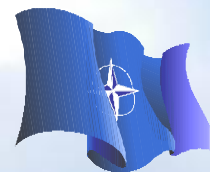

STATUL MAJOR AL FORTELOR TERESTRE
ȘCOALA DE APLICAȚIE PENTRU UNITĂȚI SPRIJIN DE LUPTĂ
„GENERAL EREMIA GRIGORESCU”

CENTRUL DE INSTRUIRE PENTRU
GENIU, EOD ȘI APĂRARE NBC „PANAIT DONICI”

*NUMĂR ANIVERSAR
DEDICAT SĂRBĂTORII A 150 DE ANI
DE LA ÎNFIINȚAREA STATULUI MAJOR GENERAL*

REVISTA ARMEEI GENIULUI

FONDATĂ ÎN ANUL 1927 SUB DENUMIREA
„REVISTA GENIULUI”

Anul IX Nr. 2 (17) - SERIE NOUĂ
RÎMNICU VÎLCEA

2009

**Revistă editată de
Centrul de Instruire pentru
Geniu, EOD și Apărare NBC
„PANAIT DONICI”**

Coordonator:

Lt.col. Dan MARIN

Colectivul redacțional:

• **Redactor șef:**

Lt.col. Tiberiu OSOIAN

• **Colectivul redacției**

Mr. Liviu BOȘCAGINI

Mr. Adrian SĂVULESCU

Mr. Flavius IACOB

Cpt. Claudiu ȚOLEA

P.c.c. Corina STAN

M.m.pr. Tudor STANCIU

Plt.adj.pr. Ionel VERGELEA

Plt.adj. Camelia STERMIN

P.c.c. Iuliana FELVINȚI

P.c.c. Mircea MATEI

• **Asistență tehnică:**

Mr.ing. Ion BĂLĂCEANU

• **Telefon/fax redacție**

0250739601 int. 0173;

0250735673

• **web:** www.CPGe.ro

• **e-mail:**

sagcf_vl@yahoo.com

• **ISSN 2066-1169**

**Tiparul a fost executat la
CENTRUL TEHNIC
EDITORIAL AL ARMATEI**

În atenția colaboratorilor !

❖ *Articolele trimise de colaboratori vor avea indicată bibliografia (cu numele autorilor) folosită la realizarea lor;*

❖ *Articolele trimise spre publicare vor fi redactate, dactilografiate sau tehnoredactate în orice editor de text care se conformează normelor Academiei Române privind lexicul, gramatica și ortografia;*

❖ *Articolele se vor trimite la redacție listate și semnate de autor; se recomandă colaboratorilor să trimită articolele la redacție și pe suport electronic, care se va returna expeditorilor;*

❖ *Manuscrisele nu se înapoiază;*

❖ *Articolele vor fi semnate, chiar dacă autorii doresc să apară în revistă sub pseudonim;*

❖ *Articolele apărute în alte publicații nu pot fi reproduse în Revista Armei Geniu;*

❖ *Pentru articolele care nu sunt originale se va menționa dacă sunt traduceri sau comentarii, citându-se sursa și autorul;*

❖ *Traducerile vor fi însoțite de autorizația autorului sau a editurii;*

❖ *Articolele nu vor conține informații clasificate;*

❖ *Articolele se vor publica sub responsabilitatea autorului;*

❖ *Corespondența se va trimite la „Revista Armei Geniu”, str. Tudor Vladimirescu, nr. 31, Râmnicu Vâlcea, telefon 0250.739601 sau 0250.739602, int. 0173 sau prin poșta electronică la adresa din caseta redacțională, cu mențiunea „Pentru Revista Armei Geniu”.*

Redacția

CUPRINS

Nr. 2 / octombrie 2009
NUMĂR ANIVERSAR
DEDICAT SĂRBĂTORIRII A 150 DE ANI
DE LA ÎNFIINȚAREA STATULUI MAJOR GENERAL

Repere istorice în cei 150 de ani de existență a Statului Major General, Maior Sorin PANCU3

ANIVERSARE PE TRANSFĂGĂRĂȘAN

<i>Mesajul șefului Statului Major al Forțelor Terestre cu prilejul aniversării a 35 de ani de la inaugurarea drumului național Transfăgărășan,</i>	<i>7</i>
<i>Onor la Transfăgărășan, Colonel Ioan MOCAN.....</i>	<i>8</i>
<i>Jurnalul unei zile pe Transfăgărășan, Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN.....</i>	<i>11</i>

STUDII, ANALIZE, PUNCTE DE VEDERE

<i>Prioritățile noului an de învățământ în Centrul de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC „Panait Donici”, Locotenent colonel Dan MARIN.....</i>	<i>17</i>
<i>Asigurarea calității în formarea profesională continuă, Maior Vasile PETCU.....</i>	<i>20</i>
<i>Tinerii ofițeri de geniu, la începutul carierei, Sublocotenent Sonia RUS, Sublocotenent Paul UILĂCAN.....</i>	<i>25</i>
<i>Necesitatea valorificării experienței acumulate, Plutonier adjutant principal Ionel VERGELEA... </i>	<i>26</i>
<i>Sprrijinul de geniu versus protecția genistică, Locotenent colonel Dan MARIN, Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN.....</i>	<i>29</i>
<i>Statul mondial - World state, Locotenent colonel drd. Corneliu DINCO.....</i>	<i>31</i>
<i>Interesele naționale și obiectivele politicii de securitate națională ale României, Maior Liviu BOȘCAGINI, Maior Adrian SĂVULESCU.....</i>	<i>36</i>
<i>Strategia de securitate europeană „Strategia Solana”, Maior Iulian MESEA.....</i>	<i>38</i>
<i>Neproliferarea armelor nucleare - O problemă majoră a secolului XXI, Locotenent colonel Costel GUȘTERIȚEAN, Maior Dumitru ION, Căpitan Ovidiu STĂNESCU.....</i>	<i>41</i>
<i>Considerații privind învățământul militar american în domeniul EOD, Căpitan Ionel BĂCANU... </i>	<i>45</i>
<i>Feedback-ul în a doua verigă a ședinței de educație fizică militară – „pregătirea organismului pentru efort”, Maior Romulus MUNTEANU.....</i>	<i>47</i>

<i>Dresajul câinilor de serviciu din rasa ciobănesc german pentru diferite specializări,</i> Căpitan dr. Marius PANAIT.....	49
<i>Răspunderea disciplinară a cadrelor militare în contextul raporturilor juridice de muncă,</i> Maior (just.mil.) Robertino NEDELCU	52
<i>Soldatul voluntar – viitorul subofițer,</i> Plutonier adjutant Nicoleta MUNTEANU.....	58
<i>Scurtă istorie a tranșeei,</i> Căpitan inginer Cătălin SĂRACU.....	59
<i>Despre folosirea acronimelor,</i> Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN.....	67
<i>Eficient sau eficace?,</i> Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN.....	69

ECOURI DIN UNITĂȚILE DE GENIU

<i>O nouă provocare – militarii Batalionului 96 Geniu în teatrul de operații din Afganistan.</i> <i>Aspecte privind instrucția batalionului,</i> Locotenent Aurel FOTESCU.....	71
<i>Întoarcere în timp în garnizoanele de la Dunăre ale geniștilor,</i> Căpitan Valeriu SACARISEANU...74	
<i>Români și germani reuniți sub statuia generalului Eremia Grigorescu,</i> Referent CIMIC Monica ENE	78

CALEIDOSCOP

<i>MAGISTER DIXIT – un principiu depășit,</i> Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN.....	80
<i>Sfânta Cruce – legendă și istorie,</i> Preot militar Ioan MIHALACHE.....	83
<i>Alcoolul – prieten sau dușman?</i> Căpitan medic Teodor ORAC.....	84

RIME ȘI MĂSURI

<i>Reproduceri din Revistele „Tânărul genist”, nr. 7/1988 și nr. 8/1989,</i> Maior Sorin PANCU.....	90
---	----

REPERE ISTORICE ÎN CEI 150 DE ANI DE EXISTENȚĂ A STATULUI MAJOR GENERAL

Maior Sorin PANCU

Alegerea colonelului Alexandru Ioan Cuza în calitate de domn al Moldovei și Munteniei, la 5 ianuarie, respectiv, 24 ianuarie 1859, a marcat începutul modernizării societății românești. Reorientarea echilibrului geopolitic european după Războiul Crimeii s-a materializat prin Tratatul de Pace de la Paris (1856), desființându-se protectoratul Rusiei asupra Principatelor Dunărene, acestea urmând să treacă sub garanția colectivă a celor șapte puteri europene – Imperiul Otoman, Rusia, Austria, Franța, Prusia, Marea Britanie și Sardinia.

Apogeul transformărilor militare a fost atins la 12/24 noiembrie 1859, odată cu înființarea Corpului de Stat Major General al Principatelor Unite, prin înaltul Ordin de Zi nr. 83, organism format din ofițeri până la gradul de colonel inclusiv, a cărui principală menire constă în crearea unei structuri militare unice de concepție și organizare pe întreaga armată.

La 30 mai/11 iunie 1860, prin înaltul Ordin de Zi nr. 98, generalul de brigadă Ioan-Emanoil Florescu, din oștirea munteană, a fost numit șeful Statului Major General, o lună mai târziu el cumulând și conducerea Ministerelor de Război de la Iași și București.

Activitatea de restructurare și unificare a celor două organisme militare a ridicat numeroase probleme, greu de rezolvat de către corpul de comandă românesc, format din ofițeri care nu posedau cunoștințe complexe, neexperimentați în gestionarea fenomenului militar modern. În acest sens, în primăvara anului 1861, a fost adusă o altă misiune militară franceză, pentru armata de uscat și flotila de la Dunăre, compusă din ofițeri și subofițeri de toate armele, sub comanda maiorului de stat major Eugene Lamy, care s-a alăturat Misiunii pentru administrație, venită în decembrie 1860 și condusă de subintendentul Gustave Le Cler.

În 1863, are loc reorganizarea Statului Major General pe patru secții:

- Lucrările corespondenței oștirii;
- Lucrările topografice;
- Lucrările de geniu și de artilerie;
- Lucrările publice.

La 1/13 mai 1865, a fost dizolvat temporar Statul Major General, ale cărui atribuții trec în subordinea Direcției I din Ministerul de Război. Ofițerii care făceau parte din Statul Major General sunt repartizați la cele patru comandamente de divizii teritoriale, precum și la alte unități, alcătuind Corpul de Stat Major.

Reforma armatei române, parte integrantă a procesului de modernizare a societății românești, a fost continuată de domnitorul Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen (1866 – 1914; din 1881 – rege al României). Reforma în plan militar a vizat definitivarea cadrului legislativ în vederea consolidării sistemului de apărare al

țării. Cum era și firesc, responsabilitatea acestui vast proces de transformare i-a revenit Ministerului de Război, în calitate de organ central al organizării și administrării armatei, precum și al gestionării resurselor umane. Acesta a acționat prin Statul Major al Armatei, care a funcționat cu aceleași structuri ca și în timpul domniei lui Cuza: Statul Major General și Corpul de Stat Major. Administrația centrală a armatei n-a suferit schimbări structurale majore, ci mai degrabă perfecționări ale activității sale.

Competența ofițerilor din Statul Major General al armatei române a fost testată cu succes pe câmpurile de luptă în anii 1877 – 1878, experiența dobândită urmând să fie utilizată pentru întărirea, pe viitor, a capacității de luptă a oștirii. Astfel, în conformitate cu Planul de mobilizare, Statul Major General s-a împărțit în Marele Cartier General – organ superior de concepție și conducere a operațiilor, depinzând direct de comandantul de căpetenie (regele Ferdinand I) – și respectiv Marele Stat Major – Partea Sedentară, subordonat Ministerului de Război cu atribuții în rezolvarea problemelor privind recrutarea și mobilizarea resurselor umane, plus mobilizarea economiei. Ulterior, Marele Cartier General a fost împărțit pe patru eșaloane, astfel: (adjurantură; secția 1 – biroul 1 organizare, biroul 2 mobilizare; secția 2 – biroul 3 instrucție, biroul 4 regulamente; secția 3 – biroul 5 informații, biroul 6 operații, biroul 7 marină, biroul 8 subzistențe; secția 4 – biroul 9 transporturi, biroul 10 comunicații, biroul 11 etape).

În preajma primului război mondial, Armata română ajunsese, din punct de vedere al organizării și încadrării (mai puțin însă din punct de vedere al înzestrării cu armament și tehnică de luptă), la nivelul armatelor moderne din Europa. România a intrat în primul război mondial la 15 august 1916, de partea Coaliției Antantei, mobilizând patru armate ale căror efective au însumat peste 800.000 de militari.

În vara anului 1917, Marele Cartier General Român a condus câteva operațiuni cu o mare amploare strategică: ofensiva trupelor româno – ruse din perioada 9 – 17 iulie 1917 în zona Mărăști, realizarea noului dispozitiv strategic pe frontul din Moldova ca urmare a cererii părții ruse de încetare a tuturor acțiunilor ofensive, apărarea Moldovei în perioada 24 iulie – 21 august 1917, stabilizarea frontului la sfârșitul lunii august și la începutul lunii septembrie. La sfârșitul Primului Război Mondial, după realizarea Marii Uniri și recunoașterea internațională a acesteia, realitățile noului cadru politic și geografic au impus adoptarea de către autorități a unor măsuri de organizare a sistemului militar național corespunzător necesităților complexe ale apărării. În ceea ce privește Marele Stat Major, acesta a ocupat un loc din ce în ce mai important în sistemul organelor de conducere. Prin legile de organizare a armatei, Marele Stat Major a rămas în compunerea Ministerului de Război. În baza prevederilor constituționale, prin Marele Stat Major au fost elaborate proiecte de legi, regulamente, acte normative și instrucțiuni menite a corela puterea armată a României la resursele și posibilitățile țării.

După primul război mondial, armata a fost reorganizată și înzestrată cu armament și tehnică de luptă conform experienței și învățămintelor rezultate de pe urma războiului. Astfel, alături de unitățile și marile unități de infanterie, cavalerie și artilerie, s-au dezvoltat unități de tancuri, geniu, transmisiuni, transporturi și de aviație.

Declanșarea ostilităților pe continentul european, la 1 septembrie 1939, au avut un puternic impact asupra factorilor de decizie de la București. În contextul izolării diplomatice a României și a amenințărilor simultane la granițele de est, vest și sud, pe fondul capitulării Franței în vara anului 1940, liderii politici români au fost obligați să accepte un Ultimatum și un Dictat și să cedeze fără luptă o treime din teritoriul național,

ceea ce a afectat grav moralul militarilor români. Declanșarea ostilităților pe frontul de est, la 22 iunie 1941, a reprezentat ocazia de a readuce la trupul țării – Basarabia și Bucovina de Nord. Dezagregarea rapidă a sistemului de securitate creat de România în perioada interbelică făcea ca situația țării să fie deosebit de critică. În timpul Campaniei din Est (1941 – 1944), Marele Stat Major s-a constituit pe două eșaloane.

Eșalonul 1, care a funcționat succesiv la Odobești, Roman, Iași, Chișinău, Tighina, sub denumirea de Marele Cartier General, avea atribuții operative de conducere a forțelor de pe front (mai exact a celor care nu erau direct subordonate eșaloanelor germane). Eșalonul 2 a rămas la București, cu misiunea de a se ocupa de trupele din interior.

Activitatea Marelui Stat Major pe timpul Campaniei din Est a fost influențată de natura relațiilor politice și militare româno-germane. În consecință, Marele Stat Major, în cea mai mare parte a războiului, nu a avut posibilitatea de a concepe planuri de operații și de a conduce efectiv mari unități în luptă. Marele Cartier General a condus direct, în cadrul concepției germane, doar operațiile Armatei 4 române, desfășurate în perioada 22 iunie – 16 octombrie 1941, în sudul Basarabiei și în zona Odessa.

Prin actul de la 23 august 1944, România a rupt legăturile cu Axa și s-a alăturat Națiunilor Unite. Începând din acest moment, trupele române nu mai sunt sub comanda autorității germane și execută numai ordinele Majestății Sale regele Mihai I, care se vor transmite prin Marele Stat Major (vezi Directiva Operativă a Marelui Stat Major din 23 august 1944). Independența de comandament a oștirii române a durat până la 7 septembrie 1944, perioadă în care Marele Stat Major a pregătit și condus acțiuni de importanță strategică, vitale pentru existența statului.

După 1945, Marele Stat Major a fost supus unui proces amplu de transformare, având la bază noile realități politice postbelice. Circumstanțele au fost uneori tragice pentru o parte din corpul ofițeresc, personalități de seamă din conducerea structurii cunoscând închisorile comuniste – în care mulți dintre ei și-au găsit sfârșitul – iar supraviețuitorii au fost mult timp „șicanați”, pentru vina de a fi luptat să recupereze teritoriile românești.

Începând cu deceniul al șaptelea al secolului trecut, autoritățile politice ale timpului au inițiat un proces de prudență desprindere de pe orbita impusă de Uniunea Sovietică. Ca urmare, armata română prin reprezentanții de frunte ai Marelui Stat Major, nu a participat cu efective, tehnică și materiale la manevrele Pactului de la Varșovia; nici o structură nu a participat la invazia forțelor Pactului de la Varșovia în Cehoslovacia, în august 1968. Pe lângă rolul firesc al apărării suveranității și independenței naționale, în perioada postbelică Marelui Stat Major, prin Ministerul de Război i s-a impus și un important rol economic, astfel că însemnate efective militare au fost prezente la construirea unor obiective considerate de interes național: Transfăgărășanul – drum strategic cu o lungime totală de 90,167 km, Canalul Dunăre – Marea Neagră, Centrala Nucleară de la Cernavodă, metroul bucureștean, Casa Poporului și altele. Momentul Revoluției din decembrie 1989 a găsit structurile Marelui Stat Major, asemenea întregii societăți românești, în plină criză, provocată de un sistem politic totalitarist, care erau copleșite cu obligații, deturnate de la misiunile lor de bază. Începând cu 1990, organismul militar românesc a trecut printr-o perioadă de transformări generate de noile realități social – politice și geostrategice, care au culminat cu acceptarea României ca membru cu drepturi depline în cadrul Alianței Nord – Atlantice. Acest statut a fost

dobândit prin efortul de modernizare și profesionalizare a armatei, prin participarea la numeroase misiuni internaționale de menținere a păcii. Din anul 2006, în baza legii 346 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, Statul Major General este o structură centrală, subordonată nemijlocit ministrului apărării naționale, care asigură conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor, ridicarea graduală a capacității de luptă și mobilizarea armatei, conducerea operațiilor întrunite, antrenarea comandamentelor și trupelor, pregătirea de bază și de specialitate a personalului militar în activitate și în rezervă, managementul carierei individuale a personalului militar, planificarea armamentelor, standardizarea în domeniul militar, implementarea sistemului de comandă, control, comunicații, computere, informații, informatică, supraveghere, recunoaștere, logistică și infrastructură, desfășurarea relațiilor militare internaționale, asistența religioasă și încheierea înțelegerilor tehnice cu armatele altor state, promovează valorile specifice culturii militare și de educație civică. De asemenea, potrivit prevederilor legii, Statul Major General „pregătește și conduce structurile militare care participă la misiuni militare în afara teritoriului statului național”.

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI – fotografie din Albumul Armatei Române realizat în 1902

ANIVERSARE PE TRANSFĂGĂRĂȘAN

MESAJUL
ȘEFULUI STATULUI MAJOR AL FORȚELOR TERESTRE
CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 35 DE ANI DE LA INAUGURAREA
DRUMULUI NAȚIONAL TRANSFĂGĂRĂȘAN

Aniversarea a 35 de ani de la inaugurarea lucrării Transfăgărășan, este un moment ce comportă multiple semnificații pentru toți aceia care au luat parte la construirea acestui important obiectiv dar și pentru milioanele de români care s-au bucurat de-a lungul timpului de facilitățile de transport rutier pe care le oferă.

Este în primul rând un prilej oportun pentru a ne exprima admirația, recunoștința și prețuirea pentru toți cei care au făcut posibilă construirea unei lucrări de o complexitate deosebită din punct de vedere ingineresc, date fiind condițiile naturale vitrege de realizare, dar și din punct de vedere managerial, fiind necesară canalizarea unitară a eforturilor intelectuale și fizice a mii de români, militari și civili, care timp de aproximativ cinci ani au trudit pentru a da țării una dintre cele mai impunătoare construcții.

De asemenea, este un moment potrivit pentru a închina un pios omagiu, un gând de recunoștință pentru camarazii care s-au sacrificat în slujba zidirii acestei monumentale construcții, ale căror suflete s-au ridicat la cer, ca jertfă pentru nașterea „dragului nostru Transfăgărășan”, cum obișnuiau ei să-l numească. Putem aprecia că jertfa lor constituie unul din elementele fundamentale pe care s-a întemeiat grandoarea Transfăgărășanului.

Nu în ultimul rând, această aniversare constituie un prilej de mândrie națională, Transfăgărășanul reprezentând o capodoperă în domeniu, rivalizând cu marile șosele de aceeași factură construite în alte țări.

Se poate spune că măreția unei națiuni este dată și de grandoarea lucrărilor născute ca rod al angajării fizice și ingeniozității membrilor ei. În acest sens, se poate afirma că Transfăgărășanul, un drum lung de peste 90 de km, din care jumătate dăltuiți în stâncă, având cota maximă de 2042 m la intrarea în tunelul cu o lungimea de aproape un kilometru, situat între vârfurile Capra și Paltinul, reprezintă una dintre cele mai elocvente expresii ale forței de creație de care dispune poporul român.

Suntem mândri că la transpunerea acestui obiectiv strategic și totodată turistic, de pe planșele proiectanților, în cadrul natural pe care îl admirăm astăzi, o importantă contribuție au avut-o și militarii Armatei României și în mod deosebit militarii geniști.

Ne exprimăm admirația și le mulțumim lor și tuturor celor care în perioada realizării construcției, prin acceptarea deliberată de sacrificii și de renunțări la trăirea unor momente importante din viața, alături de familiile lor și de alte numeroase privațiuni, ne-au dăruit această bijuterie ingierească, situată la loc de cinste în cadrul lucrărilor de gen din Europa. Este o lucrare care ne încântă privirile, ne bucură sufletele și ne face să ne simțim, încă odată, mândri că mâinile și mințile românilor au făcut-o să se ivească și au încadrat-o într-un peisaj natural de o frumusețe sclipitoare.

Suntem convingși că Transfăgărășanul va constitui încă multă vreme de aici înainte unul dintre obiectivele prioritare ale turiștilor din toată lumea, care ne vor vizita țara, și va reprezenta o emblemă a potențialului de ingeniozitate și efort de care este capabil poporul român.

Așa să ne ajute DUMNEZEU!

ȘEFUL STATULUI MAJOR AL FORȚELOR TERESTRE
General maior dr. Dan GHICA - RADU

ONOR LA TRANSFĂGĂRĂȘAN

Colonel Ioan MOCAN

*Se-nalță Transfăgărășanul
Pe culmi și creste carpatine,
Fragment din măreția țării
Gl.bg.(r.) Nicolae Mazilu*

Drumul național Transfăgărășan, o adevărată magistrală a înălțimilor, traversează cel mai înalt lanț muntos din țara noastră, Munții Făgăraș, de la barajul lacului de acumulare Vidraru până la șoseaua Sibiu-Făgăraș, pe parcursul a 90,167 kilometri.

Trecerea de pe versantul sudic pe cel nordic se realizează printr-un tunel lung de 887 de metri, situat între vârfurile Capra și Paltinul, la altitudinea de 2.042 metri.

Construcția începută în anul 1969 de către județele Argeș și Sibiu din necesitatea realizării unui drum de exploatare forestieră de interes local, se continuă în 1970, în conformitate cu H.C.M. nr. 1116/1970, de către Ministerul Economiei Forestiere și al Materialelor de Construcții pe versantul nordic și Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor pe versantul sudic, ca titulari de investiții, în colaborare cu Ministerul Apărării Naționale ca element de execuție pentru întregul traseu. Realizarea tunelului de la cota 2042 a fost încredințată Ministerului Energiei Electrice. Coordonarea activității efectivelor de militari dislocate pe șantier a fost încredințată Comandamentului Trupelor de Geniu, al cărei comandant era generalul-locotenent Vasile Șilicariu.

În perioada de început, armata a acționat cu două detașamente de geniști din Regimentul 1 Geniu „Alexandru Ioan Cuza”, Râmnicu Vâlcea, comandat la acea vreme de locotenentul colonel Ștefan Bediu.

Acestea, cu un efectiv de aproximativ 200 de militari fiecare, au atacat lucrarea din două părți: de la nord la sud, de la șoseaua Sibiu-Făgăraș, pe valea Bâlei, către cabana Bâlea Cascadă și de la sud la nord pe marginea lacului Vidraru și valea Caprei.

Începând cu decembrie 1970, Regimentul 1 Geniu și-a retras efectivele în partea de „Sud”, iar partea de „Nord” a fost preluată de Regimentul 52 Geniu Alba Iulia, comandat de locotenentul colonel Nicolae Mazilu.

La începutul anului 1973 s-a executat o a doua mare manevră de forțe, în partea de „Sud” a șantierului, astfel Regimentul 1 Geniu s-a retras pe valea pârâului Capra, iar pe conturul lacului Vidraru a fost constituită o nouă unitate de geniu sub comanda colonelului Gheorghe Buzatu.

Pe măsura creării fronturilor de lucru și creșterii volumului de lucrări, unitățile de geniu au fost întărite și cu militari din unități de alte arme, aceste efective schimbându-se din șase în șase luni, iar atunci când a fost nevoie de forțe sporite de geniu pentru realizarea anumitor obiective, periodic au fost trimise pe Transfăgărășan subunități constituite, din aproape toate unitățile de geniu din țară.

Pentru realizarea acestei lucrări de excepție, ce rivalizează cu marile drumuri din Alpi, s-au executat circa 4 milioane metri cubi de terasament, 290 de mii metri cubi de fundații, 598 de mii metri pătrați de suprastructuri de macadam, 290 de mii metri cubi de zidărie, 830 de lucrări transversale, 27 de viaducte și poduri deosebit de rezistente, s-au folosit peste 6 milioane de kilograme de explozibil, iar utilajele și mașinile au consumat mai bine de 18 milioane de motokilometri.

Inaugurarea drumului Transfăgărășan s-a produs la data de 20 septembrie 1974, prilej cu care au fost decorați cu ordine și medalii 553 de ofițeri, maiștrii militari, subofițeri, gradați și soldați.

Fără a minimaliza rolul și munca specialiștilor și muncitorilor civili, am convingerea că fără armată, Transfăgărășanul nu putea fi terminat decât în zeci de ani, nu în cinci cât a durat construcția lui. Armata a venit pe șantier cu atuurile ei principale, organizarea temeinică a efectivelor, cadre de conducere bine pregătite, disciplina și ordinea militară, posibilități de hrănire în orice fel de condiții, iată numai câțiva din factorii care au permis, alături de dotarea tehnică și asigurarea cu materialele necesare realizarea aceluși ritm infernal de lucru ce a dus la terminarea drumului într-un timp așa scurt.

Contribuția hotărâtoarea a Armatei la realizarea drumului a fost recunoscută și la vremea respectivă de oficialitățile de atunci, astfel ministrul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, Vasile Pantilinet, afirma într-un ziar central din septembrie 1974: *„Un rol de o însemnătate hotărâtoare în realizarea drumului l-au avut eroismul și spiritul de sacrificiu ale militarilor forțelor noastre armate, fără al căror sprijin nemijlocit, execuția drumului nu ar fi fost posibilă. În condiții vitrege ale unor creste și prăpăstii, pe care doar caprele negre și ciutele se încumetau să le escaladeze, inginerii proiectanți și comandanții unităților militare și-au concentrat întreaga lor capacitate creatoare asupra soluțiilor constructive ale acestui drum ce depășește ca amploare inginerească tot ce s-a mai executat de sute de ani în țara noastră”*.

Anul acesta, la împlinirea a 35 de ani de la inaugurarea drumului Transfăgărășan, în ziua de 20 septembrie 2009, la Bâlea Lac, la 2042 metri altitudine, s-a desfășurat o ceremonie militară și religioasă. Ca o recunoaștere a contribuției geniștilor la construcția drumului, garda de onoare care a prezentat onorului oficialităților și veteranilor Transfăgărășanului, a fost constituită din militarii Batalionului 136 Geniu din Alba Iulia.

Activitatea a fost organizată de către Ministerul Apărării Naționale, cu sprijinul Asociației Profesionale de Drumuri și Poduri, filiala Brașov, precum și al Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere.

La ceremonie au participat secretarul de stat Dan Tătaru, locțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Terestre - general maior dr. Ion Pâlșoiu, locțiitorul comandantului Diviziei 4 Infanterie „Gemina” - general de brigadă dr. Mihai Tofan, ofițeri și subofițeri în rezervă, precum și specialiști civili care au participat la realizarea Transfăgărășanului. De asemenea, au mai participat comandantul Brigăzii 10 Geniu

„Dunărea de Jos” - colonel Ariton Ioniță, comandantul Școlii de Aplicație pentru Unități Sprijin de Luptă - colonel dr. Mircea Vladu, comandanți ai unor unități de geniu din Forțele Terestre - lt.col. Dan Marin, lt.col. Corneliu Dinco, lt.col.ing. Apăfăian Doru, lt.col. Petre Barbu, mr. Dorel Panainte.

Ceremonia a fost onorată și de prezența prefectului județului Sibiu, Constantin Trihenea și a vicepreședintelui Consiliului Județean Sibiu, Ioan Banciu.

Au fost evocate momente importante din perioada celor cinci ani de eforturi depuse la construcția drumului, precum și buna colaborare dintre Armata României și proiectanții și constructorii civili care au înfruntat stânca pentru a realiza un drum unic, cu multiple funcționalități - cale de comunicație, drum turistic prin cele mai frumoase locuri din România și drum de importanță strategică.

În cadrul ceremoniei, un număr 31 de cadre militare participante la construcția Transfăgărășanului au primit Emblema de Onoare a Armatei României pentru modul exemplar în care și-au îndeplinit misiunea.

În cuvântul său, secretarul de stat din Ministerul Apărării Naționale, Dan Tătaru, a precizat: *„Trebuie să remarcăm efortul geniștilor români care, împreună cu constructorii civili, în numai cinci ani, au reușit să construiască un drum prin stâncă, preconizat a se construi în 20 de ani. Veteranii prezenți astăzi aici, precum și cei care acum nu mai sunt printre noi, sunt mândria Armatei României de ieri, de azi și din totdeauna. Privind acum acest drum, ne putem imagina perioada dintre 1970 și 1974, când de la soldat la comandant, împreună cu inginerii proiectanți, au găsit cele mai ingenioase soluții tehnice. Perioada celor cinci ani este o pagină de istorie scrisă cu multă trudă și sudoare de militarii geniști. Tot ei sunt cei care au construit Canalul Dunăre - Marea Neagră, actualul Palat al Parlamentului, metrourile bucureștene și multe alte construcții importante. Acest șantier al Transfăgărășanului a fost marea aplicație a geniștilor români, care au dat peste ani măsura satisfacției în atâtea încercări ale țării. Să salutăm această reușită și să-i cinstim așa cum se cuvine”.*

La rândul său, locțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Terestre, generalul maior dr. Ion Pâlșoiu, referindu-se la importanța momentului aniversat spunea: *„Această aniversare constituie un prilej de mândrie națională, Transfăgărășanul reprezentând o capodoperă în domeniu, rivalizând cu marile șosele de aceeași factură construite în alte țări”.*

Prezent la ceremonie, generalul de brigadă (r.) Nicolae Mazilu, cel care a fost la comanda sectorului de „Nord” își amintea despre perioada șantierului drumului: „Pe cât a fost de greu, pe atât a fost de frumos. Noi nu aveam în cap câștigurile, ci ideea că participăm la ceva grandios. Aveam orgoliul nostru de geniști, care trebuiau să facă minuni. Și am făcut.”

Trebuie să remarcăm prestația deosebită în pregătirea și desfășurarea ceremoniei de la Bâlea Lac a subordonaților colonelului Nicolae Anghelescu, șeful Direcției Calitatea Vieții Personalului, a militarilor din Batalionului 136 Geniu și muzicii militare a Diviziei 4 Infanterie.

Închei prin a spune că „*Transfăgărășanul a fost marea aplicație a geniștilor români*”, așa cum pe bună dreptate afirma unul din distinșii participanți la ceremonia aniversară.

JURNALUL UNEI ZILE PE TRANSFĂGĂRĂȘAN

Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN

Luni, 20 iulie 2009. Am fericitul privilegiu ca, împreună cu lt.col. Nicolae Ștefănescu și părintele Ion Mihalache – preotul garnizoanei Râmnicu Vlcea, să fac parte din delegația Centrului de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC „Panait Donici”, care urmează să participe la ceremoniile de dezvelire a unor noi plăci comemorative desfășurate pe DN 7C Transfăgărășan, în punctele numite „Poarta Geniștilor” și „Poarta Întâlnirii”.

Deși am mai văzut Transfăgărășanul, am starea de exaltare a celui care pleacă într-o excursie la care visează de mult timp. Domnul general de brigadă (r) Nicolae Mazilu, a cărui vârstă și stare de sănătate nu sunt cea mai puternică garanție a angajării într-o astfel de călătorie, tocmai a răspuns invitației noastre și a confirmat participarea la această activitate. Vă veți întreba, poate, cine-i domnul general și de ce atâta bucurie generată de prezența sa?

Personalitate binecunoscută militarilor geniști, domnul general a fost comandantul regimentului de geniu responsabil pentru construcția sectorului nord al drumului Transfăgărășan și, ulterior, comandantul instituției care pregătea ofițerii geniști în Armata României –

Școala Militară de Ofițeri Activi de Geniu, Construcții și Căi Ferate din Râmnicu Vâlcea. Este, deci, omul care știe, probabil, cele mai multe lucruri despre construcția acestui drum deosebit, al doilea ca înălțime din țară¹, dar cu siguranță cel mai dificil de realizat și cel mai complex sub aspectul soluțiilor tehnice.

La ora 13.00 trebuie să fim la Bâlea Lac. Plecăm la drum odată cu soarele de dimineață, pe Valea Oltului spre Tâlmăciu, iar de acolo spre Avrig și Cârțișoara, satul de baștină al cunoscutului Badea Cârțan și totodată locul unde Transfăgărășanul începe să traverseze muntele. De aici ne așteaptă aproape 100 de km de drum montan care leagă Transilvania cu Muntenia, ajungând la altitudinea maximă de 2042 m la intrarea nordică în tunelul de sub vârful muntelui. Tronsonul nordic, aparținând județului Sibiu, are o lungime de 35,1 km de la intrarea în tunel și până la intersecția cu drumul național Sibiu – Făgăraș, iar cel sudic 59,5 km de la ieșirea din tunel și până în localitatea argeșeană Arefu, aflându-se pe teritoriul județului Argeș. Tunelul lung de 884 m, cu o înălțime de 4,4 m și două sensuri de circulație este considerat cel mai lung tunel rutier din țară, având altitudinea de 2042 m la capătul nordic și 2025 m la cel sudic².

Peisajul pitoresc, din ce în ce mai sălbatic pe măsură ce urcăm, ne lasă deseori muți de uimire. Vorbim puțin, mai mult exclamând. Domnul general parcurge drumul rememorând: asta-i curba lui Radovici, ăsta-i drumul lui Udrea, aici era sectorul batalionului condus de Ion Soare, aici cel al batalionului condus de Florian Gavrilă, etc. Probabil că în mintea domniei sale defilează imagini vii cu toți cei pe care i-a cunoscut, pe care i-a comandat și i-a condus la o victorie indiscutabilă pe un front cu totul special. E singurul care vorbește. Nu pentru că e general, ci pentru că realmente are ceva de spus în context. Noi mai mult avem de întrebat și, din când în când, îndrăznim să-i întrerupem mai vârstnicului ostaș vorba domoală cu câte o întrebare. Ne răspunde bucuros. Ne spune ce subunități și ce comandanți au lucrat prin locurile prin care tocmai trecem, ce dificultăți au apărut și ce soluții constructive au fost adoptate, ne dă măsura eforturilor ostașilor tradusă în milioane de metri cubi de terasamente, sau sute de mii de metri cubi de fundații sau zidărie, în sute de mii de metri pătrați de macadam, în zeci de viaducte, poduri și podețe. Ne spune și întâmplări haioase, ne vorbește și de cele tragice și vorbește cu respect de eroismul ostașilor care cărau explozivul cu cărca pentru a tunde muntele sau care, agățați în coardă, bărbierau peretele de stâncă cu târnăcopul.

Ne mai vorbește generalul despre strategia adoptată la inițiativa generalului locotenent Vasile Șlicariu, la vremea aceea comandantul trupelor de geniu, numită „*ofensiva generală pe toate fronturile*” și constând în deschiderea simultană a 100 de fronturi de lucru de-a lungul întregului traseu, fapt ce a condus la scurtarea considerabilă a timpului necesar pentru terminarea lucrării. Despre cum au fost demontate utilajele – buldozere, motocompresoare și unelte pneumatice – și transportate în creierii munților, cu funiculare construite tot de ei, pentru deschiderea acestor noi fronturi. Istorisirea acestor detalii îmi evocă imaginea unui balaur cu 100 de capete atacat din toate părțile.

¹ Cel mai înalt este „Transalpina” care face legătura între Novaci și Sebeș (DN 75 C) cu altitudinea maximă de 2145 m în pasul URDELE, dar Transfăgărășanul este cel mai înalt drum complet modernizat.

² Date mai multe și mai exacte despre Transfăgărășan se găsesc în cartea generalului N.Mazilu-Enigma Transfăgărășanului, Ed. Almarom, Rm. Vâlcea, 2004.

Traficul pe DN 7C este mult mai mare decât îl știam, semn că drumul este exploatat turistic cu folos. Autoturisme și autobuze cu turiști trec în ambele direcții. Ajungem la Bâlea Cascadă. O mare de turiști forfotește în preajma cabanei, unii admirând priveliștea, alții făcând fotografii, iar alții așteptând telecabina pentru a urca la Bâlea Lac. Construit cu scop eminent strategic, Transfăgărășanul se dovedește un obiectiv turistic de prim rang.

În depărtare, cascada luminată de soare strălucește neacoperită de nori. E cea mai renumită cascadă din țară, aflată la 1234 m altitudine. O cadere de apă magnifică, de aproximativ 60 m care marchează treapta inferioară a cercului glaciatic Bâlea. Fără Transfăgărășan ar fi fost, probabil, o splendidă necunoscută. Mă grabesc să-i fac o poză. La această altitudine vremea e foarte schimbătoare.

Urcăm mai departe spre lac. În Poarta Geniștilor, unul din locurile de referință ale Transfăgărășanului – cel puțin pentru geniști – câțiva soldați din Batalionul 136 Geniu Alba Iulia au montat deja placa comemorativă ce stă deocamdată acoperită. Oprim să-i salutăm, apoi ne continuăm drumul spre Poarta Întâlnirii – alt loc de referință – unde trebuie să ne întâlnim cu celelalte delegații.

Cele două locuri au semnificații deosebite pentru militarii geniști care au lucrat la construirea Transfăgărășanului. Poarta Întâlnirii își datorează numele faptului că în acea zonă, pe data de 16 august 1971, două subunități, comandate de căpitanul Nicolae Coman și locotenentul Marin Dima, care lucrau în sensuri opuse la cota 1550, au străpuns muntele și s-au întâlnit, marcând astfel luarea în stăpânire a întregului traseu. Poarta Geniștilor marchează locul unde aplicându-se o soluție constructivă originală, sugerată de militarii geniști, drumul a fost construit în profil mixt, cu o margine sprijinită de stânci, iar cu cealaltă pe un zid de sprijin uriaș de aproximativ 16 m înălțime și un volum de aproximativ 2500 m³ și unde, ulterior, în amintirea activității geniștilor s-a realizat un monument comemorativ³.

Ajunși la Poarta Întâlnirii găsim aceeași atmosferă. Totul e pregătit, se așteaptă invitații. Ne întâmpină un grup de ofițeri, subofițeri și ostași de la unitatea de geniu din Alba Iulia conduși de mr. Cristian Păsărea și mr. Darius Necșoiu. Sunt însoțiți și de părintele Constantin Bratu, preotul militar al garnizoanei Alba Iulia. Mai e o oră până la întâlnirea tuturor delegațiilor și invitaților. Lumina e bună. Nu sunt nori până peste cota 2000. Doar Vârful Paltinul are nasul în nori.

³ Mazilu, M. Nicolae-Enigma Transfăgărășanului, Ed. Almarom, Rm. Vilcea, 2004, pag. 64.

Ce-i în mână nu-i minciună, ne spunem cu teama de a nu se strica vremea. Hotărâm să urcăm până la lac și să „vânăm” niște fotografii.

Urcăm încet, privind atent și admirând peisajul sălbatic din jur. În stânga, Muchia lui Buteanu cu Vârfurile Netedu și Vânătoarea lui Buteanu, cu Șaua Caprei și Vârful Iezerul. În dreapta, Piscul Bâlei cu Vârful Lespezilor și Vârful Paltinul. În față, firul Ariadnei deșirat în curbe și serpentine tăiate – la propriu – în stâncă sau cățarate pe numeroase lucrări transversale și ziduri de sprijin.

Oprim des să facem fotografii. Încep să mă îngrijorez: sunt înarmat cu baterii de rezervă, dar s-ar putea să nu-mi ajungă cardul de memorie. Sunt prea multe imaginile pe care aș vrea să le iau cu mine. Fiecare versant, fiecare podeț, fiecare serpentină, toate au ceva specific. Pe un perete vertical de stâncă natura demonstrează că viața și frumusețea răzbat în cele mai neașteptate locuri și condiții. Peretele, dăltuit cu dinamită odată cu drumul de dedesupt, este tapetat cu flori albe – zugrăveală vremelnică, dar vie și cu atât mai frumoasă. În Șaua Caprei se instalează norii. Trebuie să ne grăbim.

Ajungem la lac. Lacul Bâlea, situat în cercul glaciatic al cărui nume îl poartă, se află la altitudinea de 2034 m și are aproximativ 46500 m² și o adâncime maximă de 11,5 m, fiind parte a unei rezervații naturale de cca. 180 de hectare⁴. Cabanele din zonă s-au înmulțit de la ultima mea vizită. Găsirea unui loc de parcare e o adevărată problemă. Locul freamătă de turiști, iar comerțul cu suveniruri e în floare.

Ne întâlnim cu delegațiile venite de la București, Cluj și Brăila, care au urcat muntele pe versantul sudic. Salutăm cu bucurie pe domnul general Mihai Tofan, pe domniile colonelilor Ioniță Arinton și Ioan Mocan. O seamă de geniști și geniști de seamă.

Ne grăbim înapoi spre Poarta Întâlnirii. Ora 13.00. Toți cei așteptați sunt prezenți. Printre ei un grup de veterani ai Transfăgărășanului, civili și militari, acum în rezervă, oameni care au participat direct la construcția drumului. Vitejii de acum 35 de ani care au luptat să răpună balaurul cu 100 de capete, astăzi mai cărunți și mai domoli în vorbă și mișcări, calcă victorioși pe spinarea balaurului răpus.

Ne pregătim de ceremonie. Oare ce nu se potrivește cu imaginea mea despre o ceremonie militară? Îmi dau seama: nu există regie, nu există un dispozitiv prestabilit. Ne strângem în fața monumentului. Nimeni nu spune nimănui: tu stai aici! tu du-te mai încolo! Participanții își găsesc repede locul. Ceremonia nu are ștaif, dar are consistență. Se spun lucruri puține,

⁴ www.welcometoromania.ro/DN7C, accesat în 30 iulie 2009

dar pline de profunzime. Se amintește că s-a muncit din greu, că s-a și murit, dar, iată, rezultatul este onorant. „Făptașii” se arată mândri de ce au realizat. Ceilalți le arată prețuirea lor. Pentru cei care nu cunosc, domnul general Mazilu amintește semnificația numelui Porții Întâlnirii. În memoria celor ce-au repetat pe Transfăgărășan, gestul Anei lui Manole se păstrează un moment de reculegere. Se dezvelește placa comemorativă, iar preoții oficiază o scurtă slujbă de sfințire a ei, precum și de pomenire a celor ce și-au pierdut viața în timpul construcției.

Se depune o coroană de flori, iar cei prezenți salută fără nicio comandă atunci când trompetul cântă „*Presărați pe-a lor morminte...*” Zeci de turiști încetinesc și fac poze. Unii chiar ni se alătură. Apoi trompetul sună „*Stingerea*”. Munții poartă ecoul. Niciodată trompeta nu s-a auzit mai frumos...

Ceremonia s-a încheiat. Ne urcăm în mașini și pornim spre Poarta Geniștilor. Suntem nevoiți să așteptăm câteva minute. Câțiva dintre veteranii Transfăgărășanului au ales să străbată pe jos distanța dintre cele două

porți. Cunosc bine drumul, iar distanțele le măsoară în amintiri și emoții.

În Poarta geniștilor ceremonia este asemănătoare. La fel de scurtă și la fel de impresionantă prin autenticitatea și naturalitatea manifestărilor celor prezenți. La sârșitul ei încerc să culeg câteva impresii de la veterani.

Colonelul inginer (r) Costache Chirecuț, ofițer cu producția pe șantier și șef al unui tronson de drum la poarta geniștilor, ne spune: „*Adevărații eroi au fost ostașii. Că erau din trupele de geniu sau din alte arme, aceștia sunt adevărații constructori și lor trebuie să le păstrăm o vie amintire*”.

Colonelul (r) Nicolae Coman, comandantul uneia dintre cele două subunități care au străpuns muntele în Poarta Întâlnirii, mărturisește: „*Spiritul de sacrificiu și eroismul ostașilor și cadrelor care i-au condus au asigurat succesul acestor lucrări care, la ora actuală, încep să fie apreciate pentru că, iată, constatăm că lucrări mult mai simple din punct de vedere tehnic se realizează cu multe eforturi*”.

Colonelul (r) Dumitru Doran, șeful unui sector de drum: „*Sunt mândru că am lucrat pe acest șantier, dând țării și acestui popor o astfel de lucrare*” [...] „*îmi amintesc că am trăit cu niște colegi foarte buni, în înțelegere și ajutor camaraderesc și că am avut un comandant foarte bun care ne-a condus...*”.

Colonelul (r) inginer Ion Belci, șeful serviciului tehnic: „*Afirm cu tărie că majoritatea utilajelor și mijloacelor de transport din dotare erau de producție românească*”.

Mai facem câteva fotografii, apoi coborâm la sediul Districtului Bâlea al secției Drumuri Naționale a județului Sibiu, unde gazdele au organizat servirea mesei. În jurul mesei se deapănă istorii nescrise despre Transfăgărășan, se amintesc nume ce nu au fost încă scrise în cărți sau care nici nu vor fi scrise vreodată, dar a căror posesori au pus piatră și sudoare la temelia Transfăgărășanului. Se schimbă impresii și informații. Seniorii întreabă ce mai e nou prin armată, juniorii întreabă despre Transfăgărășan, acest drum unic în țară și rar în lume, a cărui frumusețe și maiestruozitate te copleșește, un drum făcut, desigur, nu numai de geniști sau de militari, dar care, probabil, fără geniști n-ar fi fost făcut niciodată. Domnul inginer Mircea Olariu, directorul Regionalei Drumuri – Poduri Brașov ne dă informații de dată recentă despre lucrările de modernizare sau întreținere ce s-au făcut, despre planurile lor de viitor în legătură cu modernizarea Transfăgărășanului astfel încât să devină practicabil și pe timp de iarnă.

La întoarcere avem prilejul să vedem și versantul sudic, bogat și el în peisaje impresionante. Mai lung și, poate, mai puțin spectaculos decât cel nordic, sectorul sudic al drumului Transfăgărășan oferă turiștilor imagini de neuitat: piscuri alpine, căldări glaciare, cascade mirifice, pârâuri cu apă cristalină și iute curgătoare, iar mai jos, păduri de basm. La 5 km de la ieșirea din tunel, pe partea stângă, cascada Capra, o cădere de apă de circa 40 de metri aflată la altitudinea de 1690 metri, ne oferă un spectacol superb. Departe în vale, se vede Complexul turistic Valea Caprei.

Discuția cu domnul general Mazilu continuă, interesantă, de-a lungul întregului drum de întoarcere. Ne vorbește și despre condițiile grele de muncă și de viață ale militarilor de pe șantier, dar și despre unele exagerări și false legende cu privire la numărul de morți și condițiile inumane de muncă pe Transfăgărășan, demontându-le cu răbdare.

Mergând de-a lungul lacului Vidraru înspre comuna Arefu, ne apropiem de locul unde cetatea Poienari, reședința lui Vlad Țepeș, se înalță ca un cuib de vulturi străjuind accesul spre Transfăgărășan.

Ai fost pe Transfăgărășan, cititorule? Dacă ai fost, ai să mă înțelegi. Dacă nu, du-te, vezi, miră-te, bucură-te și crește speranță! Și dă și altora de știre despre ce au construit geniștii români!

Postscriptum: La sfârșitul zilei, domnul general Mazilu ne-a mulțumit pentru ziua frumoasă pe care i-am oferit-o. Ce ciudat! Domnia sa și ai săi ostași au făcut drumul, noi doar l-am purtat pe el. Cine cui trebuia să mulțumească? Le mulțumesc respectos printr-un gând de recunoștință și sper să nu fiu singur.

PRIORITĂȚILE NOULUI AN DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN CENTRUL DE INSTRUIRE PENTRU GENIU, EOD ȘI APĂRARE NBC „PANAIT DONICI”

*Locotenent colonel Dan MARIN,
Comandantul Centrului de Instruire
pentru Geniu, EOD și Apărare NBC*

Reorganizarea centrelor de pregătire ale armelor, din luna septembrie 2008, a statuat comasarea învățământului de formare, specializare și dezvoltare profesională în armele geniu (inclusiv specialitatea militară EOD) și apărare NBC în cadrul aceleași instituții – Centrul de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC „Panait Donici”. Gândită ca o soluție de eficientizare a sistemului de învățământ militar, prin dimensionarea corespunzătoare a structurilor implicate nemijlocit în procesul de învățământ și reducerea structurilor administrative, această restructurare a indus în sistem atât efecte pozitive cât și negative.

Efectele negative s-au manifestat în principal în domeniul administrativ.

Greutățile în acest sector au fost generate de funcționarea instituției în două garnizoane, dispuse la o distanță considerabilă (Rm. Vlcea și Câmpulung Muscel), existența în compunerea unității a unor structuri anexă și a unui număr însemnat de cazărmi precum și preluarea patrimoniului unității din Câmpulung Muscel în condițiile reducerii însemnate a compartimentelor cu atribuții în domeniile specifice statului major și financiar –contabil.

Din aceste considerente a fost necesar ca în prima parte a anului de învățământ 2008/2009 să stabilim, cu prioritate, procedurile de funcționare și de relaționare, raportate la cerințele fiecărui domeniu de activitate, între cele două structuri din garnizoane diferite iar ulterior să le perfecționăm pe parcursul întregului an, simultan cu desfășurarea în condițiuni foarte bune a procesului de învățământ.

În fapt aceasta a fost principala direcție de acțiune în anul de învățământ recent încheiat în cadrul Centrului de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC „Panait Donici”.

În noul an școlar vom urmări îndeplinirea câtorva obiective pentru perfecționarea activității în toate domeniile din responsabilitatea unității.

În primul rând vom acționa în vederea eficientizării managementului educațional pentru dezvoltarea și perfecționarea calității în educație.

Continuarea autorizării și acreditării programelor de studii și a instituției va constitui principala direcție de efort. Avem deja experiență în acest domeniu prin autorizarea unor cursuri de calificare pe mașinile și utilajele de geniu (cursul de

calificare și autorizare macaragii și cursul de calificare mecanici utilaje cale și terasamente) și prin raportarea acestora la cadrul național al calificărilor și la cerințele impuse de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (C.N.F.P.A.).

În prima parte a anului de învățământ 2009/ 2010 vom aprofunda prevederile legale privind calitatea în educație și acreditarea instituțiilor de învățământ în vederea identificării în totalitate și cu claritate a condițiilor de acreditare a centrului pentru a putea stabili măsuri concrete de perfecționare a unor domenii deficitare în acest moment și de solicitare a fondurilor necesare finanțării unor programe de modernizare a actualei structuri sub toate aspectele impuse de legislația în domeniu.

În același timp vom promova propuneri către eșaloanele superioare în domeniile care nu sunt în aria noastră de competență și vom eficientiza modul de funcționare a „comisiei de asigurare a calității în educație” din unitate în sensul repartizării domeniilor, care vor fi evaluate, membrilor comisiei pentru a propune măsurile ce se impun pentru îndeplinirea criteriilor de acreditare și ulterior pentru monitorizarea menținerii standardelor atinse.

Tot în domeniul învățământului și instrucției vom avea în vedere valorificarea concluziilor chestionarelor de evaluare a calității curriculumului educațional aplicate absolvenților unor cursuri de formare și de carieră desfășurate în anul școlar 2008/2009. În acest sens personalul cu atribuții în domeniul planificării, coordonării și evaluării procesului de învățământ și instrucție va urmări punerea în aplicare a unor măsuri concrete de înlăturare a disfuncțiilor sesizate de cursanți și totodată

va îmbunătăți conținutul chestionarelor aplicate cursanților pentru a putea identifica problemele cu care se confruntă aceștia.

Dezvoltarea și modernizarea logisticii didactice trebuie continuate, în concordanță cu planurile întocmite pe termen scurt și mediu, chiar dacă ne vom confrunta, o perioadă, cu constrângeri financiare care pot influența în mod negativ această activitate.

Atragerea unor sponsorizări și studierea modului în care pot fi captate fonduri nerambursabile, pentru domeniul bazei materiale a învățământului, pot fi soluții în viitorul apropiat pentru rezolvarea problemei neasigurării integrale a fondurilor necesare în acest domeniu.

O altă direcție de acțiune o va constitui perfecționarea activității de cercetare și reglementări în armă. În acest domeniu ne propunem să intensificăm colaborarea cu marile unități, unitățile și subunitățile de armă din teritoriu prin cooptarea în colectivele de elaborare a actelor normative și manualelor a specialiștilor din aceste structuri. De asemenea vom iniția o dezbatere, referitoare la executarea unor misiuni de sprijin de geniu în contextul schimbărilor produse în modul de ducere a acțiunilor militare, în cadrul unor simpozioane, sesiuni de comunicări științifice și chiar în cadrul unui grup de lucru, constituit cu sprijinul eșaloanelor superioare.

Aceste clarificări sunt necesare pentru a putea corela, pe baze științifice, misiunile sprijinului de geniu cu capacitățile structurilor de geniu existente în armata României și cu nevoile de înzestrare ale armatei de geniu.

Acest studiu ar putea determina, prin concluziile la care se va ajunge, punerea în valoare a unor propuneri de reorganizare a unor structuri de geniu și de modificare a documentelor cu cerințele operaționale și a documentelor cu nevoile de misiune pentru echipamentele și tehnica de geniu prevăzute în programele de achiziții.

După un an de funcționare a Centrului de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărarea NBC „Panait Donici”, pe timpul activității de autoevaluare am concluzionat că, până la materializarea propunerilor de modificare a statului de organizare, în sensul înființării unor funcții strict necesare desfășurării în condiții legale a activității în cadrul unor compartimente, este necesar să continuăm să perfecționăm modul de funcționare a actualei structuri organizatorice în principal în domeniul logistic și financiar-contabil dar și al activității didactice, de instrucție și pe linia reglementărilor în armă. Aceasta este una dintre prioritățile activității în noul an școlar ținând cont de particularitățile evidențiate anterior privind dislocarea unității în două garnizoane și reducerea componentei administrative.

Nu în ultimul rând, în anul de învățământ 2009/2010 trebuie să avem în vedere și alte direcții de acțiune importante cum ar fi:

- valorificarea mai eficientă a experienței acumulate în teatrele de operații și la diferite forme de pregătire absolvite în străinătate de către cadre din centru și din structurile de armă;
- modernizarea spațiilor de cazare pentru cursanți și militarii voluntari aflați la diferite forme de pregătire;
- perfecționarea activității de dresaj a câinilor destinați structurilor EOD, în cadrul Sectorului de Creștere, Instrucție și Dresaj

Câini – anexă la statul de organizare a centrului;

- perfecționarea activității în domeniul asigurării capacității de reacție imediată a unității și de ridicare a capacității operaționale;
- dezvoltarea și modernizarea sistemului informatic din unitate atât pentru nevoile didactice cât și administrative.

Punerea în valoare a experienței și capacităților resursei umane va constitui garanția funcționării eficiente a structurii la nivelul obiectivelor stabilite pentru noul an școlar.

ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Maior inginer Vasile PETCU

Investirea în dezvoltarea resurselor umane și valorificarea superioară a acestora contribuie la asigurarea competitivității, la ridicarea calității locurilor de muncă și la evitarea pierderii locurilor de muncă. Într-o societate, locul fiecărui individ va fi determinat de capacitatea sa de a învăța și de a stăpâni cunoștințele fundamentale. „Relațiile de învățare” vor deveni dominante în structura viitoarei societăți.

În conformitate cu art. 1, pct. 2 din **Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 – Privind Formarea Profesională a Adulților**, republicată cu modificările ulterioare, societățile comerciale, companiile și societățile naționale, regiile autonome și alte unități aflate sub autoritatea administrației publice centrale sau locale, *unitățile și instituțiile finanțate din fonduri bugetare* și extrabugetare, vor lua toate măsurile să asigure condiții salariaților pentru a avea acces la formare profesională. Astfel, formarea profesională a adulților are ca principale obiective:

- a. **actualizarea cunoștințelor și perfecționarea pregătirii profesionale în ocupația de bază, precum și în ocupații înrudite;**
- b. schimbarea calificării, determinată de restructurarea economică, de mobilitatea socială sau de modificări ale capacității de muncă;
- c. **însușirea unor cunoștințe avansate, metode și procedee moderne necesare pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu.**

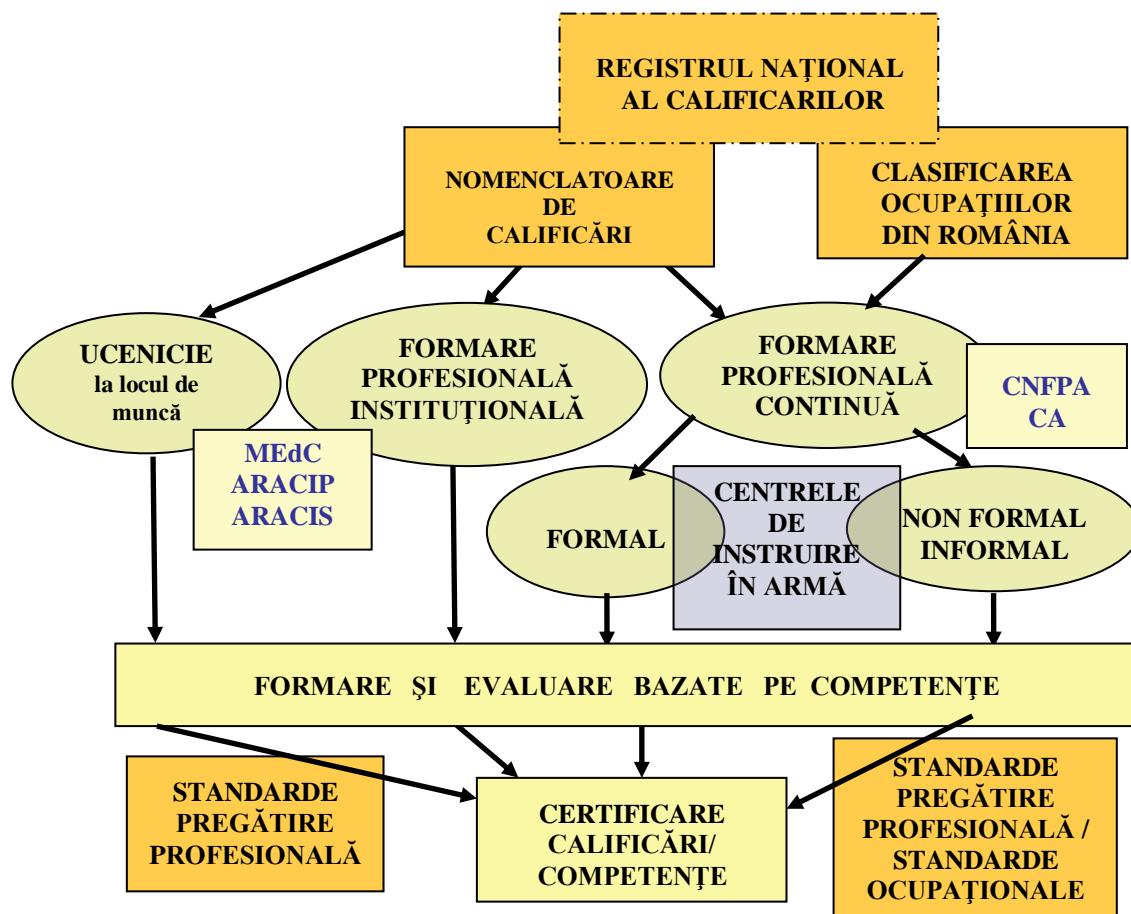
O caracteristică a formării profesionale a adulților este că ea se bazează pe nivelul de cunoștințe și competențe dobândite anterior, în cadrul sistemului de învățământ. Specificul acestui tip de formare nu permite echivalarea nivelului de studii cu cel obținut în sistemul educațional și, în consecință, nu permite intrarea într-un nivel educațional superior celui avut la începerea cursurilor de formare profesională a adulților.

Analizând misiunea de bază a centrelor de instruire (*formarea, specializarea și dezvoltare profesională în armă a personalului militar în activitate și în rezervă, capabil să asigure, potrivit funcțiilor pentru care se pregătesc îndeplinirea misiunilor specifice, în timp de pace, în situații de criză și la război, pe teritoriul național sau în cadrul structurilor multinaționale*) coroborată cu cele prezentate, se poate concluziona fără echivoc că **procesul educațional din centrele de instruire ale armelor din cadrul Ministerului Apărării Naționale se integrează totalmente, din punct de vedere al misiunii și obiectivelor, formării profesionale a adulților și nu învățământului preuniversitar.**

I. ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ

La nivel național, **sistemul de educație și formare profesională din România** este conform cu cel prezentat în figura de mai jos.

Un sistem național al calificărilor se bazează pe două cadre:

- Cadrul Național de Asigurare a Calității (CNAC);
- Cadrul Național al Calificărilor (CNC).

CNC și CNAC sunt două cadre complementare, inseparabile, prin care se asigură relevanța calificărilor și certificatelor obținute de participanții la diferitele programe de formare profesională.

Asigurarea calității în educație și formare profesională (EFP) trebuie privită sub următoarele trei aspecte:

- conținutul programelor de EFP;
- furnizarea de programe de EFP;
- evaluarea și certificarea rezultatelor învățării.

În afara celor două cadre – CNC și CNAC – sistemul național al calificărilor **are la bază și un set comun de valori:**

- se raportează la norme de bună practică – Cadrul European al Calificărilor (CEC) și Cadrul European de Referință privind Asigurarea Calității în EFP (CERAC);
- adoptă o abordare globală, asigurând coerența între diferitele componente;

- răspunde nevoilor beneficiarilor – participanți la programele de EFP, agenți economici;
- asigură transparența – rezultatelor învățării, furnizării de programe de EFP, proceselor de asigurarea calității;
- conduce la îmbunătățirea continuă a furnizării de programe de EFP – la nivel de sistem și la nivel de furnizor – înscriindu-se într-un ciclu complet al asigurării calității. În prezent, România nu are un cadru național de asigurare a calității, abordările privind asigurarea calității prezentând diferențe de la un subsistem la altul.

În subsistemul de educație și formare profesională inițială, inclusiv în învățământul superior, a fost implementată Legea nr. 87/2006 privind asigurarea calității în educație. Este un act normativ care promovează principiile CERAC, aplicând în unitățile de învățământ metodologii și instrumente specifice (atât pentru autoevaluare, cât și pentru evaluare externă).

În formarea profesională continuă (FPC), desfășurată în context formal, a fost implementat, din 2004, sistemul național de autorizare a furnizorilor de formare. Acest sistem a fost subiect de analiză, punându-se în evidență atât punctele forte, cât și punctele slabe, care trebuie corectate.

România este racordată la preocupările europene în domeniul asigurării calității, nu numai prin promovarea Legii nr. 87/2006 privind asigurarea calității în educație, ci și prin înființarea *Punctului Național de Referință (Grupul Național de Asigurarea Calității - GNAC)*, constituit să asigure consistența măsurilor de asigurarea calității și implementarea CERAC în educație și formare profesională. Prin GNAC se realizează și legătura dintre nivelul național și cel european (cu reprezentare în Rețeaua Europeană de Asigurare a Calității în EFP).

I.1. Descrierea (sub)sistemului de autorizare/ monitorizare a furnizorilor de formare profesională continuă

Activitatea de autorizare/monitorizare a furnizorilor de formare este coordonată de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (CNFPA).

Evaluarea calității în FPC este definită de parcurgerea următoarelor procese:

- procesul de autorizare a furnizorilor de formare profesională;
- procesul de evaluare a competențelor formate și de evaluare a rezultatelor;
- procesul de monitorizare a furnizorilor de formare autorizați;
- procesul de retragere a autorizației.

În *Metodologia de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților* sunt detaliate activitățile specifice derulării fiecărui proces enumerat.

Formarea profesională a adulților se realizează de către furnizori de formare profesională care pot fi prestatori de servicii de formare profesională, persoane juridice de drept public sau privat. Autorizarea furnizorilor de formare profesională se face pe baza criteriilor de evaluare, pentru o perioadă de 4 ani, separat pentru fiecare dintre ocupațiile/calificările/competențele cheie pentru care furnizorii de formare profesională organizează programe de formare profesională. Filialele furnizorilor de formare profesională și centrele de formare profesională, fără personalitate juridică, sunt considerate unități distincte și se supun separat procedurii de autorizare. Autorizarea se certifică printr-un document numit **autorizație**, a cărui formă, conținut și regim de

eliberare sunt cuprinse în Metodologia de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților.

Programele de formare profesională sunt organizate pentru ocupații, meserii, specialități și profesii incluse în Clasificarea ocupațiilor din România (COR), Nomenclatorul calificărilor, pentru care se pot organiza programe finalizate cu certificate de calificare (NC), precum și competențe profesionale comune mai multor ocupații. Programele de formare profesională trebuie să asigure dobândirea competențelor profesionale conform cu standardele ocupaționale/standarde de pregătire profesională recunoscute național, aprobate conform prevederilor legale în vigoare. Standardul ocupațional este documentul care precizează unitățile de competență și nivelul calitativ asociat activităților cuprinse într-o ocupație, respectiv calificare. În vederea autorizării, furnizorii de formare profesională trebuie să îndeplinească o serie de condiții de eligibilitate obligatorii, condiții care reprezintă și **standarde de calitate** aferente.

I.2. Sistemul FPC include metode de evaluare consistente, asociind auto-evaluarea și evaluarea externă, astfel:

A. Au loc autoevaluări la nivel de furnizor și la nivel de sistem:

- la nivelul furnizorului are loc o autoevaluare doar cu ocazia autorizării;
- la nivelul sistemului se face anual o autoevaluare, când CNFPA analizează procesul de autorizare pe baza:

- rezultatelor monitorizării furnizorilor de formare de către comisiile de autorizare;

- rezultatelor controlului efectuat de CNFPA asupra activității comisiilor de autorizare;

- rezultatelor verificărilor efectuate de CNFPA cu ocazia rezolvării contestațiilor și a reclamațiilor.

B. Procesul este planificat și se desfășoară sistematic, pe baza unor standarde prestabilite:

- autorizarea are loc o dată la 4 ani, la cererea furnizorului;
- monitorizarea fiecărui furnizor trebuie să se facă de cel puțin 3 ori în perioada de valabilitate a autorizației, la interval de cel mult 18 luni, la care se pot adăuga vizite suplimentare de monitorizare, în cazul unor sesizări și/sau în situații speciale;

- există un cadru normativ care reglementează atât autorizarea, cât și monitorizarea.

C. Există mecanisme de feedback și procedee de îmbunătățire care să conducă la creșterea performanțelor:

- cadrul normativ prevede acțiuni corective la nivel de:
 - furnizor de formare (de exemplu, furnizorilor li se poate retrage autorizația în cazul în care se constată că nu mai sunt îndeplinite condițiile de autorizare);

- comisie de autorizare (de exemplu, furnizorii de formare pot contesta la CNFPA deciziile comisiilor de autorizare);

- CNFPA (de exemplu, furnizorii de formare pot ataca în instanță hotărârile CNFPA).

- pârghiile de intervenție în sistem sunt limitate (de exemplu, nu există o relație instituțională/administrativă între CNFPA și comisiile de autorizare).

D. Sistemul asigură un acces larg la rezultatele evaluării:

- registrul furnizorilor autorizați este accesibil prin site-ul CNFPA;
- autorizațiile retrase sunt făcute cunoscute prin site-ul CNFPA.

II. CONCLUZII

Analizând cele prezentate, se poate observa că din punct de vedere sistemic există o abordare diferită a calității în educație pentru **Formarea profesională instituțională (ARACIP și ARACIS)** și **Formarea profesională continuă**. Dacă la nivelul eșaloanelor superioare se hotărăște (motivată de argumentele prezentate) că procesul educațional din centrele de instruire ale armelor este unul de **Formarea profesională continuă**, atunci analiza calității în educație la aceste structuri presupune, în acest moment, parcurgerea proceselor prezentate la paragraful I.1. odată cu autorizarea cel puțin a unui program de calificare/specializare/perfecționare profesională.

Solicitarea evaluării externe de către ARACIP (bază: Ordonanța 75/2005, art. 33) a centrelor de instruire, este o măsură motivată de raportare la sistemul național de învățământ, dar neconformă cu poziția învățământului practic aplicativ militar în cadrul **sistemului de educație și formare profesională din România** (vezi figura de mai sus). În plus, această măsură presupune și alocarea de resurse bugetare aferente.

În aceste situații, odată cu adoptarea unei hotărâri, la nivel central, prin care fiecare centru de instruire să fie obligat să identifice și să autorizeze cel puțin un program de formare profesională, se va rezolva și problema analizării și îndeplinirii standardelor de calitate aferente. În plus, absolvenții programelor autorizate ar beneficia de recunoaștere (cel puțin) națională a competențelor dobândite.

TINERII OFIȚERI DE GENIU, LA ÎNCEPUTUL CARIEREI

*Sublocotenent Sonia RUS
Sublocotenent Paul UILĂCAN*

An de an, porțile Centrului de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC se deschid pentru cei mai tineri și puțin experimentați ofițeri de geniu. În timp ce pentru instructorii cu experiență cursul de bază pentru ofițeri reprezintă reluarea activității educaționale cu o nouă generație, pentru noi, tinerii ofițeri, această perioadă reprezintă o nouă verigă în lanțul carierei noastre, poate cea mai importantă.

Totodată, acum este momentul în care avem cele mai mari așteptări, ne făurim cele mai îndrăznețe vise, dar avem și cele mai mari temeri. De aceea, încercăm să profităm la maxim de noul climat, care ne oferă mediul propice pentru a ne dezvolta ca ofițeri ai armei geniu.

Schimbarea statutului, de la studenți militari la ofițeri, aduce cu sine noi responsabilități, răsplătindu-ne în același timp eforturile de până acum. Astfel ajunși în acest nou mediu, ne-am acomodat repede și ne-am conformat la cerințele unității, dornici să asimilăm noi cunoștințe, să fim în măsură să le aplicăm, și nu în ultimul rând să dăm dovadă de seriozitate, disciplină și dedicare.

Am fost încântați să observăm că, aici, la Râmnicu Vâlcea suntem considerați ca fiind colegi mai mici, care trebuie îndrumați, oferindu-ni-se încredere, sprijin, dar și libertatea de a ne pregăti individual, atât pe timpul ședințelor de instruire, cât și în afara acestora.

Atitudinea colectivului de cadre, precum și obiectivele educaționale ne obligă să ne pregătim temeinic și cu conștiinciozitate, pentru a face față și a acționa corect în orice situație. Instructorii noștri vor observa cum treptat le „furăm„ tehnicile și modul de a acționa, profitând de experiența acestora în încercarea de a deveni specialiști în arma pe care ne-am ales-o.

Suntem siguri că perioada petrecută în Centrul de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC va reprezenta temelia unor cariere pline de satisfacții ale unor tineri ofițeri, cu idealuri înalte și speranțe mărețe.

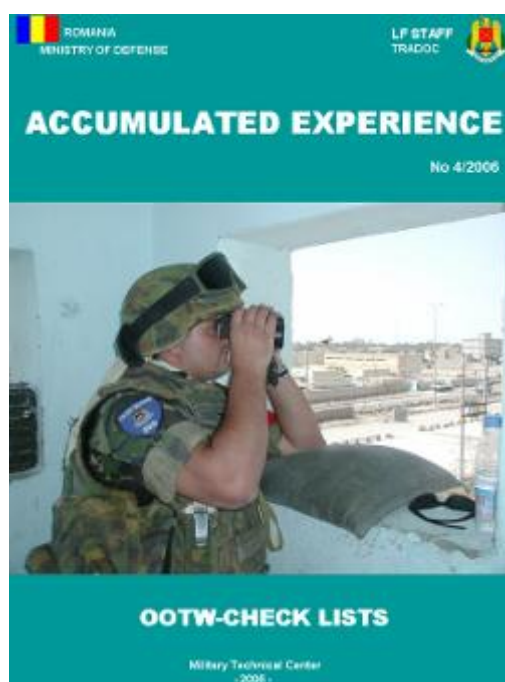

NECESITATEA VALORIFICĂRII EXPERIENȚEI ACUMULATE

Plutonier adjutant principal Ionel VERGELEA

„La sfârșitul celui de-al doilea război mondial, cea mai tristă realizare pentru mine a fost să recunosc că mulți dintre tinerii noștri bărbați și-au dat viața reînvățând lecțiile și experiențele războaielor anterioare”.

Winston Churchill
„Memorii 1947”

Pe măsura desfășurării procesului de transformare din domeniul militar, conceptul de lecții învățate a dobândit o tot mai mare importanță, fiind implementat și întrebuițat la nivelul tuturor structurilor militare.

Cerințele obiective ale perfecționării, organizării, înzestrării și instruirii forțelor au necesitat în mod deosebit sprijinul experienței acumulate atât pe plan intern, cât și în cadrul Alianței Nord-Atlantice. Folosirea eficientă a experienței acumulate contribuie la alinierea la evoluțiile în domeniul militar, precum și la asigurarea unui nivel sporit de interoperabilitate cu structurile NATO.

Punerea în fapt al conceptului de lecții învățate și internalizarea semnificațiilor acestuia vor conduce, în timp, la schimbarea tipului de cultură militară, de la una caracteristică epocii industriale la o cultură specifică secolului XXI, bazată pe o circulație rapidă a informației și diseminarea acesteia, în mod egal, tuturor posibililor utilizatori interesați.

Aproape că nu există domenii în care exploatarea experienței acumulate să nu-și aducă contribuții pozitive. În domeniul militar valorificarea lecțiilor învățate are implicații în :

- organizarea structurilor militare;
- optimizarea procedurilor;
- instruirea personalului și a structurilor militare;
- înzestrarea cu armamente, echipamente militare și materiale;
- pregătirea și susținerea logistică;
- exercitarea actului de comandă;
- managementul resurselor umane;
- crearea și/sau îmbunătățirea facilităților/obiectivelor militare.

Lecțiile învățate au ca scop adaptarea și perfecționarea conducerii și desfășurării operațiilor Forțelor Terestre, instrucției și a procesului de învățământ, tehnicii,

echipamentelor și înzestrării forțelor, regulamentelor și doctrinelor în raport cu noile cerințe rezultate din evoluția și complexitatea fenomenului militar contemporan.

Elaborarea lecțiilor învățate pe linia armei geniu are ca scop principal descoperirea și eliminarea disfuncțiilor și introducerea de elemente de corecție și optimizare în cadrul activității structurilor de geniu, perfecționarea desfășurării acțiunilor militare pe linia sprijinului de geniu, înzestrării forțelor de geniu și elaborării cadrului normativ specific acestui domeniu.

Obiectivele acestei activități vizează:

- constituirea unui sistem viabil, unitar și coerent de diagnosticare, analiză și evaluare a activității pe linia armei;
- stabilirea atribuțiilor și competențelor structurilor de geniu;
- identificarea soluțiilor de corecție și optimizare a procedurilor stabilite pentru desfășurarea activităților/acțiunilor pe linia armei;
- perfecționarea procesului de operaționalizare a structurilor de geniu;
- eficientizarea sistemului de pregătire a forțelor de geniu destinate participării la misiuni internaționale;
- contribuirea la realizarea interoperabilității forțelor de geniu din cadrul Forțelor Terestre cu structurile similare din NATO;
- valorificarea experienței pozitive din practica militară internă și internațională.

Pentru a avea efectul scontat, învățămintele și experiențele dobândite trebuie să fie colectate, analizate, formulate într-o formă adecvată pentru a putea fi exploatate și puse la dispoziția destinatarilor atunci când, în forma în care și în locul unde aceștia au nevoie. Una din cerințele de bază pentru ca lecțiile învățate să fie eficiente este aceea de a crea o bază de date cât mai completă și cu posibilitatea de a fi accesată în momentele în care situația o cere.

În prezent avem la dispoziție un cadru legislativ eficient care reglementează activitatea de gestionare a lecțiilor învățate.

Lecțiile învățate pe linia armei sunt valorificate și exploatate în pregătirea structurilor de geniu, organizarea și înzestrarea acestora, în vederea accelerării procesului de interoperabilitate cu forțele de geniu din armatele statelor membre NATO.

De asemenea, lecțiile învățate se utilizează în exerciții și aplicații pe linia armei, în procesul de învățământ sau în cel de elaborare și adaptare a actelor normative specifice, precum și pe parcursul activității curente de pregătire, cum ar fi instruirea zilnică, pregătirea comună cu parteneri străini, pregătirea și executarea misiunilor în țară și în afara teritoriului național.

În popor se spune că „*deșteptul învață din greșelile altuia*”. Am putea, parafrazând, să spunem că învață din experiențele altuia, indiferent dacă acestea sunt

eșecuri sau dacă se finalizează cu succes. O activitate finalizată cu eșec din diferite cauze pe care am reușit să o identificăm și care nu este introdusă în baza de date a lecțiilor învățate, oricând se mai poate repeta cu aceleași premise ale insuccesului, ceea ce ar fi inadmisibil. Una finalizată cu succes datorită introducerii unor parametrii cu caracter de noutate și nevalorificată ca lecție învățată, constituie o risipă de experiență și o oportunitate pierdută pentru optimizarea activității.

Ca atare, toți cei implicați în organizarea sau desfășurarea oricăror activități curente, pot fi „*senzori*” deosebit de utili în identificarea și colectarea datelor și observațiilor, atât de necesare constituirii unei baze de date solide, care să fie valorificată în elaborarea lecțiilor

învățate în scopul evitării cauzelor care au condus la insucces, dar mai ales a urmării pașilor deja confirmați ca factori de succes în activități viitoare. Fără nicio îndoială, adevăratele performanțe se pot realiza numai prin valorificarea experienței acumulate.

Închei printr-un citat din opera lui Paulo Coelho care spunea „*Nu există eșecuri, ci doar lecții învățate pentru că tot ce se întâmplă o dată, poate să nu se mai întâmple niciodată. Dar, tot ce se întâmplă de două ori se va întâmpla cu siguranță și a treia oară*”.

SPRIJINUL DE GENIU VERSUS PROTECȚIA GENISTICĂ

*Locotenent colonel Dan MARIN
Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN*

Sprijinul de geniu și protecția genistică sunt două noțiuni distincte ce nu trebuie confundate deși sfera și conținutul lor se pot suprapune parțial. Există opinii conform cărora forțele de geniu ar asigura protecția genistică pe timpul desfășurării operațiilor militare de către aceste structuri. Pentru clarificare, ne vom exprima câteva opinii referitoare la conținutul conceptului general de „protecție genistică” și la cel al conceptului de „sprijin de geniu”.

Fără a ne propune să intrăm în detaliu, apreciem ca inadecvată sintagma „*protecție genistică*” cu privire la asistența operațională asigurată de forțele de geniu în scopul îndeplinirii misiunilor diferitelor forțe, activitate acoperită de sintagma „*sprijin de geniu*”.

Sprijinul de geniu este parte a sprijinului de luptă și cuprinde totalitatea măsurilor de asistență operațională a forțelor luptătoare cu mijloace și forțe specializate de geniu prin executarea unor misiuni specifice acestei arme. Sprijinul de geniu se asigură la toate eșaloanele, la toate nivelurile operațiilor și în toate formele luptei, într-o concepție unitară și se manifestă în domeniile: mobilitate, contramobilitate, menținerea capacității operaționale și sprijin de geniu general.

Mobilitatea, contramobilitatea, menținerea capacității operaționale a forței sunt domenii ale acțiunilor militare la care structurile de geniu participă fără a acoperi exhaustiv domeniile respective. Acoperirea acestor domenii se face prin acțiunea conjugată a mai multor tipuri de structuri.

Spre exemplu, mobilitatea forțelor este un domeniu acoperit și prin misiuni specifice sprijinului de geniu – construcția și menținerea viabilității drumurilor și podurilor, a punctelor de trecere, înlăturarea barajelor, construcția unor baze înaintate pentru aviație etc., dar și prin misiuni specifice sprijinului logistic, sprijinului aerian sau altor forme de sprijin.

Contramobilitatea este asigurată, pe lângă misiunile specifice sprijinului de geniu – lucrări de baraje și distrugerii – și de către sprijinul de foc specific artileriei sau altor mijloace.

Pentru menținerea capacității operaționale este necesară împlinirea misiunilor de sprijin de geniu – lucrări genistice de protecția forței, lucrări de mascare și inducere în eroare, amenajări genistice pentru executarea focului – cu misiunile sprijinului logistic, NBC, poliție militară, etc.

Spre deosebire de sprijinul de geniu, protecția genistică se circumscrie preponderent domeniului menținerii capacității operaționale a forțelor și în mod limitat celorlalte domenii în care se manifestă sprijinul de geniu, iar această diferență trebuie bine înțeleasă. Unitățile și marile unități tactice, indiferent de tipul acestora, răspund pentru protecția proprie. Tot în acest scop, militarii și subunitățile de alte arme pot executa lucrări de mică amploare pentru asigurarea propriei mobilități sau a contramobilității inamicului.

Locul și rolul armei geniu, conținutul și scopul misiunilor acesteia foarte variate și deosebit de complexe, vizează într-adevăr și protecția forțelor, dar, în primul rând și în mod deosebit, acțiunile acestora, context în care nu putem vorbi de „*protecție*”, ci de

„*sprijin*”. Putem accepta expresia de „*protecție genistică*” atunci când vorbim de măsurile și de lucrările genistice simple, de volum mic, executate de celelalte arme și în nici un caz atunci când ne referim la acele misiuni genistice de mare volum și complexitate executate cu mijloace specializate de către forțele de geniu și care intră în sfera sprijinului de geniu.

Protecția genistică cuprinde ansamblul acțiunilor și lucrărilor genistice planificate și executate, în folosul propriu, de către toate forțele participante la desfășurarea operațiilor militare pe timp de pace, în situații de criză și la război, pentru menținerea capacității de luptă, protejarea personalului și tehnicii împotriva loviturilor de orice gen executate de inamic și pentru întârzierea și interzicerea acțiunilor acestuia.

Realizarea lucrărilor genistice subsumate acestei componente a ansamblului măsurilor de protecție a forțelor necesită sau nu forțe și mijloace specializate de geniu. Vor fi lucrări genistice, simple, dar cu caracter obligatoriu în toate situațiile, vizând în mod deosebit structurile eșaloanelor tactice.

Sprijinul de geniu este o componentă a sprijinului de luptă al operației și constă în totalitatea misiunilor/sarcinilor de geniu care se planifică, organizează și execută în sprijinul forțelor participante la lupta armată, la operațiile de stabilitate și de sprijin, precum și la cele intermediare.

Pentru a diferenția între protecția genistică și sprijinul de geniu să considerăm următorul exemplu. Săparea și amenajarea locașului individual de tragere, a șanțului de tragere de grupă, a șanțului adăpost acoperit, a poziției de tragere a piesei de artilerie sau a tancului, amenajarea adăpostului semiîngropat pentru o autospecială de orice tip, etc., sunt lucrări pe care luptătorii individuali, subunitățile sau echipajele unor categorii de tehnică le fac ei înșiși în folosul propriu, în scopul obținerii unui grad superior de protecție. Realizarea sistemului de adăposturi din cadrul punctelor de comandă, amenajarea, utilizarea iluminarea și mascarea acestora cu mijloace speciale din dotarea forțelor de geniu și de către militari specializați în realizarea unor astfel de lucrări, în scopul optimizării condițiilor în care comandamentul își desfășoară activitatea, reprezintă un sprijin specializat acordat forțelor luptătoare. Prima categorie de lucrări se circumscrie sferei protecției genistice, iar cea de a doua sferei sprijinului de geniu.

Sprijinul de geniu este necesar la toate eșaloanele și nivelurile operațiilor, iar în funcție de locul din zona de operații în care este executat, poate avea două funcțiuni: *sprijin de geniu de luptă și sprijin de geniu al forței*.

Sprijinul de geniu de luptă cuprinde misiunile genistice asociate cu sprijinul direct pentru operațiile curente/imediate, în zona operațiilor de la contact și are drept scop menținerea/accelerarea ritmului operației și îndeplinirea cerințelor tactice pe termen scurt. Sprijinul de geniu de luptă are un rol deosebit în asigurarea mobilității și menținerea capacității operaționale a forțelor proprii, precum și în executarea sarcinilor de contramobilitate pentru a împiedica manevra liberă a forțelor inamice.

Sprijinul de geniu al forței cuprinde acele misiuni genistice executate în sprijinul indirect al operațiilor curente și viitoare, în zona operațiilor din afara contactului, care asigură pregătirea deliberată și pe termen lung a zonei de operații, precum și susținerea forțelor pe parcursul tuturor fazelor operației. Nu vom intra în detalii privind misiunile sprijinului de geniu, întrucât acestea se regăsesc în manualele de luptă ale diferitelor structuri de geniu.

STATUL MONDIAL

WORLD STATE

Locotenent colonel drd. Corneliu DINCO

Guvernarea spațiilor globale este diferită de guvernarea internă prin faptul că îi lipsește susținerea democratică pe ansamblu¹. Angajamentele curente în domeniul comunicațiilor, conflictelor, piețelor, fluxurilor financiare, organizațiilor internaționale se bazează, în cel mai fericit caz, pe o consultare și un consimțământ foarte limitate de populațiile afectate. În zona politicii globale, participarea și răspunderea publice sunt de cele mai multe ori limitate.

The government of global spaces is different from the internal government by the fact that it lacks the overall democratic support. The current commitments in the field of communications, conflicts, markets, financial fluxes and international organizations is based, at best, on a consultancy or a consent limited by the affected population. In the field of global politics, the public participation and responsibility are many times limited.

Acum, când problemele lumii moderne încep să capete un caracter din ce în ce mai global, atunci soluționarea lor politică trebuie să devină și ea de ordin „global”. În acest sens există nenumărate proiecte, care vizează inclusiv constituirea unui stat global. Și pentru că acesta rămâne, cel puțin pentru viitorul apropiat, o utopie, și pentru că, după părerea multora, acesta nu este nici măcar de dorit, s-a încercat găsirea unor forme organizaționale noi, care să adapteze politica la noua eră a globalizării. În acest scop a fost inventat conceptul de „global governance”, guvernare globală.

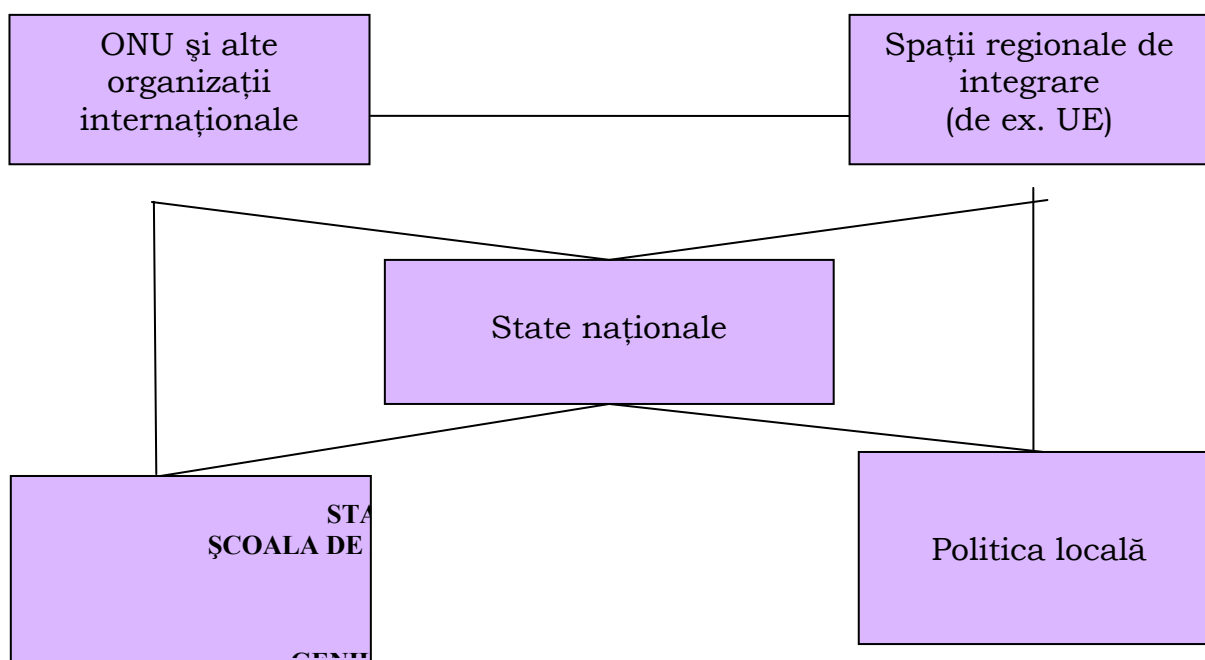

Guvernarea globală

„Global Governance” dorește să umple golul rezultat, deficitul de reglementare, prin cooperarea la nivel internațional – statul păstrându-și însă propriile funcții de reglementare – dar și prin constituirea unor noi forme politice, în special prin implicarea societății civile (de la nivel global) și prin consolidarea organizațiilor internaționale. Schema următoare detaliază felul în care este construită „Global Governance”:

¹ Petru Dumitriu, *Sistemul ONU în contextul globalizării*, Editura Curtea Veche, București, 2008, p. 64.
REVISTA ARMEI GENIU NR. 2 /2009

Repartizarea neuniformă a câștigurilor, impozitele neplătite de centrele financiare, crizele internaționale ca rezultat al unor mișcări de capital speculative, o concurență neloială la nivelul local, din cauza potențialelor amenințări venite din direcția companiilor multinaționale, precum și celelalte consecințe nefaste ale globalizării (economice), pot fi analizate numai în context global, actorii de la toate nivelele trebuind să coopereze. Același lucru este valabil și pentru alte probleme globale, de la efectul de seră sau fenomenul migrației și până la criminalitatea internațională și distribuția armelor de distrugere în masă. Statul național este prea mic pentru a rezolva în mod eficient aceste probleme. Prima „îmblânzire a capitalismului“ de succes a avut loc în interiorul granițelor statale. Numai că acum aceste granițe, care definesc până la urmă statul, se află într-un profund antagonism cu „lipsa totală de limite“ presupusă de globalizare: statul național erodează, el nu mai poate duce la bun sfârșit unele funcții importante ale sale, ca de exemplu garantarea siguranței cetățenilor săi în această epocă a armelor de distrugere în masă.

Benjamin R. Barber face următoarele afirmații: „*capitalismul este un tigru puternic și plin de vlagă, care poate revigora economia – asta dacă a fost mai întâi îmblânzit de instituțiile civile, statale și politice. Globalizarea a eliberat tigrul din cușca în care era ținut, dezlănțuind astfel un capitalism „sălbatic“, care, la fel ca un tigru eliberat, s-a reîntors la instinctele sale de a vâna și devora totul*”². Scopul Global Governance este o reîmblânzire a „tigrului“ eliberat de globalizare.

„*Global Governance nu este un proiect romantic pentru o „lume unică“, ci un răspuns realist la provocările globalizării*“, astfel argumentează Franz Nuscheler³. Global Governance încearcă să găsească strategii de soluționare ale problemelor globale. Necesitatea unor noi căi de soluționare politică a problemelor existente este un fapt aproape necontestat. Celor care doresc să construiască această guvernare globală li se reproșează că este un vis. Dar cum ar putea să funcționeze cooperarea la nivel global, când Statele Unite ale Americii, o superputere, și-a ales propria cale, retrăgându-se, de

²*** Strategii de soluționare – Global Governance, http://dadalos.org/globasierung_rom.

³ Ibidem.

exemplu, din protocolul de la Kyoto, provocând astfel un regres în ceea ce privește strădaniile globale de protejare a climei? Cine ar trebui să devină responsabil pentru cooperarea dintre state, corporații, orașe, ONG-uri, etc? Și chiar și dacă această cooperare ar putea fi coordonată, cine legitimizează deciziile? Cum pot fi organizate procesele democratice la nivel global? Pentru că Global Governance trebuie să fie în același timp atât eficientă, cât și democratică. Aceste două cerințe de bază se află însă într-o relație tensionată. O posibilă variantă de guvernare mondială o reprezintă Organizația Națiunilor Unite, cu toate că aceasta a pierdut mult din putere în ultima perioadă, datorită intereselor deseori contradictorii ale statelor membre.

Organizația Națiunilor Unite este cea mai importantă organizație internațională a lumii, fondată în 1945, cu sediul la New York (SUA), cu scopul de a menține pacea și securitatea internațională și a promova cooperarea în domeniile economic, social, cultural, umanitar. Are 192 de membri – toate statele suverane cu excepția Vaticanului⁴.

S-a creat o adevărată mitologie a costurilor mari de întreținere a ONU, care a avut ca efect major diminuarea activității în domeniul economic și social. De fapt, cheltuielile organizației sunt foarte reduse în comparație cu orice alte întreprinderi de anvergură publică și majoritatea programelor nu pot să-și fixeze obiective mai îndrăznețe tocmai datorită puținătății resurselor.

Potrivit datelor analizate de Jean-Loup Izambert, sistemul ONU, în ansamblul său, ocupă 49.300 de persoane în întreaga lume, respectiv cam cât Disneyworld și de 4,5 ori mai puțin decât grupul Nestle (cu circa 230.000 de angajați declarați în anul 2001). Peste 80% din efective lucrează pe teren, dintre care 60% în locuri izolate și periculoase, adesea între două războaie⁵.

Câteva comparații ilustrează cheltuielile reduse în raport cu activitățile sociale și economice ale ONU. Una dintre acestea se referă la faptul că totalul anual al cheltuielilor militare mondiale ar acoperi cheltuielile de funcționare a sistemului Națiunilor Unite timp de 65 de ani⁶. În raport cu bugetul său de 1,3 miliarde de dolari, prezentăm câteva exemple de bugete de instituții, cu o arie de acțiune mult mai mică decât ONU:

- cele mai mici bugete din SUA, respectiv statele Dakota de Sud și Wyoming: 2 miliarde de dolari fiecare;
- bugetul primăriei din Zurich: 3,1 miliarde de dolari;
- serviciul de pompieri din Tokio: 3,1 miliarde de dolari;
- Universitatea din Minnesota: 1,9 miliarde de dolari⁷.

Cel mai avansat model de cooperare între state și societăți este Uniunea Europeană (UE), care ar putea fi astfel considerată un „laborator” al Global Governance. Dar și în cadrul UE poate fi observată aceeași dilemă referitoare la eficiență și democrație. Trebuie să avem însă în vedere faptul că statele europene se aseamănă mult mai mult între ele decât statele la nivel global, sau mai bine zis, la nivel european sunt mai puține diferențe decât la nivel mondial.

⁴ Corneliu Coterbic, *Drapelele și stemele statelor Europei*, Editura Meronia, București, 2008, p. 102.

⁵ Jean-Loup Izambert, *ONU. Violations humaines*, Carnot, 2003.

⁶ Petru Dumitriu, *Sistemul ONU în contextul globalizării*, Editura Curtea Veche, București, 2008, p. 181.

⁷ Sursa datelor: www.un.org.

Organizația Națiunilor Unite – posibilă soluție pentru guvernarea globală

Lupta pentru o nouă ordine internațională este indisolubil legată de rolul și statutul ONU pe scena globală. Multe evenimente care au avut loc în planul securității internaționale i-au făcut pe unii analiști politici să pună în discuție importanța ONU. Ronald Steel a afirmat că „... în timpul războiului rece, ONU nu a fost mai mult decât un forum de dezbateri. Națiunile mari se notificau unele pe altele, iar cele mici, influențate prin corupție sau comerțul cu arme, se aliniau cu voturile lor... ONU și-a extins ambițiile, dar structura sa a rămas neschimbată. Aceasta nu mai inspiră încredere”⁸.

Suntem de părere că dacă este voință politică se poate încredința ONU misiunea de „rezolvarea problemelor curente globale”.

„Marile probleme ajung la Națiunile Unite, pentru că guvernele nu au fost în măsură să găsească o soluție pentru ele. Națiunile Unite constituie ultimul refugiu, ultima instanță și nu este surprinzător că organizația este adesea blamată pentru nereușita în a rezolva problemele care guvernele au constatat că sunt de nerezolvat”⁹.

Problemele sociale se agravează datorită creșterii sărăciei și a șomajului, destabilizarea economiei mondiale este, după cum bine vedem, încă posibilă datorită imposibilității controlului afacerilor speculative, apariția conflictelor între state este posibilă datorită eșecului în eliminarea cauzelor insecurității și a frustrărilor legate de identitate, creșterea numărului de emigranți și refugiați, datorită insecurității și sărăciei și a tendințelor demografice existente, continuă. Reacțiile la aceste fenomene pot duce la atitudini rasiste, naționaliste și militariste, în paralel cu recrudescența atitudinilor fundamentaliste. Dimensiunea politică și de securitate a ONU nu mai poate fi separată de cea economică și socială.

În concluzie, guvernarea globală inspirată de ONU trebuie să integreze toate aceste aspecte. Datorită globalizării, numeroase relații sociale nu mai țin cont de geografia teritorială, ceea ce face imposibilă, în sferele respective, guvernarea teritorialistă. Guvernele locale și naționale nu sunt în măsură să reglementeze singure domenii precum fluxurile financiare globale, comerțul mondial cu armament, problemele ecologice globale, mass-media globală etc.

Globalizarea, din punct de vedere al legăturilor și conexiunilor între oameni din diferite zone ale globului, a creat noi criterii de loialitate și solidaritate, cum ar fi cele legate de etnicitate sau sex, care se suprapun sau suplimentează naționalismul centrat pe stat. În același timp, au apărut noi valori suprateritoriale, cum ar fi respectul pentru drepturile omului sau pentru integritatea ecologică, care depășesc suveranitatea statală și noțiunea asociată de autodeterminare asupra propriului teritoriu¹⁰.

Benjamin Bassin a identificat patru funcții principale ale ONU în contextul guvernării globale¹¹:

⁸ Ronald Steel, *Temptations of a Superpower*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 1995, p.83, din revista *Gândirea Militară Românească*, nr.3/2008, p. 15.

⁹ Petru Dumitriu, *Sistemul ONU în contextul globalizării*, Editura Curtea Veche, București, 2008, p. 62.

¹⁰ Op. cit., p. 63.

¹¹ Benjamin Bassin, *Reform of the economic and social aspects of the UN system*, The Finnish Yearbook of International Law, vol IX (1998), Martinus Nijhoff Publisher, The Hague/Boston/London, p. 57.

- constituie un forum natural de legitimizare (sau de negare a legitimității) a ideilor, doctrinelor și orientărilor utile în context interguvernamental, în virtutea naturii sale de organism interguvernamental universal;

- potențialul său de a modela agenda internațională, de a facilita și a influența elaborarea de noi politici;

- prin agențiile și organismele sale specializate, acționează în calitate de creator de reguli, standarde și norme universale;

- va continua să funcționeze ca un canal de acordare a asistenței economice și tehnice și să acționeze ca un catalizator pentru activitățile operaționale, orientate spre stimularea dezvoltării.

Organizarea globală trebuie să cuprindă strategii de prevenire a migrațiilor masive și crizelor majore economice și sociale. Marile puteri, prin guvernele lor, sunt prea încrezătoare în capacitatea forțelor pieței de a rezolva toate problemele. Ele nu sunt suficient de unite astfel încât să poată defini și pune în aplicare strategiile globale în situații de conflicte și crize. ONU oferă platforma de reflecție comună, de negociere binevoitoare și poate să construiască modele care să satisfacă, fie și parțial, atât interesele naționale proprii, cât și complementul acestora, interesele publice locale.

În concluzie suntem de părere că ONU își poate asuma ca obiectiv al organizării globale, prevenirea crizelor și conflictelor prin controlarea fenomenelor negative pe care procesul integrării globale le generează. ONU poate organiza integrarea economică globală, care pare de neoprit și duce la integrarea forțată a unei lumi care nu este încă pregătită pentru această schimbare accelerată, din cauza diversității sale culturale și varietății sociale și economice.

Bibliografie:

1. Bassin Benjamin, *Reform of the economic and social aspects of the UN system, The Finnish Yearbook of International Law, vol. IX, Martinus Nijhoff Publisher, The Hague/Boston/London, 1998;*
2. Corneliu Coterbic, *Drapelele și stemele statelor europene. Mică enciclopedie*, Editura Meronia, București, 2008;
3. Dumitriu Petru, *Sistemul ONU în contextul globalizării*, Editura Curtea Veche, București, 2008;
4. Guillochon Bernard, *Globalizarea o singură planetă, proiecte divergente*, Editura Rao, București, 2003;
5. Izambert Jean-Loup, *ONU. Violations humaines*, Carnot, 2003;
6. *Revista Gândirea Militară Românească*, nr.3/2008;
7. www.globalizare.com;
8. www.un.org;
9. www.anti-criza.ro.

INTERESELE NAȚIONALE ȘI OBIECTIVELE POLITICII DE SECURITATE NAȚIONALĂ ALE ROMÂNIEI

*Maior Adrian SĂVULESCU
Maior Liviu BOȘCAGINI*

Interesele naționale de securitate ale României sunt acele stări și procese, bazate pe valorile asumate și promovate de societatea românească, prin care se asigură prosperitatea, protecția și securitatea membrilor ei, stabilitatea și continuitatea statului.

Edificarea unei României democratice, stabilă politic și prosperă economic și social, capabilă să participe eficient la dinamica vieții internaționale, impune ca, în deplină concordanță cu evoluția proceselor de integrare europeană și euroatlantică, să fie afirmate, realizate și protejate următoarele interese naționale:

- menținerea integrității, unității, suveranității și independenței statului român;
- garantarea drepturilor și libertăților democratice fundamentale, asigurarea bunăstării, siguranței și protecției cetățenilor României;
- dezvoltarea economică și socială a țării, în pas cu dezvoltarea contemporană;
- reducerea susținută a marilor decalaje care despart România de țările dezvoltate europene;
- realizarea condițiilor pentru integrarea României ca membru al NATO și UE, România trebuie să devină componentă, cu obligații și drepturi depline, a celor două organizații, singurele în măsură să îi garanteze un statut de independență și suveranitate și să îi permită o dezvoltare economică, politică și socială similară țărilor democratice;
- afirmarea identității naționale și promovarea acesteia ca parte a comunității de valori democratice;
- valorificarea și dezvoltarea patrimoniului cultural național și a capacității de creație a poporului român;
- protecția mediului înconjurător, a resurselor naturale, a calității factorilor de mediu, la nivelul standardelor internaționale.

Obiectivele de securitate națională a României stabilesc orientarea efectivă și reprezintă reperele de bază ale acțiunii practice, sectoriale, a diferitelor instituții ale statului, astfel încât îndeplinirea lor coerentă, corelată și interdependentă să garanteze și să conducă la realizarea și afirmarea intereselor fundamentale ale țării.

Strategia de securitate națională a României fixează următoarele obiective:

- păstrarea independenței, suveranității, unității și integrității teritoriale a statului român, în condițiile specifice ale aderării la NATO și integrării țării în Uniunea Europeană;

- garantarea ordinii constituționale, consolidarea statului de drept și a mecanismelor democratice de funcționare a societății românești, prin: asigurarea libertăților democratice ale cetățenilor, a drepturilor și îndatoririlor constituționale, a egalității șanselor;

- perfecționarea sistemului politic și dezvoltarea modalităților de realizare a solidarității sociale;

- aprofundarea reformei în justiție;

- întărirea autorității instituțiilor statului, consolidarea mecanismelor de respectare și aplicare a legii;

- relansarea economiei naționale, combaterea sărăciei și a șomajului;

- perfecționarea mecanismelor economiei de piață și a disciplinei financiare;

- dezvoltarea societății civile și a clasei de mijloc;

- asigurarea stabilității sistemului financiar-bancar și a echilibrului social;

- modernizarea instituțiilor de apărare a ordinii publice;

- garantarea siguranței cetățeanului;

- optimizarea capacității de apărare națională, în conformitate cu standardele NATO;

- îmbunătățirea capacității de participare la acțiunile internaționale pentru combaterea terorismului și a crimei organizate;

- îmbunătățirea stării de sănătate a populației și protecția copilului, dezvoltarea instituțiilor de educație, cercetare și cultură;

- reforma administrației publice și dezvoltarea regională, în corelație cu practicile și reglementările europene;

- armonizarea relațiilor interetnice și edificarea statului civic multicultural, având drept garanții ale securității participarea socială, integrarea interculturală și subsidiaritatea în actul de guvernare;

- acțiuni diplomatice și o politică externă creativă, dinamică și pragmatică, bazată pe respectarea tratatelor și acordurilor internaționale la care România este parte, a obiectivelor și principiilor Cartei ONU;

- diversificarea și strângerea legăturilor cu românii care trăiesc în afara granițelor țării;

- participarea activă la acțiunile de cooperare internațională pentru combaterea terorismului și a crimei organizate transfrontaliere;

- dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate și a unei conduite participative pe plan regional, pentru consolidarea stabilității și reglementarea crizelor;

- asigurarea securității ecologice;

- implicarea societății civile în realizarea obiectivelor strategiei de securitate.

Realizarea acestor obiective va produce modernizarea structurală a societății românești și va accelera rezolvarea marilor probleme cu care aceasta se confruntă, va realiza și va proteja interesele naționale, va asigura securitatea națională a țării și a cetățenilor ei.

Configurația conflictelor ultimelor două decenii a scos în evidență, din ce în ce mai mult, rolul, locul și importanța structurilor militare de geniu, atât în operațiile specifice luptei armate, cât și în operațiile de stabilitate, de sprijin și intermediare,

precum și o nouă concepție de folosire a forțelor de geniu în diferite tipuri de acțiuni militare. Acest lucru, coroborat cu aderarea României la structurile politico-militare euro-atlantice și amplul proces de transformare a Armatei României, a contribuit la fundamentarea intereselor de securitate națională ale României.

Bibliografie: Strategia de securitate națională a României, ediția 2008

STRATEGIA DE SECURITATE EUROPEANĂ „STRATEGIA SOLANA”

Maior Iulian MESEA

Un pas foarte important în dezvoltarea unei politici europene de securitate și apărare îl constituie elaborarea și adoptarea unei strategii europene de securitate.

Prezentată de Javier Solana, Înalțul Reprezentant al UE pentru PESC, în cadrul Consiliului European de la Salonic în iunie 2003, această strategie a fost apoi adoptată la Consiliul European de la Bruxelles din 11 – 13 decembrie. Intitulată „*O Europă sigură într-o lume mai bună*”¹, strategia de securitate a Europei este elaborată după modelul strategiei de securitate a SUA după 11 septembrie, punând accentul pe aspectele legate de terorism, conflictele regionale, proliferarea armelor de distrugere în masă, state eșuate (failed states) și crima organizată, acestea fiind considerate ca principale amenințări la adresa securității europene.

Noua strategie de securitate, care oferă o formulare mai clară a amenințărilor potențiale la adresa Europei, dar și a rolului Uniunii în lume, va constitui cadrul de lucru pentru politica europeană de securitate și apărare, fiind definită de Înalțul Reprezentant PESC ca „road map”-ul necesar pentru ca Uniunea Europeană să poată juca rolul unui „partener strategic în lume”².

Strategia propusă de Javier Solana prevede abordarea tuturor acestor aspecte în contextul unui mediu internațional foarte dinamic, punându-se un accent deosebit pe stabilitatea și stabilizarea regiunilor învecinate (prin aplicarea principiilor bunei guvernări), astfel încât lărgirea să nu creeze noi linii de diviziune. Este, de asemenea, subliniată necesitatea unei culturi strategice care să permită Uniunii Europene o intervenție rapidă în caz de nevoie, prin dezvoltarea unor capacități mai active, mai performante, mai coerente, într-o abordare multilaterală, prin colaborare permanentă cu ceilalți parteneri.

¹ A Secure Europe in a Better World, European Security Strategy, Brussels, 12 December 2003,

<http://ue.eu.int/solana/docs>

² EU adopts first security doctrine, <http://www.euobserver.com/index.phtml>

În abordarea acestor aspecte se observă însă păstrarea instrumentelor europene tradiționale de *soft power*³, documentul insistând mai mult asupra prevenirii conflictelor prin dezvoltarea statului de drept și a democrației, eliminarea corupției, consolidarea politicilor privind drepturile omului, programe de asistență, limitate la zonele de vecinătate ale Uniunii Europene.

Documentul consacră astfel două concepte cheie⁴: „angajamente de tip preventiv” și „multilateralismul efectiv”: acțiunile de *soft power* enumerate mai sus sunt definite ca „angajamente de tip preventiv” (*preemptive engagement*), în timp ce multilateralismul implică dezvoltarea unei societăți internaționale puternice, instituții internaționale funcționale și o ordine internațională bazată pe regula dreptului.

Strategia Solana „*A Secure Europe in a Better World*”, reprezintă, de fapt, un preconcept care trebuie tradus într-un mecanism care statuează **când, unde, de ce și cum va acționa Uniunea Europeană**⁵.

Premisa care articulează Strategia Solana de securitate europeană este aceea că: „*Uniunea este un actor global*” și, în consecință, „*ar trebui să fie gata să își asume responsabilitățile în domeniul securității globale*”.

Strategia definește caracteristicile mediului actual de securitate, amenințările și provocările la adresa securității spațiului european, precum și obiectivele și direcțiile de acțiune pentru întărirea securității europene.

Principalele amenințări identificate de Strategie sunt:

- *terorismul* – Europa este ținta și baza unei asemenea amenințări;
- *proliferarea armelor de distrugere în masă* – riscul potențial cel mai serios la adresa securității europene;
- *conflictele regionale* – cele din imediata vecinătate: Orientul Mijlociu, Nordul Africii, Caucaz, Transnistria – sau din zonele îndepărtate;
- *instabilitatea statală* – proasta guvernare, corupția, abuzul de putere, instituții slabe, lipsa de răspundere și conflictele civile corodează autoritatea statală din interior, ceea ce poate duce la colapsul statelor;
- *crima organizată* – Europa constituie un obiectiv principal pentru crima organizată; ca amenințare internă, aceasta are și o dimensiune externă – traficul transfrontalier de droguri, ființe umane, arme, bani, migrație ilegală.

Ca răspuns direct la aceste amenințări, UE își definește o serie de obiective strategice:

- *reacția la amenințări și combaterea acestora*, prin mutarea „primei linii de apărare” în afara UE și prin recunoașterea faptului că „*nici una dintre aceste amenințări nu este pur militară și nici nu poate fi combătută doar prin mijloace militare*”. În consecință, UE propune o *abordare multidimensională a răspunsurilor la diversele provocări la adresa securității*;
- *construirea securității în vecinătate* – interes major ca statele din vecinătate să fie bine guvernate și administrate. Lărgirea UE nu trebuie să genereze noi linii de demarcație; sarcina UE este aceea de a promova un cerc de state stabile, bine guvernate

³ Definiția termenului se referă la „puterea bazată pe influențe intangibile sau indirecte, precum cultura, valorile, ideologia.

⁴ Jolyon HOWORTH, *Saint-Malo plus five : an interim assesment of ESDP, Groupement d'etudes et de recherches Notre Europe, Policy papers N 7, noiembrie 2003*

⁵ Matei, Dumitru, “Strategia de securitate Solana” : răspunsul UE la noile riscuri și provocări din mediul internațional ” în Revista Gândirea Militară Românească, nr.2/2005, p. 46

în partea de Est a Uniunii (dialog și cooperare cu țările din bazinul mediteranean, Orientul Mijlociu și din Caucaz, rezolvarea conflictului arabo-israelian este o prioritate strategică pentru UE);

- *ordinea internațională bazată pe multilateralism eficace* – dezvoltarea unei societăți internaționale puternice, cu instituții funcționale și guvernată conform principiilor de drept internațional.

Noul *Headline Goal 2010* (adoptat în cadrul reuniunii miniștrilor apărării ai UE din 17 mai 2004) mută accentul de la aspectele cantitative ale vechilului Helsinki *Headline Goal 2003* pe elementele calitative, constând în creșterea eficienței forțelor și implicit a utilității lor:

- interoperabilitate;
- sustenabilitate;
- mobilitate;
- viteză de desfășurare în teatru.

Potrivit acestui document, până în 2010, UE va trebui să aibă capacitatea de a răspunde unei crize în orice punct de pe glob.

Una dintre cele mai importante dezvoltări o reprezintă inițierea și operaționalizarea conceptului de *Grup tactic de luptă (EU Battlegroups)*, ca modalitate concretă de realizare a Forței Europene de Reacție Rapidă. Aceste grupuri sunt constituite la nivel de batalion (1.500 militari), incluzând elemente de sprijin de luptă, împreună cu capacitățile de transport strategic.

Strategia de Securitate Europeană reflectă sistemul actual de relații internaționale, prin statele membre, asigurând o contribuție majoră la securitatea și stabilitatea mondială. Cu ajutorul ei se poate contura o imagine generală privind specificul și complexitatea politicilor și intențiilor Uniunii Europene în ceea ce privește rolul său ca participant activ în gestionarea marilor probleme cu care se va confrunta omenirea în secolul XXI.

Strategia de securitate a Uniunii Europene este deci unul din textele cheie care vor permite dezvoltarea și aprofundarea politicii comune de securitate și apărare, dar și a unei culturi strategice comune, considerată ca esențială acestei dezvoltări.

NEPROLIFERAREA ARMELOR NUCLEARE – O problemă majoră a secolului XXI –

*Locotenent colonel Costel GUȘTERIȚEAN
Maior Dumitru ION
Căpitan Ovidiu STĂNESCU*

Timp de mulți ani, Parlamentul European a jucat un rol important în promovarea unor controale stricte ale tipurilor de arme considerate extrem de nocive sau care au efecte atât asupra personalului militar, cât și asupra civililor. Prin urmare, Parlamentul a susținut pe deplin tratate internaționale precum Programul de acțiune al Organizației Națiunilor Unite de combatere a utilizării ilegale a armelor de calibru mic și a

armamentului ușor (SAWL) și tratate internaționale de interzicere a minelor antipersonal, a muniției cu submuniții, a armelor chimice și biologice.

În ceea ce privește armele nucleare, Parlamentul European a adoptat în mod sistematic rezoluții cu ocazia fiecărei conferințe de revizuire a tratatului de neproliferare nucleară, de la intrarea acestuia în vigoare în 1970, precum și cu ocazia multora dintre reuniunile comisiilor de pregătire a tratatului de neproliferare nucleară. Toate aceste rezoluții au vizat consolidarea tratatului de neproliferare nucleară și a punerii acestuia în aplicare, precum și furnizarea unor recomandări ale Consiliului European și statelor membre.

Se susține faptul că Uniunea Europeană și statele părți la tratatul de neproliferare nucleară pot asigura succesul Conferinței de revizuire a tratatului de neproliferare nucleară din 2010 numai prin adoptarea Convenției privind armele nucleare și a Protocolului Hiroshima-Nagasaki.

Comisia de pregătire a tratatului de neproliferare nucleară din 2009 va constitui prima reuniune cu o nouă administrație a Statelor Unite și va urma unui nou val de dirijare a eforturilor politice în scopul creării unei lumi denuclearizate, incluzând declarații vizionare făcute de înalți foști funcționari ai statelor care dețin arme nucleare, de parlamentari din întreg spectrul politic, de lideri ai societății civile, de câștigători ai Premiului Nobel. Aceste declarații subliniază, de asemenea, importanța ratificării complete a Tratatului de interzicere totală a experimentelor nucleare, a Tratatului de reducere a armelor strategice (START I), care expiră în 2009 și a Tratatului de reducere a armelor strategice ofensive (SORT).

Prin urmare, există perspective bune pentru susținerea unui program complet de dezarmare nucleară în cadrul tratatului de neproliferare nucleară 2009 și pentru adoptarea acestuia în cadrul Conferinței de revizuire din 2010. Programul ar trebui să se concentreze asupra creării unei lumi denuclearizate prin intermediul unei convenții privind armele nucleare adoptate sub forma unui singur tratat atotcuprinzător sau sub forma unui pachet de acorduri.

Parlamentul European (PE) a susținut deja, în nenumărate rânduri, necesitatea dezarmării nucleare, ținând seama, în special, de Comisiile de pregătire a Conferinței de revizuire a tratatului de neproliferare nucleară din 2010⁶. În afară de aceasta, PE a argumentat în rezoluția din 9 martie 2005 că UE ar trebui să susțină punerea în practică modelului de convenție privind armele nucleare⁷. De asemenea, PE a susținut acțiunile în favoarea dezarmării inițiate de campania internațională a primarilor pentru pace. În rezoluția din 10 martie 2005, PE declară că „își reiterează sprijinul pentru campania internațională a primarilor pentru pace inițiată în favoarea dezarmării nucleare de primarii orașelor Hiroshima și Nagasaki și recomandă comunității internaționale să ia în considerare cu atenție proiectul campaniei intitulat Vision 2020, îndemnând la crearea unui program cu termene clare de eliminare a tuturor armelor.”⁸

CE ESTE CONVENȚIA PRIVIND ARMELE NUCLEARE ȘI CUM A APĂRUT?

O convenție privind armele nucleare este un tratat internațional propus care ar interzice dezvoltarea, testarea, producerea, depozitarea, transferul, utilizarea și amenințarea cu utilizarea de arme nucleare, prevăzând, de asemenea, eliminarea acestora. Convenția ar avea o formă similară cu alte convenții existente care interzic alte categorii de arme, precum armele biologice, armele chimice, minele antipersonal și muniția cu submuniții.

În conformitate cu acest model de convenție⁹, statele deținătoare de arme nucleare ar trebui să le elimine în mai multe etape, ceea ce include anularea lor din starea de alertă maximă, înlăturarea lor din desfășurarea de forțe, înlăturarea focoaselor din vehiculele purtătoare, dezamorsarea focoaselor prin înlăturarea compartimentelor cu explozibil și punerea materialului fisionabil sub controlul ONU.

Odată cu interzicerea armelor nucleare, convenția ar interzice și producția de materiale fisionabile pentru fabricarea acestora, și anume uraniul îmbogățit și plutoniul separat. Aceasta ar stabili o agenție care să garanteze că statele respectă prevederile tratatului. Organul ar primi rapoarte privind progresele înregistrate de la statele care dețin arme nucleare, ar efectua controale la fabricile de armament, ar obține informații cu ajutorul fotografiilor și al senzorilor la distanță și ar monitoriza producerea și transferul materialelor destinate producerii armamentului nuclear.

CONTEXTUL CONVENȚIEI PRIVIND ARMELE NUCLEARE

Începând cu 1996, Adunarea Generală a ONU a adoptat în fiecare an o rezoluție, invitând toate țările să își respecte imediat obligația de dezarmare, astfel cum se afirma într-un aviz consultativ din 1996 al Curții Internaționale de Justiție, prin

⁶ Texte adoptate, P6_TA(2008)0255.

⁷ Rezoluția din 9 martie 2005, alineatul (10) „îndeamnă UE să depună eforturi pentru punerea în practică a modelului de convenție privind armele nucleare deșus la ONU care ar putea constitui un set de măsuri de bază în cadrul unui proces de dezarmare obligatoriu din punct de vedere juridic”.

⁸ Rezoluția PE, Revizuirea Tratatului de neproliferare – Arme nucleare în Coreea de Nord și Iran, P6_TA(2005)0075, alineatul (20).

⁹ NPT/Conf. 2010/P.CI/WP17.

„începerea unor negocieri multilaterale care să ducă la încheierea, în viitorul apropiat, a unei Convenții privind armele nucleare”. În 2007, 127 de țări au votat în favoarea rezoluției, inclusiv patru țări care dețin arme nucleare: China, India, Pakistan și Coreea de Nord.

În 1997, un consorțiu de experți în probleme juridice, științifice, de dezarmare și negocieri au redactat un model de convenție privind armele nucleare pe care Costa Rica l-a prezentat Secretarului General al ONU sub forma unui proiect de discuție.

În 2000, guvernele statelor Costa Rica și Malaezia au prezentat Conferinței de revizuire a tratatului de neproliferare nucleară un document de lucru¹⁰ care solicita începerea negocierilor în vederea adoptării unei convenții privind armele nucleare, considerată drept cea mai eficientă cale de aplicare a obligației de dezarmare prevăzute de tratatul de neproliferare nucleară și de obținere a universalității acestuia (ținând seama de faptul că India și Pakistan susțin convenția privind armele nucleare, dar resping tratatul de neproliferare nucleară în forma sa actuală discriminatorie).

O versiune actualizată a modelului de convenție a fost lansată în 2007, la prima reuniune a comisiei de pregătire a Conferinței de revizuire din 2010 a părților la Tratatul de neproliferare a armelor nucleare (Viena, 30 aprilie – 11 mai 2007). Cu această ocazie, Costa Rica a prezentat din nou un document de lucru care ținea seama și reitiera solicitările adresate în documentele de lucru anterioare¹¹.

Documentul de lucru evidențiază modul în care o convenție privind armele nucleare ar continua acțiunea mecanismelor de neproliferare și dezarmare nucleară existente, a măsurilor precum tratatul de neproliferare nucleară, zone denuclearizate, Tratatul de interzicere totală a experimentelor nucleare, controale ale Agenției Internaționale pentru Energie Atomică, Tratatul privind forțele nucleare intermediare (FNI) și Tratatul de reducere a armelor strategice (START I). În special, documentul de lucru solicită ca: „statele părți să înceapă negocieri multilaterale care să ducă la încheierea unei convenții privind armele nucleare și să invite acele state care nu au aderat la Tratatul de neproliferare a armelor nucleare să participe la aceste negocieri”¹². Pentru a susține acest proces, documentul de lucru solicită, de asemenea, statelor părți să inițieze activități pregătitoare pentru o convenție privind armele nucleare, „ținând seama, într-o mai mare măsură, de elementele juridice, tehnice și politice necesare unei convenții privind armele nucleare sau unui cadru de instrumente”¹³.

Documentul recunoaște faptul că dezarmarea nucleară completă este un proces complex pentru finalizarea căruia sunt necesare mai multe măsuri și mecanisme. Prin urmare, sugerează o abordare combinată între un proces în etape și un proces general. Conform punctului de vedere susținut, este important ca atenția internațională să se concentreze asupra unor măsuri concrete de dezarmare nucleară, care pot fi realizate pe termen scurt. De asemenea, este important să se țină seama în același timp de condițiile necesare unui regim complet de dezarmare nucleară pentru a putea înțelege obiectivul final al măsurilor de dezarmare nucleară.

¹⁰ NPT/Conf.2000/MC.I/SB.1/WP.4, 8 mai 2000, 200 Conferința de revizuire a părților la Tratatul de neproliferare a armelor nucleare: *Urmarea avizului consultativ al Curții internaționale de Justiție privind legalitatea amenințării sau utilizării armelor nucleare*. Documente de lucru prezentate de Malaezia și Costa Rica.

¹¹ NPT/Conf.2010/PCI/WP.17.

¹² ibidem

¹³ ibidem

La 24 octombrie 2008, cu ocazia unui eveniment la sediul ONU organizat de Institutul Est-Vest, Secretarul General al ONU, Ban Ki, și-a anunțat sprijinul în favoarea Convenției privind armele nucleare, aceasta fiind primul din cele cinci puncte înscrise în planul său de susținere a dezarmării nucleare. „Statele membre ale tratatului de neproliferare nucleară ar putea să aibă în vedere negocierea unei convenții privind armele nucleare susținută de un sistem de control eficient, așa cum a propus de mult timp Organizația Națiunilor Unite. La solicitarea statelor Costa Rica și Malaezia, s-a transmis tuturor membrilor ONU un proiect al acestei convenții care constituie un punct de plecare solid.”

CE ESTE PROTOCOLUL HIROSHIMA-NAGASAKI ȘI CARE ESTE LEGĂTURA SA CU PROPUNEREA DE CONVENȚIE PRIVIND ARMELE NUCLEARE?

Protocolul Hiroshima-Nagasaki, lansat de primarii pentru pace în mai 2008, cu ocazia celei de-a doua comisii de pregătire, are trei obiective principale: în primul rând, îndemnul adresat statelor părți la tratatul de neproliferare nucleară și garantarea faptului că acestea își asumă răspunderea, în cadrul Conferinței de revizuire din 2010, de a începe negocierile asupra convenției privind armele nucleare, în al doilea rând, îndemnul adresat în favoarea punerii în aplicare a rezultatelor în materie de dezarmare nucleară asupra cărora s-a ajuns la un acord în prealabil și în al treilea rând, identificarea măsurilor asupra cărora s-ar putea deja conveni înainte de începerea negocierilor sau în timpul acestora. Cu alte cuvinte, Protocolul Hiroshima-Nagasaki pledează în favoarea unor eforturi diplomatice rapide care să garanteze luarea unor măsuri de punere în aplicare a propunerilor de dezarmare noi și anterioare.

Protocolul Hiroshima-Nagasaki constă în trei articole:

Articolul I solicită statelor care sunt angajate în programe care implică arme nucleare să ia măsuri rapide și necostisitoare care ar demonstra hotărârea de a nu se mai baza pe arme nucleare. Programele de procurare a acestor arme trebuie oprite, la fel și pregătirile în vederea utilizării lor. Ca măsură de precauție, toate armele nucleare și materialele utilizabile la fabricarea acestora trebuie depozitate în locuri sigure și securizate.

Articolul II constituie un mandat de începere a negocierilor asupra unei convenții privind armele nucleare, cu repere precise al căror progres în crearea unei lumi denuclearizate până în 2020 va fi analizat la Conferința de revizuire din 2015.

Articolul III subliniază faptul că protocolul se bazează pe tratatul de neproliferare nucleară, afirmând în mod explicit că nu trebuie interpretat în sensul diminuării în niciun fel a obligațiilor care decurg din tratatul de neproliferare nucleară pentru statele părți la tratat.

Se urmărește ca protocolul, să fie adoptat la Conferința de revizuire din 2010, fie sub forma unui protocol de sine stătător, fie sub forma unui amendament la tratat. După adoptare, părțile vor fi obligate să înceapă imediat negocierile și să le continue fără întrerupere până la finalizare. Protocolul solicită înființarea unui secretariat pentru facilitarea negocierilor. El nu precizează termenul de finalizare a negocierilor, dar stabilește ca termene anii 2015 și 2020 pentru implementarea unor aspecte specifice ale procesului de dezarmare nucleară: încetarea controlată a achizițiilor și amenințărilor cu arme nucleare până în 2015 și eliminarea armelor nucleare, a infrastructurii aferente și a

depozitelor de materiale până în 2020. Implicat, negocierile vor trebui finalizate înainte de primul termen în cazul în care se vor include și alte termene importante înainte de 2015. Protocolul susține că statele deținătoare de arme nucleare sunt datoare față de statele care nu dețin arme nucleare să înceteze exploatarea avantajului lor discriminatoriu care decurge din tratatul de neproliferare nucleară, prin instituirea unor moratorii reciproce privind procurarea armelor nucleare. De asemenea, protocolul solicită depozitarea în locuri sigure și securizate, cât mai curând posibil, a armelor și materialelor nucleare. În egală măsură, este esențial ca statele care dețin arme nucleare și organizațiile precum NATO să declare public că nu își vor folosi armele nucleare împotriva unor potențiale atacuri convenționale.

Bibliografie:

1. Raportul conținând propunerea de recomandare a Parlamentului European adresată Consiliului privind neproliferarea și viitorul Tratatului de neproliferare a armelor nucleare (TNP) din 3 aprilie 2009

CONSIDERAȚII PRIVIND ÎNVĂȚĂMÂNTUL MILITAR AMERICAN ÎN DOMENIUL EOD

Căpitan Ionel BĂCANU

Un analist militar străin concluziona recent că: „Sistemul de valori al învățământului militar românesc este orientat, în special, către transparență, modernism și schimbare. Învățământul militar reprezintă sursa de modele valorice orientate dominant către sarcini, fiind foarte apropiat de cel promovat de teoriile occidentale deoarece susține performanța organizațională”.

Dacă în ceea ce privește modernismul, învățământul militar românesc este dependent de latura financiară, atunci când discutăm despre schimbare studiul capătă consistență pe mai multe axe. Voi prezenta în continuare considerații privind învățământul militar american în domeniul EOD, lăsând la latitudinea factorilor direct implicați, efectuarea comparațiilor, analizelor și adoptarea sau adaptarea acelor abordări care și-au dovedit din plin eficiența.

le-am identificat ca fiind pasibile de comparat:

1. *INSTRUCTORII* – în SUA devin potențiali instructori cei care au dobândit o bogată experiență în teatrele de operații, în domeniul respectiv, iar dintre aceștia vor fi

selecționați cei care au abilitatea de a transmite cât mai mult din experiența acumulată cu ajutorul metodei „prin descoperire”. Avantajele acestei metode sunt:

- favorizează găsirea de soluții multiple pentru același caz, putându-se identifica ulterior rezolvarea cea mai eficientă;
- stimulează gândirea;
- evită învățarea după șabloane care la un anumit moment se pot constitui în reale blocaje mentale, blocaje care în acest domeniu pot avea ca urmare pierderea de viați și bunuri materiale.

Sunt descalificați acei instructori care, deși au un înalt grad de profesionalism, adopta stilul de „închidere” a cursanților pentru a-și evidenția superioritatea sau cei care nu își actualizează permanent cunoștințele. Instructorii sunt roțiți frecvent pentru a se diminua eventualitatea „socializărilor excesive și dăunătoare”.

2. *CONȚINUTURILE DE ÎNVĂȚAT* – sunt sistematizate, esențializate, simplificate, actualizate și prezentate astfel încât să se atingă un procentaj cât mai mare de înțelegere a acestora în timpul orelor de curs, pentru ca, ulterior, timpul disponibil să fie folosit pentru aprofundarea lor. Acolo unde sunt necesare calcule au fost elaborate programe informatice pentru scurtarea la maxim a timpilor necesari luării unor decizii. Scenariile de lucru sunt conforme cu cele care au avut loc în teatrele de operații, evitându-se astfel cele prea simpliste sau prea fanteziste.

3. *BAZA DIDACTICĂ* – teoria este stocată pe laptopuri, punându-se astfel la dispoziția cursanților un volum foarte mare de informații într-un spațiu foarte mic și având și avantajul ca sunt ușor de supravegheat. Baza materială este reprezentată de modelele reale sau de replici fidele ale acestora, acest aspect având un impact uriaș în procesul de asimilare a cunoștințelor deoarece fixează parametrii reali ai „obiectului de studiu” (ex. o bombă ghidată prin laser, un dispenser cu submuniții sau un anumit tip de dispozitiv exploziv improvizat).

4. *PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT* se desfășoară în sistem modular, în laboratoare, zone de antrenament și poligoane EOD. Cursanții primesc manuale – broșuri care reprezintă o dezvoltare a prezentărilor de pe slide-uri și a cunoștințelor complementare transmise de instructori.

Se realizează astfel o piramidă de cunoștințe cu vârful către cursant, având în vârf prezentările de pe slide-uri, apoi cunoștințele complementare transmise de instructori, urmate de manualele – broșuri și având la baza piramidei suportul informatic stocat pe laptopuri.

Manualele conțin texte lacunare pe care cursanții trebuie să le completeze, acestea constituindu-se în chei de control pentru verificarea atenției cursanților. S-a evitat astfel sistemul de lucru cu luare de notițe care concentrează atenția cursanților în caiete în defavoarea mult mai eficientului cvartet „manual – cunoștințe instructor – slide-uri – baza de date informatizată”.

5. *EVALUAREA* cursanților se face în medie o dată pe săptămână, diminuându-se astfel posibilitatea ca un cursant să acumuleze lipsuri insurmontabile. Aprecierea rezultatelor testelor se face în sistem „admis/respins”. Testele, atât cele teoretice, cât și cele practice, sunt contratimp. Pe timpul testelor practice, reprezintă greșeli eliminatorii orice acțiune care încalcă vreuna din măsurile de siguranță. Cursanții au dreptul la două retestări înainte de eliminarea din curs.

Concluzii și propuneri:

Având în vedere eficiența sistemului de învățământ american în domeniul EOD, propun:

- promovarea ca instructori a militarilor care au acumulat experiență în teatrele de operații;
- reevaluarea conținuturilor de învățat și axarea centrului de greutate pe cele care se regăsesc în teatrele de operații;
- conceperea de programe informatice pentru scurtarea timpilor de calcul;
- scenariile de lucru să fie inspirate din cele care au avut loc în teatrele de operații;
- conceperea de programe informatice pentru scurtarea timpilor de calcul;
- scenariile de lucru să fie inspirate din cele care au avut loc în teatrele de operații.

FEEDBACK-UL ÎN A DOUA VERIGĂ A ȘEDINȚEI DE EDUCAȚIE FIZICĂ MILITARĂ - „PREGĂTIREA ORGANISMULUI PENTRU EFORT”

Maior Romulus MUNTEANU

În procesul instructiv-educativ, comunicarea nu este completă dacă nu putem controla efectele sale asupra cursanților. Dacă feedback-ul primit este pozitiv, el ajută la creșterea performanțelor; dacă el este negativ, atunci instructorul trebuie să modifice obiectivele și metodele folosite până atunci pentru a obține reacția corespunzătoare a cursanților la mesajul transmis.

Hellriegel, Slocum și Woodman (1992, p. 444) desprind câteva caracteristici ale feedback-ului:

- feedback-ul ar trebuie să se bazeze pe încrederea dintre emițător și receptor;
- feedback-ul ar trebui să fie, mai degrabă, specific decât general și să conțină exemple recente;
- feedback-ul trebuie oferit atunci când receptorul este pregătit să îl accepte;
- feedback-ul trebuie să includă lucruri pe care receptorul este capabil să le facă în cadrul activității sale, fără a i se cere să-și depășească atribuțiile sale.

În ceea ce privește lecția de educație fizică, și mai ales, *pregătirea organismului pentru efort* – veriga asupra căreia mă voi opri, feedback-ul constă în captarea atenției grupei și calitatea răspunsurilor cursanților la sarcina dată. Această verigă conține o serie de exerciții de front și formație, variante de mers (mers în cadență, mers pe vârfuri, mers pe călcâie, mersul piticului, mersul racului, etc.), variante de alergare (alergare ușoară, alergare cu rotarea brațelor, alergare cu genunchii sus, alergare cu pendularea gambei înapoi, alergare laterală cu pas adăugat, etc.), jocuri de mișcare, ștafete, parcursuri aplicative, etc.

Feedback-ul în această secvență de lecție constă în stimularea treptată a marilor funcțiuni ale organismului, în asigurarea unei stări de excitabilitate corespunzătoare și în educarea percepțiilor spațio – temporale. Toate acestea au rezultate educative numai dacă sunt bine organizate; doar atunci se produc fenomene favorabile de transfer și compoziție efectivă.

Momentul apariției feedback-ului este exprimat și prin reacția grupei de cursanți în timpul execuției exercițiilor care sunt prezente în partea de încălzire a organismului pentru efort (feedback concomitent), prin interesul pe care-l manifestă în timpul execuției atât în ziua respectivă, cât și în zilele următoare (feedback consistent), prin plăcerea cu care efectuează exercițiile, dar și prin corectitudinea execuției.

Pentru ca feedback-ul să fie eficient el trebuie să fie dat imediat după comportamentul observat, iar cursanții trebuie să fie dispuși să-l primească. Dacă ei sunt oboseți, stresați, feedbackul va fi perceput preponderent în latura sa negativă (exemplu: la mers pe vârfuri cu mâinile sus cursanții nu vor avea brațele întinse pe lângă urechi, ci vor avea o poziție îndoită și pe direcția oblic sus; neatenție în execuție). Feedbackul pozitiv este scos în evidență prin sincronizarea grupei în timpul execuției exercițiilor care presupun această cerință – execuție frontală (exemplu: mersul în cadență, schimbările de formații, treceri din coloană câte unul în coloană câte doi, executarea complexului de dezvoltare fizică armonioasă, întoarcerile de pe loc la stânga și la dreapta etc.). Dacă instructorul oferă feedback pozitiv, atunci el trebuie:

- să specifice exercițiul la care s-a făcut aprecierea;
- să evidențieze calitățile psihomotrice care au favorizat reușita cursanților respectivi;
- să explice importanța exercițiului folosit și efectele sale asupra organismului.
- Cel mai bine primit este feedbackul care a fost solicitat, iar în acest caz, instructorul trebuie să fie atent în a oferi un feedback constructiv și echilibrat (exemplu: cursantul îi cere instructorului mai multe detalii cu privire la modalitatea de execuție a unui exercițiu – mersul pe vârfuri poate fi executat cu mâinile sus, lateral, pe șolduri; cursanții vor solicita și întoarceri la stânga împrejur pentru a verifica dacă au înțeles corect noțiunea de întoarcere la stânga, etc.).

Indiferent de conținut și formă, feedback-ul reprezintă o comunicare eficientă între instructor și cursanți, care permite obținerea unor rezultate bune. „În practica didactică există pericolul deturnării semnificațiilor reale ale feedback-urilor sub presiunea subiectivității” (Cosmovici A., Iacob L., 1999, p.197). Poate apărea atât la instructor – dă vina pe oboseală, stres, agitație a cursanților, decât ca posibilitatea neînțelegerii celor predate, cât și la cursanți – abundența penalizărilor va fi interpretată ca semn de „răutate” din partea instructorului și nu ca pregătire insuficientă pentru ședință.

Bibliografie:

1. Ababei, R. „Învățare motrică și sociomotrică”, Editura casei Corpului Didactic, Bacău, 2006;
2. Dragnea, A., Bota, S., Teodorescu, M., Stănescu, S., Tudor, V. „Educație fizică și sport - teorie și didactică”, Editura FEST, București, 2006;
3. Rață, G. „Didactica educației fizice și sportului”, Editura Pim, Iași, 2008;
4. Săvescu, I. „Educație fizică și sportivă școlară – culegere de exerciții”, Editura Aius, Craiova, 2007.

DRESAJUL CÂNILOR DE SERVICIU DIN RASA CIOBĂNESC GERMAN PENTRU DIFERITE SPECIALIZĂRI

Căpitan dr. Marius PANAIT

Sectorul de creștere instrucție și dresaj câini, care actualmente funcționează ca anexă a Centrului de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC „Panait Donici” Rm. Vlcea, este singura unitate de profil din țară, care pregătește câini de serviciu, din rasa Ciobănesc german, pentru toate categoriile de forțe, terestre, aeriene și navale, contribuind la înzestrarea unităților militare, conform statelor de organizare ale acestora.

Întreaga activitate a SCIDC se poate sistematiza în următoarele reperi:

- conducerea activității de reproducție, creștere, predresaj și dresaj a câinilor, pentru diferite categorii de serviciu;
- elaborarea planurilor de dresaj a câinilor în specializarea pază obiective și selecționarea animalelor pentru această activitate;
- întocmirea planurilor de instrucție ale conductorilor câinilor de serviciu;
- organizarea și conducerea activității de instruire a conductorilor;
- organizarea și conducerea exercițiilor de antrenament, predresaj și dresaj ale câinilor.

Obținerea unor exemplare canine din rasa Ciobănesc german, cu calități deosebite în dresaj și, ulterior, în serviciu, este condiționată de trei factori:

- asigurarea unei baze de reproducători cu însușiri fizice nervoase cât mai apropiate de standardul rasei;
- respectarea strictă a regulilor de îngrijire și hrănire a cățelelor;
- planificarea judicioasă a temelor și exercițiilor de predresaj, urmărind ca prim scop educarea cățelelor și, în al doilea rând, formarea unor deprinderi care să ajute dresajul propriu-zis.

La terminarea cursurilor de dresaj efectuate de către conductorii câinilor de serviciu de la unitățile beneficiare sub coordonarea specialiștilor din cadrul SCIDC, o etapă importantă o reprezintă verificarea capacității de lucru a câinilor de serviciu care se execută periodic atât pe timpul cursurilor de dresaj, organizate de către unitatea noastră, precum și, ulterior, pe locul de serviciu, prin examene organizate și conduse de instructorii de specialitate.

În perioada dresajului de specialitate cu durată diferită, există mai multe etape de verificare, respectiv:

- la terminarea etapei dresajului de disciplinare, când se verifică modul în care a fost formată fiecare deprindere din program executată la comanda prin voce, cu câinele liber și în prezența unor excitanți de distragere slabi;
- la terminarea cursului de dresaj, când se verifică modul de însușire a deprinderilor prevăzute prin program pentru fiecare categorie de dresaj (disciplinare și specializare) executate cu câinele liber, la comanda prin voce și semn, în prezența unor

excitanți de distragere puternici; câinii pentru detectare materiale explozive execută și exercițiul final de semnalare a prezenței substanței explozive în diferite medii (încăperi, mijloace auto, vagoane, colete amplasate în diferite locații închise sau deschise), iar câinii de pază obiective, paza unui obiectiv la punct fix sau pe sârmă.

Pe locul de serviciu se organizează periodic (de regulă, anual) o verificare a capacității de lucru a câinilor ce cuprinde executarea tuturor deprinderilor în condițiile prevăzute prin planul anual de antrenament.

Organizarea verificării capacității de lucru a câinilor de serviciu din rasa ciobănesc german

Pentru verificarea dresajului de specialitate al câinilor de pază obiective se amenajează la marginea unei acoperiri un post de pază fix sau pe sârmă și se montează un exercițiu în care, după 5 – 10 minute de așteptare, un infractor stimulează încercarea de intrare într-un dispozitiv. Se observă atenția câinelui și modul de semnalare. Conducătorul și comisia sunt ascunși de vederea câinelui în o acoperire sau după un paravan. Atât conducătorul, cât și infractorul păstrează legătura de vedere cu comisia și acționează după un cod de semnale dinainte stabilit. După ce câinele a semnalat prezența infractorului, conducătorul dă drumul câinelui și execută reținerea acestuia.

Verificarea deprinderilor din dresajul de disciplinare se execută pe un teren plat, acoperit cu iarbă, cu dimensiuni de 25/25m, marcat la colțuri prin stegulețe. Conducătorul pornește de la un colț al terenului și se deplasează pe laturile acestui pătrat, executând cu câinele deprinderile ordonate de președintele comisiei examinatoare.

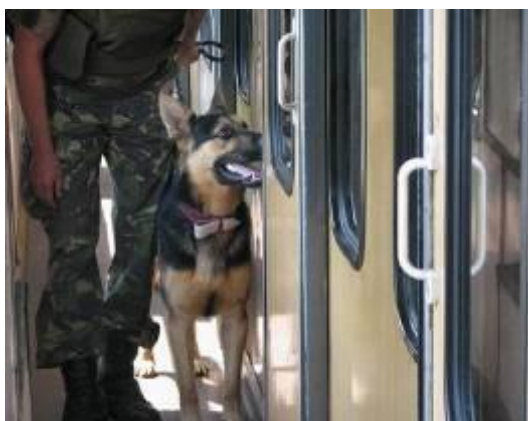

În acest mod se verifică următoarele teme:

- mersul alături de conducător;
- pozițiile așezat, culcat;
- întoarcerile din mișcare;
- lăsarea în poziție și chemarea la conducător;
- lătratul la comandă;
- trecerea peste obstacole;
- obișnuirea cu focuri de armă, explozii și lumini pe timpul nopții;
- refuzul hranei găsite pe teren;
- refuzul hranei oferite de o persoană străină.

O anumită categorie de deprinderi se execută pe terenuri adecvate: săriturile peste obstacole la pista de obstacole, refuzul hranei oferite de o persoană străină sau găsită de câine pe un teren amenajat în acest scop, deprinderea cu mersul în autovehicule pe o șosea etc.

Fiecare deprindere se poate executa de 1 – 2 ori, după cum apreciază ca necesar comisia examinatoare. Comisia examinatoare poate cere ca fiecare deprindere să fie executată și la semn, nu numai la comanda cu vocea.

Verificarea deprinderilor din dresajul de specialitate al câinilor de patrulare se execută pe terenuri cu acoperiri. Pentru a controla modul în care câinii execută cercetarea unui teren și modul în care semnalează infractorul descoperit, se alege un punct dominant de unde se poate observa întreaga fâșie de scotocit. Dacă nu există asemenea condiții, cel care controlează este obligat a se deplasa în același timp cu conductorul. Ajutorul instructorului pentru dresaj care joacă

rolul infractorului, va fi în prealabil instruit asupra modului în care trebuie să acționeze și, în primul rând, să nu influențeze câinele (el trebuie să stea liniștit până este descoperit). Se va stabili modul de păstrare a legăturii cu comisia (la vedere, semnale cu fluierul sau prin telefon) și ce situații să creeze pentru a verifica capacitatea de lucru a câinelui. Verificarea curajului câinelui față de o persoană străină se face prin montarea unui scenariu, în timpul căreia este pus să execute reținerea la comandă a unui infractor, un atac oprit și, dacă comisia apreciază și un reatac.

La verificarea câinilor de serviciu specializați pentru detectarea materialelor explozive, exercițiile se vor desfășura, zilnic, în diverse locuri și condiții, cât mai apropiate de realitatea serviciului, folosindu-se prin rotație întreaga gamă de explozivi avută la dispoziție.

Având drept scop menținerea, fixarea și perfecționarea calităților formate în procesul de dresaj, aceste activități trebuie desfășurate cu un înalt simț de răspundere și profesionalism, pentru realizarea obiectivelor propuse.

Pentru categoria de serviciu detectare explozivi, exercițiile antrenamentului de specializare sunt următoarele:

- căutarea unui obiect cu miros de exploziv plasat la autovehicule;
- căutarea unui obiect cu miros de exploziv plasat în bagaje, cutii, colete, containere;
- căutarea unui obiect cu miros de exploziv plasat în camere, săli, hale, holuri, garaje, etc.;
- căutarea unui obiect cu miros de exploziv plasat în teren deschis (iarbă, tufe, gard viu, etc.);
- căutarea unui obiect cu miros de exploziv plasat la persoane.

Examinarea câinilor pentru detectarea explozivilor trebuie realizată de conducători bine pregătiți profesional, în special în probleme de chinotehnie, de metodică a instruirii și conducerii câinelui de serviciu, flexibili în gândire, preocupați pentru cunoașterea modalităților specifice de utilizare a acestui mijloc.

În acest context, se impune perfecționarea continuă a cunoștințelor, formarea de noi priceperi și deprinderi în lucrul cu câinele, fapt pentru care, în planurile de pregătire profesională a conductorilor, trebuie să se includă o tematică adecvată acestui scop.

Un rol important revine, de asemenea, coordonatorilor acestei activități, pentru creșterea calității și eficienței muncii în acest domeniu. În situații deosebite, este necesar

ca problemele ce apar să fie aduse la cunoștința factorilor de decizie, iar în cazul unor aspecte de strictă specialitate în domeniul dresajului, pot fi contactate cadrele SCIDC pentru rezolvarea operativă și eficientă a momentelor mai dificile din activitatea conductorilor câini serviciu.

Experiența și profesionalismul acumulat de către corpul conductorilor câinilor de serviciu de la SCIDC, în cei 9 ani de la înființarea acestei structuri militare, ne dau speranța ca și pe viitor să putem asigura câini de serviciu care să poată îndeplini la cote ridicate serviciul pentru care au fost specializați, preîntâmpinându-se în acest fel producerea unor prejudicii materiale (cazul câinilor de pază obiective), ca și pierderile umane (în cazul câinilor dresați pentru detectarea materialelor explozive).

RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A CADRELOR MILITARE ÎN CONTEXTUL RAPORTURILOR JURIDICE DE MUNCĂ

Maior (just.mil.) Robertino NEDELCU

În vederea exercitării efective a dreptului reglementat de dispozițiile art. 41 alin. (1) teza întâi din Constituție care prevăd că „Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit”, legislația muncii trebuie să prevadă garanții și răspunderi corespunzătoare, atât prin norme de drept substanțial, cât și prin norme de drept procesual.

Raporturile juridice de muncă sunt reglementate de Codul muncii, alte acte normative cu obiect de reglementare ce vizează relațiile sociale de muncă, precum și de contractele colective de muncă. Aceste acte normative stabilesc drepturile și îndatoririle minimale ale părților raporturilor juridice de muncă pe care trebuie să le respecte atât angajatorul, cât și salariatul, condițiile de fond și de formă ale încheierii, executării și încetării contractelor individuale de muncă, precum și regulile de soluționare a litigiilor ce s-ar ivi în legătură cu desfășurarea raporturilor juridice de muncă.

Reglementările legale care urmăresc asigurarea stabilității raporturilor juridice de muncă apără interesele legitime atât ale salariaților, cât și ale angajatorilor. Stabilirea limitativă a cazurilor în care și a motivelor pentru care încetarea raporturilor juridice de muncă poate avea loc din inițiativa și din voința unilaterală a angajatorului reprezintă cea mai importantă garanție pentru exercitarea dreptului la muncă. Condițiile de formă și de conținut ale actului prin care angajatorul dispune încetarea contractului individual de muncă sunt impuse de lege pentru a preveni eventualele abuzuri din partea angajatorilor, precum și pentru a avea suficiente elemente de verificare a legalității și temeiniciei măsurii dispuse. Aceste exigențe sunt justificate, în mod special, în cazurile în care încetarea raportului juridic de muncă se dispune ca o măsură de sancționare disciplinară.

Aplicarea sancțiunilor disciplinare și, în mod special, încetarea raportului de muncă din voința unilaterală a angajatorului sunt permise cu respectarea unor condiții de fond și de formă riguros reglementate de legislația muncii, în scopul prevenirii eventualelor conduite abuzive ale angajatorului.

Astfel, mențiunile și precizările pe care în mod obligatoriu trebuie să le conțină decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare au rolul, în primul rând, de a-l informa concret și complet pe salariat cu privire la faptele, motivele și temeiurile de drept pentru care i se aplică sancțiunea, inclusiv cu privire la căile de atac și termenele în care are dreptul să constate temeinicia și legalitatea măsurilor dispuse din voința unilaterală a angajatorului. Angajatorul, întrucât deține toate datele, probele și informațiile pe care se întemeiază măsura dispusă, trebuie să facă dovada temeiniciei și legalității acelei măsuri, salariatul putând doar să le combată prin alte dovezi pertinente. Astfel, mențiunile și precizările prevăzute de textul de lege sunt necesare și pentru instanța judecătorească, în vederea soluționării legale și temeinice a eventualelor litigii determinate de actul angajatorului.

Sediul legislativ în materie îl constituie **Codul muncii**, așa cum a fost aprobat prin **Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003**, cu modificările și completările ulterioare, act normativ aplicabil tuturor categoriilor de salariați, inclusiv celor ale căror raporturi juridice de muncă sunt reglementate prin legi speciale, în măsura în care acestea din urmă nu conțin dispoziții specifice, derogatorii. Asemenea dispoziții sunt prevăzute în **Legea nr. 80 din 11 iulie 1995 privind statutul cadrelor militare**, cu modificările și completările ulterioare și se aplică cadrelor militare. Prin cadre militare, în sensul prezentei legi, se înțelege cetățenii români cărora li s-a acordat grad de ofițer, maestru militar sau subofițer, în raport cu pregătirea lor militară și de specialitate, în condițiile prevăzute de lege.

Orice lege flexibilă care instituie reguli este datoare să prevadă și ipotezele generice pentru exceptarea anumitor situații de sub incidența sa. Pentru promovarea unor principii democratice, în acord cu realitățile sociale, și pentru organizarea executării legii potrivit dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, a fost aprobat un nou **Regulament al disciplinei militare**. Elementul de noutate apare ca urmare a corelării și integrării normelor interne de aplicare în domeniu cu exact aceleași prerogative ca și în legislația generală, națională. Dacă sancțiunile disciplinare aplicate cadrelor militare au specificul strict aplicabil respectivei categorii, este de remarcat faptul că normele interne prin care s-a avut în vedere și s-a reglementat modalitatea de aplicare a sancțiunilor disciplinare sunt în deplină concordanță cu cele generale. Putem afirma că noul Regulament al disciplinei militare încheie lanțul normativ adoptat în acest domeniu, reglementând, de asemenea, și problematica soluționării unor eventuale litigii ce se pot ivi cu privire la militarii nemulțumiți de sancțiunile aplicate. În acest sens, aceștia au posibilitatea de a se adresa comandantului nemijlocit al celui care a emis decizia de sancționare, prin raport scris în care să argumenteze demersurile lor, soluționarea acestuia fiind de competența comandantului respectiv sau, după caz, a instanței de contencios administrativ competentă, cu respectarea prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru acuratețea expunerii am indicat textele incidente pentru a putea face comparație între prevederile acestor acte normative în sensul verificării asemănărilor și corelațiilor dintre acestea.

Astfel, dispozițiile art. 263 din Codul muncii au următorul conținut :

„(1) Angajatorul dispune de prerogativă disciplinară, având dreptul de a aplica, potrivit legii, sancțiuni disciplinare salariaților săi ori de câte ori constată că aceștia au săvârșit o abatere disciplinară.

(2) Abaterea disciplinară este o faptă în legătură cu munca și care constă într-o acțiune sau inacțiune săvârșită cu vinovăție de către salariat, prin care acesta a încălcat normele legale, regulamentul intern, contractul individual de muncă sau contractul colectiv de muncă aplicabil, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhici”.

Dispozițiile art. 264, alin. 2 au următorul conținut :

„(2) În cazul în care, prin statute profesionale aprobate prin lege specială, se stabilește un alt regim sancționator, va fi aplicat acesta”.

.....
Dispozițiile art. 267 au următorul conținut :

„(1) Sub sancțiunea nulității absolute, nici o măsură, cu excepția celei prevăzute la art. 264 alin. (1) lit. a)¹, nu poate fi dispusă mai înainte de efectuarea unei cercetări disciplinare prealabile.

(2) În vederea desfășurării cercetării disciplinare prealabile, salariatul va fi convocat în scris de persoana împuternicită de către angajator să realizeze cercetarea, precizându-se obiectul, data, ora și locul întrevederii.

(3) Neprezentarea salariatului la convocarea făcută în condițiile prevăzute la alin. (2) fără un motiv obiectiv dă dreptul angajatorului să dispună sancționarea, fără efectuarea cercetării disciplinare prealabile.

(4) În cursul cercetării disciplinare prealabile, salariatul are dreptul să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere persoanei împuternicite să realizeze cercetarea toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare, precum și dreptul să fie asistat, la cererea sa, de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este.”

Dispozițiile art. 268 au următorul conținut :

„(1) Angajatorul dispune aplicarea sancțiunii disciplinare printr-o decizie emisă în formă scrisă, în termen de 30 de zile calendaristice de la data luării la cunoștință despre săvârșirea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de 6 luni de la data săvârșirii faptei.

(2) Sub sancțiunea nulității absolute, în decizie se cuprind în mod obligatoriu:

- a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară;
- b) precizarea prevederilor din statutul de personal, regulamentul intern sau contractul colectiv de muncă aplicabil, care au fost încălcate de salariat;
- c) motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile sau motivele pentru care, în condițiile prevăzute la art. 267 alin. (3), nu a fost efectuată cercetarea;
- d) temeiul de drept în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;
- e) termenul în care sancțiunea poate fi contestată;
- f) instanța competentă la care sancțiunea poate fi contestată.

¹ avertisment, n.a.

(3) Decizia de sancționare se comunică salariatului în cel mult 5 zile calendaristice de la data emiterii și produce efecte de la data comunicării.

(4) Comunicarea se predă personal salariatului, cu semnătură de primire, ori, în caz de refuz al primirii, prin scrisoare recomandată, la domiciliul sau reședința comunicată de acesta.

(5) Decizia de sancționare poate fi contestată de salariat la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării.”

Dispozițiile art. 33-35 din **Legea nr. 80 din 11 iulie 1995 privind statutul cadrelor militare**, cu modificările și completările ulterioare, au următorul conținut:

Art. 33. „Pentru abateri de la disciplina militară, neîndeplinirea îndatoririlor, încălcarea normelor de conduită militară, a regulilor de conviețuire socială, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare: avertisment; muștrare scrisă; consemnare; retrogradare în funcție; amânarea înaintării în gradul următor pe timp de 1 - 2 ani.”

Art. 34. „Recompensele se acordă, iar sancțiunile disciplinare se aplică potrivit regulamentelor militare.”

Art. 35. „Pentru apărarea onoarei cadrelor militare și evitarea abuzurilor, cercetarea și judecarea abaterilor grave sau a altor fapte de aceeași natură săvârșite de acestea, în armată, se înființează consilii de onoare și consilii de judecată.

Consiliile de onoare se constituie în fiecare unitate, iar consiliile de judecată la organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale, statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei, comandamentele de armă, de armată și de corp de armată, precum și la alte eșaloane similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Organizarea și funcționarea consiliilor de onoare și consiliilor de judecată se stabilesc prin regulamentele militare.”

Dispozițiile unor articole din **Regulamentul disciplinei militare** au următorul conținut:

Art. 1. „Regulamentul disciplinei militare precizează modalitățile de implementare a disciplinei militare la toate structurile din Ministerul Apărării Naționale și competențele comandanților de acordare a recompenselor și de aplicare a sancțiunilor disciplinare tuturor militarilor ce săvârșesc abateri disciplinare.”

.....
Art. 3. „(1) Disciplina militară constă în respectarea de către militari a normelor de ordine și de comportament obligatorii pentru menținerea stării funcționale, îndeplinirea misiunilor specifice și buna desfășurare a activităților din armată.

(2) Îndeplinirea serviciului militar impune respectarea cu strictețe a regulilor de disciplină militară specifice Armatei Române.

(3) Disciplina militară constituie unul dintre factorii determinanți ai capacității de luptă a armatei și se bazează atât pe acceptarea conștientă a normelor de comportament stabilite, cât și pe acordarea recompenselor și aplicarea sancțiunilor prevăzute în prezentul regulament.”

Art. 39. „(1) Pentru abateri de la disciplina militară, neîndeplinirea îndatoririlor, încălcarea normelor de conduită militară, a regulilor de conviețuire socială, cadrelor militare li se pot aplica următoarele sancțiuni:

a) avertisment;

b) muștrare scrisă;

- c) retrogradare în funcție;
- d) amânarea înaintării în gradul următor pe timp de 1 - 2 ani;
- e) trecerea în rezervă.”

Anexa nr. 1 la acest regulament definește abaterea de la disciplina militară ca „faptă în legătură cu atribuțiile de serviciu și care constă într-o acțiune sau inacțiune săvârșită cu vinovăție de către militar, prin care acesta a încălcat normele legale, regulamentele militare, ordinele și dispozițiile legale ale comandanților ierarhici”

.....
Art. 57. „Sub sancțiunea nulității absolute, nicio sancțiune disciplinară dintre cele prevăzute la art. 39, cu excepția avertismentului, nu poate fi dispusă pentru cadrele militare mai înainte de cercetarea și judecarea faptelor de către consiliile de onoare sau consiliile de judecată, după caz.”

Se observă că dispozițiile art. 57 sunt corelate cu cele ale art.267 alin. 1 din Codul Muncii.

De asemenea, dispozițiile art. 60 alin.1 din noul RDM sunt corelate cu cele ale art. 268 din Codul Muncii, după cum urmează: “Decizia privind aplicarea unei sancțiuni disciplinare se emite în formă scrisă și se ia în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data luării la cunoștință de abaterile disciplinare”. Alineatul 2 al aceluiași articol stipulează că decizia de sancționare trebuie să conțină următoarele:

- a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară;
- b) înscrierea prevederilor care au fost încălcate de militar;
- c) motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de militar în timpul cercetării prealabile/judecării faptei în consiliul de onoare sau consiliul de judecată, după caz;
- d) temeiul de drept în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;
- e) termenul în care sancțiunea poate fi contestată și către cine trebuie înaintată contestația;
- f) termenul de la care începe și perioada de aplicare a sancțiunii.

.....
Art. 67. „În cazul săvârșirii unei fapte cu caracter infracțional de către un militar subordonat, comandantul unității militare trebuie să sesizeze imediat organul de urmărire penală. Comandantul este obligat să raporteze comandantului ierarhic despre această situație.”

Art. 68. „Dacă pentru fapta săvârșită s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală, încetarea procesului penal intentat militarului ori achitarea acestuia, militarul poate fi sancționat, dacă fapta comisă constituie abatere de la disciplina militară, în condițiile prezentului regulament.”

Art. 69. „Pentru abateri disciplinare, militarii pot fi trimiși, după caz, în fața consiliului de onoare, consiliului de judecată sau a comisiei de cercetare prealabilă, având permanent dreptul la audiență, apărare și petiție. Consiliile de onoare, consiliile de judecată sau comisiile de cercetare prealabilă funcționează potrivit regulamentelor proprii.”

Dispozițiile articolului 70 al noului RDM consacră dreptul militarilor sancționați de a contesta decizia privind sancțiunea, precum și căile de atac ale acesteia,

în spiritul art. 268, alin. 5 din Codul Muncii. Astfel, în acest articol se precizează următoarele:

(1) Militarii nemulțumiți de sancțiunea aplicată ca urmare a săvârșirii abaterilor de la disciplina militară se pot adresa comandantului nemijlocit al celui care a emis decizia de sancționare, printr-un raport scris în care să argumenteze demersul lor.

(2) Comandantul nemijlocit al celui care a emis decizia privind aplicarea sancțiunii disciplinare a unui militar din subordine și care a fost sesizat prin raport scris despre aceasta este obligat să numească o comisie de cercetare, care va propune o nouă decizie. Prin această decizie se poate lua măsura menținerii sau anulării sancțiunii disciplinare ori se poate aplica o altă sancțiune disciplinară.

(3) Termenul în care se poate înainta raportul prevăzut la alin. (1) este de 30 de zile lucrătoare de la data comunicării deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare. Înaintarea raportului prevăzut la alin. (1) suspendă aplicarea sancțiunii disciplinare.

(4) Decizia prevăzută la alin. (2) poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, cu respectarea prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.”

Analizând conținutul și sfera de aplicare a normelor incidente în domeniul răspunderii disciplinare a cadrelor militare prin prisma celor două acte de nivel de lege, primul cu aplicabilitate generală, iar celălalt aplicabil strict cadrelor militare, precum și a reglementărilor interne, am putea concluziona că reformarea legislației militare în acest domeniu asigură starea de normalitate pentru segmentul social pe care îl reglementează.

Prevederile actelor normative din domeniul abordat au ca scop asigurarea stabilității raporturilor de muncă privind exercitarea profesiei de cadru militar, a desfășurării acestora în condiții de legalitate și a respectării drepturilor și îndatoririlor ambelor părți ale raportului juridic de muncă. În același timp, sunt menite să asigure apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cadrelor militare, având în vedere poziția obiectiv dominantă a angajatorului în desfășurarea raportului de muncă.

SOLDATUL VOLUNTAR – VIITORUL SUBOFIȚER

Plutonier adjutant Nicoleta MUNTEANU

Odată cu trecerea la executarea serviciului militar pe bază de voluntariat, s-a încheiat o etapă, corespunzătoare unui stadiu de dezvoltare istorico – socială a societății românești, de pregătire a militarilor în termen și formare a cadrelor militare active.

S-a dorit profesionalizarea armatei, în care militarul să fie nu numai un bun executant al ordinelor primite, ci și un om inteligent, profesionist, care să aprofundeze tainele armelor și să poată deveni subofițer/ofițer pe filiera indirectă.

Astăzi, subofițerii și o parte din ofițeri se formează pe filiera indirectă. Cei mai mulți aleg cariera militară pentru că își doresc cu adevărat să devină cadre militare active și consideră că a fi soldat voluntar înseamnă primul pas pe acest drum, deloc ușor, dar sigur

și cu posibilități permanente de promovare. O continuă provocare! Doar o mică parte optează pentru cariera militară din curiozitate sau pentru că nu au avut altă soluție în aceste vremuri de criză. Dar aceștia din urmă sunt cei care renunță primii atunci când dau piept cu privațiunile vieții de militar sau la apariția unei slujbe mai bine plătite chiar și pe termen scurt.

În ceea ce privește pregătirea subofițerilor de mâine, chiar dacă dotarea tehnică nu este de ultimă generație, cu posibilitățile existente, personalul didactic din unitățile de învățământ depune eforturi susținute ca, într-un termen foarte scurt, soldații voluntari – viitorii subofițeri, să-și însușească noțiunile de bază ale armei pentru care se formează, urmând ca în unitățile unde vor fi repartizați să fie aplicate aceste noțiuni și să-și desăvârșească deprinderile sub directa îndrumare a subofițerilor cu experiență. Nici medicii după

șase ani de școală nu își încheie pregătirea profesională, au nevoie de rezidențiat, de lucru efectiv la patul bolnavului pentru a deveni specialiști. Cu atât mai mult subofițerul nostru, format în trei luni de școală, are nevoie de o pregătire intensă în unitate. Totul este să vrea să învețe și să fie motivat să-și dorească să urmeze cariera militară.

Învățământul militar modern, actualmente realizat pe baza programelor de instruire individuală, oferă cadrul necesar însușirii și aplicării cunoștințelor militare generale și de specialitate de bază, dar ceea ce este mai important pentru un militar este spiritul de echipă, acea legătură cazonă care se creează între colegi în timpul celor doi

ani de școală militară – în cazul subofițerilor formați pe filiera directă. Aceste legături profunde, rezistă în timp și dau naștere unor emoționante regăsiri după zece, douăzeci, treizeci de ani de la absolvire. Această experiență a spiritului camaraderesc din școala militară constituie premisa integrării subofițerului în subunitatea în care va fi repartizat, precum și a abilității sale de a forma și gestiona relațiile din echipa pe care o va conduce în viitor. Mă întreb cum va mai fi peste 10 ani și ce ar trebui să inventăm pentru a forma aceste legături între soldații voluntari de azi – subofițerii de mâine – în condițiile scurtării drastice a timpului de școlarizare? Competiția naște valori, dar dusă la extreme se poate transforma în „luptă pentru existență” care nu mai are nimic în comun cu camaraderia și spiritul de sacrificiu atât de necesare unui militar. Pare a fi un lucru neînsemnat, dar fără de care „forța, profesionalismul, respectul” dobândite, își pierd din valoare.

Pentru a duce mai departe tradițiile armeei și spiritul de corp al armatei, fiecărui subofițer nu trebuie să-i fie indiferent cine va prelua îndatoririle sale și să se preocupe din timp pentru pregătirea noului coleg, pe orice filieră s-ar forma, astfel încât să lase în locul lui un adevărat profesionist, poate mult mai bine pregătit decât a fost el, mai ales acum când subofițerii și soldații voluntari reprezintă ponderea în rândul personalului Armatei și de la care se așteaptă mai mult ca niciodată!

SCURTĂ ISTORIE A TRANȘEEI

Căpitan inginer Cătălin SĂRACU

Războiul tranșeelor sau de poziție este o formă de luptă în care forțele înfruntate mențin linii statice fortificate săpate în pământ. Războiul tranșeelor s-a născut odată cu revoluția armelor de foc și creșterea puterii lor în lipsa dezvoltării mobilității și a comunicațiilor cu aceeași viteză. Primele războaie de acest tip au fost: Războiul civil american și Războiul ruso – japonez, dar maxima brutalitate a fost atinsă pe frontul de vest în Primul război mondial.

Tranșeea este aproape la fel de veche ca și lupta în sine. Cu toate acestea, în vechime, din cauza dimensiunii relativ mici ale armatelor și a eficienței scăzute a armamentului, nu a fost posibil să se apere mai mult de o linie de scurtă defensivă sau punct dominant. Deși atât arta de a ridica cetăți/fortificații, cât și arta de a produce armament avansat se dezvoltau pe măsură ce trecea timpul, regula tradițională a rămas: o fortificație a necesitat un număr mare de trupe să o apere. Un număr mic de trupe nu a putut niciodată menține un volum de foc suficient pentru a respinge un atac determinat. În acest sens, a devenit o practică comună la începutul campaniilor legiunilor romane, de a fortifica locurile unde acestea își organizau haltele în fiecare noapte. O tabără fortificată ar fi fost extrem de greu de atacat în mod direct, iar dacă un comandant roman nu dorea să intre în luptă cu un dușman, putea pur și simplu, de cele mai multe ori, să rămână în tabără.

Tranșeele au fost folosite, de asemenea, de perși. Atunci când au invadat Medina, Salman Persul a adoptat o tactică de angajare într-o bătălie de apărare prin

stabilirea/realizarea unor tranșee care să acționeze ca o barieră de-a lungul frontului de nord.

Odată ce armamentul pentru asediu a fost dezvoltat, cum ar fi catapultele, tehnicile implicate în atacarea unui oraș sau o cetate au devenit bine cunoscute și aproape ritualizate. Armata care ataca înconjura un oraș. Apoi, orașului i s-ar fi cerut să se predea. În cazul în care acesta refuza, armata împresura orașul cu fortificații temporare cu rolul de a opri aliații de la cetatea vecină și de a nu mai permite intrarea/ieșirea în oraș. Atacatorii își construiau apoi paralel cu orașul tranșee de apărare, chiar și în afara razei de lovire a artileriei. Apoi săpau un șanț spre oraș într-un model zig-zag, astfel că trupele nu putea fi lovite în plin de focul inamic; de asemenea, se crea un bun punct de observare al acestuia. După ce se acoperea bătaia tunurilor proprii, se săpa un alt șanț paralel, cu amplasament pentru artilerie. Dacă era necesar, folosind primul foc de artilerie pentru acoperire, acest proces se repeta, până când armele erau destul de aproape de a fi puse pe poziții și a se executa foc până când apărea o breșă în fortificații. Pentru ca acțiunea trupelor de sprijin/artileria și a celor ce exploatau breșa să aibă succes, trebuiau săpate mai multe șanțuri în zig – zag mai aproape de pereții cetății, cu cât mai multe tranșee paralele care să protejeze și să ascundă trupele ce atacau.

Maorii din Noua Zeelandă au construit fortificații numite „PA” pe dealuri și peninsule mici, cu secole înainte de contactul cu europenii, independent de cunoștințe din afară. Acestea semănau cu micile „forturi” din epoca de fier care s-au găsit în zonele britanice și irlandeze. Când maorii au întâlnit britanicii, ai au dezvoltat „PA” într-un sistem foarte eficient de apărare de tranșee, gropi și poziții de tragere, care a precedat evoluții similare în America și Europa. De obicei, tranșeele maori din 1840 au fost săpate în spatele barierelor de lemn, care au fost ridicate pentru a permite foc de la nivelul solului. În războaiele terestre din Noua Zeelandă, sistemul de apărare modern „PA” a neutralizat avantajul britanic în oameni, muschete și tunuri. La Ohaeawai PA în 1845, la Rangiriri în 1864 și la Gate PA în 1864, forțele britanice și coloniale au descoperit că un atac frontal pe un „PA” apărut a fost atât ineficient, cât și extrem de costisitor.

Primul element esențial în dezvoltarea războiului de tranșee modern a fost introducerea și folosirea în masă a recruților, în timpul Revoluției franceze și războaiele napoleoniene. Înainte de aceasta, armatele constau într-un număr mic de trupe, care nu puteau să apere un teritoriu mare pentru foarte mult timp – bătăliile erau fie scurte, fie degenerau în război de asediu. Un exemplu de linii militare fortificate, care se întindea pe mai multe mile este cunoscut sub numele de Liniile de la Torres Vedras (1810), construite de portughezi sub conducerea geniștilor britanici și portughezi, în timpul Războiului peninsular.

Atât terminologia și tehnicile războiului de tranșee au rădăcini în secolul al 17-lea. Tranșeele ce avansau către inamic au fost cunoscute sub numele de seve (engl. Saps) – și bărbații care le-au săpat – ca „sappers”, viitorii geniști. Tranșee executate paralel cu lucrările fortificate de apărare au fost trasate/proiectate de geniști și, de obicei, săpate noaptea de infanterie sub supravegherea geniștilor, cu infanteria furnizată de alte structuri care să asigure protecția acestora. În războiul civil american, asediile de la Vicksburg și Petersburg s-au executat ca acțiuni de poziție/tranșee la o scară limitată, același lucru fiind valabil și pentru asediul Port Arthur în războiul ruso – japonez.

Armatele puteau săpa poziții de apărare sau întărite în câmp deschis, iar pe la mijlocul secolului al 19-lea se foloseau atât poziții de tragere amenajate – „riflă pits” – cât și tranșee mai lungi.

Războiul Civil American: soldați unioniști din Corpul 6, mai 1863.

Atacul frontal a devenit din ce în ce suicidal datorită dezvoltării tehnologiei armelor de foc la mijlocul secolului al 19-lea. În 1861, când a început Războiul civil american, erau folosite cu preponderență tacticile napoleoniene. Prin 1863, a avut multe din caracteristicile primului război mondial, inclusiv tranșee, carabine, arme de foc rapid (mitraliere), fortificații și pierderi masive. Bătăliile ce au avut loc aproape de sfârșitul războiului, cu tranșee și formațiuni statice, contrastează puternic cu bătăliile de la începutul conflictului, cum ar fi prima bătălie de la Bull Run, în cazul în care manevra era încă posibilă; acțiuni celebre, cum ar fi cea a lui George Pickett la Bătălia de la Gettysburg, a dezvăluit inutilitatea asaltului direct împotriva unei linii fortificate a inamicului.

Ce-a adus cu adevărat nou în prima conflagrație mondială a fost amploarea și durata de războiului de tranșee. Aceasta a fost o consecință a forței de muncă disponibilă pentru combatanți, proliferarea armelor de foc, care a deschis drumul unui război costisitor și, în special, în zone cum ar fi frontul de vest și Gallipoli, capacitatea armatelor de a umple întregul front de luptă cu trupe, astfel încât să nu lase nici un flanc atacabil.

Variațiile de teren și de circumstanțe tactice au însemnat că nu exista consecvență de-a lungul frontului. În cazul în care tranșeele erau greu de săpat, pentru că terenul era mlăștinos sau stâncos, atunci pozițiile de apărare se construiau în sus decât să fie săpate în jos. Zona rurală, care a oferit zone întinse de conflict, a însemnat tranșee opuse departe una de alta și zona dintre aceasta, așa-numitul „no man's land” foarte largă. În zone aglomerate, tranșeele puteau fi atât de aproape, încât santinelele trebuiau să vorbească în șoaptă, pentru a nu fi auzite de inamic. Linia tranșeeilor creșta capricios peisajul, ferme, fabrici, sate, precum și moșiile puteau fi divizate, cu construcții care făceau punctele forte ale liniilor de fortificații.

Tranșeele au fost inițial simple. Ele au fost, uneori, scurte tranșee neconectate între ele, concepute pentru a adăposti câțiva oameni sau, mai ales dacă a fost recrutată forță de muncă civilă pentru muncă, puteau apărea linii mai lungi de tranșee drepte. Nici o parte nu a favorizat/îmbrățișat ideea unor tranșee mult mai sofisticate, aliații deoarece credeau că tranșeea era pur și simplu un preludiv la o ofensivă câștigătoare a războiului, iar germanii, deoarece doctrina lor tactică sublinia doar o singură linie defensivă. Cu toate acestea, ca urmare a ofensivei aliate de la începutul anului 1915 (atacul britanic de la Neuve Chapelle a fost deosebit de semnificativ), germanii au extins sistemul lor de

tranșee de la o singură linie defensivă la două sau mai multe tranșee cu șanțuri de comunicație între ele. A urmat apoi crearea unor poziții de apărare secundare sofisticate, cu până la trei linii de tranșee construite în adâncime.

Geografia tranșeei

Santinela din Regimentul Cheshire în tranșee, lângă La Boisselle, în timpul bătăliei de pe Somme, iulie 1916

Caracter limitat, static și subteran, tranșeea a dus nu de puține ori la dezvoltarea propriei forme geografice specifice. Acolo unde înainte exista infrastructură de transport convențională, cu drumuri și căi ferate, acestea au fost înlocuite de rețea de tranșee și rețele de șanțuri. Avantajul critic care putea fi dobândit prin deținerea înălțimilor rezulta din faptul că dealuri și creste minore au câștigat semnificație enormă. Multe dintre dealuri și văi au fost ne semnificative, încât nu au avut nume, până când linia frontului a trecut peste ele. Unele dealuri s-au numit pentru înălțimea lor în metri, cum ar fi „Hill 60”. O casă, o moară de vânt, o cariera de piatră sau un crâng de arbori au devenit punctul central al unei lupte pur și simplu pentru că au fost cea mai mare element identificabil din teren. Astfel, ulterior, toate acestea au devenit doar un nume pe o hartă.

Observator francez în tranșee, Hirtzbach Woods, Haut-Rhin, Franța, 1917

Câmpului de luptă i se dădea adesea diverse nume descriptive: funcție de caracteristici („Poligonul de lemn” de lângă Ypres), nume bizare („salamuri Valley” și „Valea Mash” pe Somme, un nume de unitate („Inniskilling Inch” la Helles numit pentru Inniskilling Royal Fusiliers) sau după numele unui soldat („Monash Valley” la Anzac numit după General John Monash). Prefixarea caracteristică cu „Dead Man's” a fost, de asemenea, populară pentru motive evidente, cum ar fi „Road Dead Man's”, drum ce ducea la Pozières, sau „Dead Man's Ridge”, de la Anzac. Au existat numeroase rețele de tranșee numite „Chessboard” sau „teren de fotbal american”, din cauza configurației descrise de ele. Pentru australienii de la Mouquet Farm, avansurile executate în cadrul

ofensivei au fost atât de scurte și terenul ocupat atât de mic ca suprafață, încât acestea au fost reduse la numirea obiectivelor lor ca „puncte” de pe hartă, cum ar fi „Punctul 81” și „punctul 55”.

Tranșeele inamice, care deveneau obiective ale atacului erau, de asemenea, necesare pentru a fi numite. Multe s-au numit pentru unele evenimente observate, cum ar fi „Tranșeea ofițerilor germani” la Anzac sau „Tranșeea rației” pe Somme. Britanicii au dat un gust alcoolic tranșeelor germane: „Beer Trench”, „Bitter Trench”, „Hop Trench” și „Pilsen Trench”. Alte obiective au fost numite în funcție de rolul lor în sistemul de tranșee, cum ar fi „Switch Trench” sau „Tranșee intermediare” pe Somme. Unele secțiuni ale sistemului de tranșee britanic era denumit ca un comitet de Monopoly, cu nume precum „Park Lane” și „Bond Street”. Diviziile britanice regulate numeau în mod obișnuit tranșeele lor după unități, fapt ce a condus la nume cum ar fi „Munster Alea” (Royal Munster Fusiliers), „Black Watch Alea” (Black Watch Regimentul) și „Border Barricade” (frontiera Regimentul). Soldații din Australia și Noua Zeelandă (așa-numiții „Anzacs”) au avut tendința de a numele de caracteristici după al soldaților („Podișul lui Plugge”, „Creasta lui Walker”, „Postul lui Quinn”, „Johnston Jolly”, „Russell's Top”, „Brind's Road” și așa mai departe).

Viața în tranșee

Perioada de timp petrecută în tranșee linie era, de obicei, scurtă, de la cel puțin o zi, la cel mult două săptămâni, înainte de înlocuire. Batalionul Australian 31 a petrecut o dată 53 zile în tranșee în linia Villers Bretonneux, dar o astfel de durată a fost o excepție rară. Media unui batalion era în 1915 și 1916 de șase zile.

La nivel individual, un an de soldat tipic britanic ar putea fi împărțite după cum urmează:

- 15% în prima linie – în tranșee;
- 10% în forțe de sprijin;
- 30% în forțe de rezervă;
- 20% odihnă;
- 25% altele (spital, de călătorie, concediul, cursuri de instruire, etc.)

Chiar și atunci când luptau în prima linie, soldații unui batalion erau angajați în luptă de câteva ori pe an – executarea unui atac, apărarea împotriva unui atac sau participarea într-un raid. Frecvența de luptă creștea pentru unitățile de „elită” ale Alianților: diviziile britanice regulate, Corpul canadian, XX Corpul francez și trupele „Anzacs”.

Anumite sectoare ale frontului au văzut relativ puțină activitate pe toată durata războiului, ceea ce a făcut viața în tranșee relativ ușoară. Când Corpul „Anzac” a sosit în Franța, în aprilie 1916, după evacuarea Gallipoli, a fost trimis la sud de Armentières, într-un sector relativ pașnic, la „aclimatizare”. Alte sectoare au fost într-o perpetuă stare de activitate violentă. Pe frontul de vest, Ypres a fost un infern invariabil, în special pentru britanici. Cu toate acestea, sectoarele liniștite au acumulat pierderi zilnice prin foc datorită lunetiștilor, artileriei, bolilor, precum și gazelor toxice de luptă. În primele șase luni ale anului 1916, înainte de lansarea ofensivei pe Somme, britanicii nu se implicaseră în nici o bătălie importantă pe sectorul lor din Frontul de Vest și, totuși, suferiseră 107776 pierderi.

Serviciile medicale erau primitive și antibioticele nu erau încă descoperite. Leziuni relativ minore se puteau dovedi fatale, prin instalarea de infecție și cangrenă. Însemnările din documentele germane au arătat că 15% din rănilor de picior și 25% din rănilor de braț a dus la moarte, în principal datorită infecției. Americanii au înregistrat că 44% din răni/accidente care au dezvoltat cangrenă a murit. 50% dintre cei răniți la cap a murit și 99% dintre cei răniți în abdomen a murit. 75% din răni s-au datorat exploziei proiectilelor. O rană care rezultă dintr-un fragment de proiectil este, de obicei, mai traumatizantă decât o rană cauzată de un foc de armă. Un fragment de proiectil introduce, de multe ori moloz, făcând mai probabil ca rana să se infecteze. Acești factori au însemnat că un soldat a fost de trei ori mai predispus să moară de la o rană în piept cauzată de un fragment de proiectil decât dintr-un foc de armă. Explozia proiectilelor putea ucide, de asemenea, și prin unda de șoc. În plus față de efectele fizice ale exploziei, a existat efectul psihologic. Bărbații care au trebuit să îndure bombardamente prelungite au suferit de multe ori traume psihice, o situație nu tocmai bine înțeleasă la acea vreme.

Ca în multe alte conflicte, cel mai mare criminal în primul război mondial au fost bolile. Condițiile sanitare în tranșee au fost destul de precare, iar infecțiile comune au inclus dizenteria, tifosul și holera. Mulți soldați au suferit de pe urma paraziților și infecțiilor conexe. Un alt criminal comun a fost expunerea, în măsura în care temperatura, în tranșee, iarna, putea scădea ușor sub zero grade Celsius. Îngroparea morților a fost, de obicei, un lux pe care nici una din părți nu și l-a putut permite cu ușurință. Corpurile zăceau în „no man's land”, până când se muta linia frontului, dată până la care cadavrele au fost de multe ori neidentificabile. În unele zone, cum ar fi la Nek în Gallipoli, corpurile nu au fost îngropate până după război. Pe frontul de vest, acestea continuă să se găsească în câmpurile ce sunt arate și la săparea fundațiilor construcțiilor.

Tactici

Populara imagine a unui asalt este cea cu un val de soldați peste tranșee, cu baioneta la armă, într-un marș peste „no man's land”, într-o grindină de foc inamic. Acest lucru a fost metoda standard la începutul războiului și exemplele de succes sunt puține. Tactica mai des întâlnită a fost de a ataca noaptea de la un post avansat în „no man's land”, care a tăiat sârmă ghimpată în prealabil. În 1917, germanii au inovat tactici de infiltrare, cu grupuri mici de înaltă calificare și bine utilizate, atacau punctele vulnerabile și ocoleau punctele fortificate, conducând adânc în zonele din adâncime. Distanța pe care se putea opera a fost însă limitată de capacitatea de a comunica.

Rolul artileriei într-un atac de infanterie a fost dublu. Primul obiectiv al unui bombardament a fost de a pregăti terenul pentru un asalt de infanterie – uciderea sau demoralizarea inamicului și distrugerea sistemului lui de apărare. Durata acestor bombardamente a variat, de la secunde la zile. Problema acestor bombardamente de artilerie, înainte de atacurile de infanterie a fost că erau de multe ori inefficiente pentru distrugerea apărării inamice și servea numai pentru a oferi inamicului un preaviz că va urma un atac iminent. Bombardament britanic, cu care a început Bătălia de pe Somme a durat opt zile, dar a făcut prea puține daune.

Al doilea obiectiv a fost de a proteja de infanteria ce ataca, prin asigurarea unui baraj pentru a preveni un contraatac inamic. Prima încercare de a ridica gradul de

sofisticare a fost de a crea un baraj pe un prim obiectiv al unui atac pentru o perioadă, apoi bombardarea unui al doilea obiectiv și așa mai departe. Cu toate acestea, de obicei, infanteria aștepta prea mult, iar rezultatul a fost că aceasta rămânea fără protecție. Acest lucru a dus la utilizarea barajului „târâtor”, care s-ar mișca mai frecvent, dar în pași mai mici, astfel că atacatorii se puteau mișca îndeaproape, în spatele barajului. Acest lucru a devenit metoda standard de atac de la sfârșitul anului 1916 înapoi. Principalul beneficiu al barajului a fost suprimarea inamicului mai degrabă, decât de a provoca victime sau pagube materiale.

Evoluția sau decesul tranșeei?

De-a lungul primului război mondial, combatanții au căutat încet drumul lor spre tactici necesare pentru depășirea impasului tranșeei – imobilitatea. Germanii au reușit să consolideze frontul de vest, cu trupe suplimentare de la est, o dată ce Rusia a renunțat la război în 1917. Acest lucru le-a permis să ia unități și să le antreneze în noi metode și tactici, cum ar fi „stormtroopers”. Noile metode implicau oameni ce atacau în grupuri mici, cu repeziciune, folosind orice acoperire disponibilă și executând foc pentru următorii care veneau după ei, folosind aceleași proceduri. Aceste tactici noi, destinate pentru a lua prin surprindere pozițiile inamice, au fost folosite în special pentru a nimici punctele cele mai slabe ale inamicului. În plus, aceste operațiuni au dus la recunoașterea inutilității gestionării unui plan mareț detaliat pentru operațiunile conduse de departe, optând în schimb pentru ofițerii de rang inferior care să-și exercite inițiativa la fața locului. Aceste tactici de infiltrare s-au dovedit de foarte mare succes în timpul ofensivei germane din 1918 împotriva forțelor aliate.

Conceput pentru a oferi protecție împotriva focului inamic, tancurile au adăugat, de asemenea, mobilitate forțelor. Infanteria nu a avut la acea vreme capabilități anti-tanc și nu s-au dezvoltat tunuri anti-tanc. Odată ce tancurile au început să fie utilizate în număr mare, ele au rupt cu ușurință liniile germane și nu putea fi oprite prin executarea contraatacurilor de către infanterie.

În ultimele 100 de zile ale primului război mondial, forțele britanice au rupt sistemul de apărare cu tranșee german folosind infanteria sprijinită de tancuri și sprijin aerian. Între cele două războaie mondiale, aceste tehnici au fost utilizate de JFC Fuller și B.H. Liddell Hart pentru a dezvolta teorii despre un nou tip de război. Ideile au fost culese de către germani, care le-au dezvoltat în continuare și aveau să le pună în practică ca „Blitzkrieg”.

Victoriile asumate de germani la începutul celui de-al doilea război mondial folosind Blitzkrieg au arătat că fortificațiile fixe, cum ar fi linia Maginot au fost lipsite de valoare în cazul în care există posibilități pentru varientarea acestora. La Bătălia de la Sevastopol, forțele Armatei Roșii au folosit cu succes sistemele de tranșee de pe peninsula îngustă, ținând piept mai multe luni bombardamentelor germane intense. Aliații occidentali au spart în 1944 Zidul Atlanticului cu o relativă ușurință printr-o combinație de debarcări ale mașinilor-amfibii, folosirea artileriei navale, atacuri aeriene și folosirea trupelor parașutate. Combinarea tacticilor de arme astfel încât infanteria, artileria, blindatele și aviația să coopereze îndeaproape au făcut ca războiul de tranșee să fie un lucru de domeniul trecutului.

Acest lucru nu ne poate face să spunem că fortificația este redundantă. Aceasta este încă o metodă foarte valoroasă pentru consolidarea obstacolelor naturale, în scopul creării unei linii de apărare. De exemplu, înainte de începerea Bătăliei de la Kursk, sovieticii au construit un sistem de apărare mult mai elaborat decât orice alt sistem defensiv construit în timpul celui de al doilea război mondial. Acesta a reușit în stoparea ofensivei blindatelor germane și încercuirea acestora. De asemenea, la începutul

Bătăliei de la Berlin, ultimul asalt major în al doilea război mondial, rușii au atacat de peste râul Oder trupele germane poziționate în fortificații săpate în „Seelow Heights”, la cca. 50 km la est de Berlin. Fortificația a permis germanilor, care au fost depășiți numeric masiv, să supraviețuiască unui bombardament care a avut cea mai mare concentrație de artilerie din istorie. Armata Roșie a încercat să traverseze terenul mlăștinos Riverside, ei pierzând zeci de mii de soldați, înainte de cucerirea pozițiilor germane.

Folosirea tranșelor a fost relativ rară de la sfârșitul primului război mondial. Când două armate mari s-au întâlnit, conflictul rezultat a fost în general unul mobil, manevrier, de tipul celui care s-a dezvoltat în al doilea război mondial. Cu toate acestea, tranșeele au reapărut în etapele ulterioare ale războiului civil din China (campania din Huaihai), războiul coreean și în unele locații și angajamente în războiul din Vietnam. În timpul războiului rece, soldații NATO erau instruiți în mod obișnuit pentru a lupta prin lucrări ample numite „sisteme-sovietice de stil tranșee” după sistemele complexe de fortificații de campanie specifice Pactului de la Varșovia.

Un alt exemplu de tranșee după primul război mondial a fost Războiul Iran-Irak, în care ambele armate au avut un număr mare de trupe de infanterie, cu arme moderne de calibru mic, dar foarte puține blindate, aviație sau experiență în operațiunile întrunite. Tactica folosită a inclus război de tranșee, posturi de tragere pentru mitralieră, atacuri la baionetă, utilizarea de sârmă ghimpată în tranșee și în „no-man's land”, atacurile în valuri a tranșelor inamice și folosirea de către Irak, pe scară largă, a armelor chimice, împotriva trupelor și civililor iranieni, precum și a kurzilor din Irak. Războiul a durat opt ani.

Deși, în principal, un asediu nu a fost neobișnuit pentru a găsi un sistem extins și laborios de tranșee în interiorul și în afara orașului Sarajevo, în timpul asediului din 1992-1996. Acesta a fost folosit în principal pentru transportul către front sau pentru a evita lunetiști în interiorul orașului. Orice structură existentă a fost folosită ca tranșee, cel mai bun exemplu cunoscut este pârtia de bob pe Trebević, care a fost utilizat atât de sârbi, cât și de bosniaci în timpul asediului. Un alt exemplu de folosire a tranșelor se găsește în conflictul Eritrean-Etiopian din 1998-2002. Linia frontului în Coreea și linia frontului între Pakistan și India, în Kashmir, sunt două exemple de linii de demarcație care ar putea deveni „fierbinți” în orice moment. Ele constau în kilometri de tranșee care leagă puncte fortificate, iar în Coreea sunt înconjurată de milioane de mine terestre, majoritatea anti-personal.

Va fi interesant de urmărit evoluția tranșeei ca element în sistemele fortificate defensive, având în vedere că vechea coaliție estică a dispărut, coaliție în cadrul căreia se foloseau (iar unele state, printre care se numără și România, folosesc încă) mașinile de săpat tranșee pentru executarea mecanizată a acestora, în condițiile în care normele tactice impuneau volume de muncă impresionante. Se va renunța la tranșee în condițiile conflictelor moderne, extrem de mobile și supertehnologizate sau se va găsi o nouă formă de folosire a acesteia? În urmă cu doar câțiva ani se propunea înconjurarea Bagdadului cu tranșee pentru limitarea accesului în oraș și controlul mai strict al traficului în/din oraș ...

Bibliografie:

1. <http://www.nationmaster.com/encyclopedia/Trench-warfare>
2. <http://en.wikipedia.org>
3. FM5_15_fortifications
4. <http://encyclopedia/Trench-warfare>

DESPRE FOLOSIREA ACRONIMELOR

Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN

Folosirea acronimelor tinde să se transforme dintr-o necesitate într-o modă. Documentele militare, chiar și cele normative – doctrine, regulamente, manuale – sunt pline de acronime și abrevieri. Chiar și lucrări destinate unui public mai larg, mai puțin specializat, au tendința de a încorpora asemenea mijloace de exprimare. Există, desigur, o anumită necesitate, sau mai degrabă o anumită motivație rațională în spatele folosirii acronimelor, o motivație ce ține de confortul evitării transcrierii repetate a unor construcții literale de mari dimensiuni, coroborat cu presupunerea faptului că publicul cărui i se adresează mesajul este avizat și îl recepționează și decodifică fără probleme. Utilizarea acronimelor are o istorie destul de veche, iar unele dintre acestea sunt extrem de cunoscute. SUA, NATO, ONU, UE, OSCE, etc. sunt doar câteva exemple de acronime care facilitează comunicarea, în special în scris, fără riscul unor probleme de interpretare incorectă a textului sau mesajului.

În domeniul militar, acolo unde mesajul trebuie să fie cât mai concis, acronimele și-au găsit cel mai bun teren de dezvoltare. Documentele militare, regulamentele și manualele, în mod special cele ale NATO, abundă în acronime. Există evident și reguli care asigură interpretarea corectă a acestora. De bază este regula că, la prima folosire a unui acronim, acesta se găsește lângă denumirea în clar a noțiunii pe care o reprezintă în documentul respectiv. Suplimentar, astfel de documente pot fi însoțite de o anexă care inventariază toate acronimele utilizate în text.

Totuși, cât de justificată este utilizarea acronimelor? Nu cumva în numele economiei sau a simplificării textului se periclitează gradul de înțelegere a acestuia sau cel puțin ușurința înțelegerii lui?

Sunt cel puțin două aspecte de semnalat. Pe de o parte, nu avem garanția că toți cei care ar putea fi interesați de un anumit text cunosc semnificația acronimelor. Un

recrut are cu siguranță dificultăți de înțelegere a unui manual presărat cu acronime. Se poate, desigur, obiecta că le învață odată cu studierea manualului, dar nu cumva interesul primar este acela de a recepta informația din manual? Câteva zeci de acronime presărate prin manual înseamnă tot atâtea sau și mai multe trimiteri la anexa de la sfârșit sau, mai rău, la prima utilizare.

Pe de altă parte, unele acronime au multiple sensuri, ceea ce poate genera confuzii, mai ales când informația prezentată nu este însoțită de cuvenitele explicații. Am avut personal experiențe în teatrele de operații, în care militari ai diverselor națiuni foloseau în vorbirea curentă sau chiar trimiteau mesaje scrise folosind acronime considerate cvasicunoscute. Nu și pentru cineva sosit în teatru de puțin timp.

Un alt aspect de luat în seama este evoluția unor concepte, ceea ce implică și o mișcare în consecință în zona acronimelor, alt fapt ce poate genera confuzii.

În 1995, în cunoscuta sa lucrare „*Război și antirăzboi; supraviețuirea în zorii secolului XXI*”, A.Toffler făcea următoarea observație: „*Și în jungla acronimelor militare, la fel ca în orice junglă din realitate, survine evoluția. Capacitatea de a comanda și controla trupele a fost o pre-necesitate a războiului încă de la apariția acestuia. A dus la prescurtarea C2 pentru „Comandă și Control”. Odată ce armatele au ajuns să se bazeze pe sistemele de comunicații pentru transmiterea ordinelor, C2 a devenit C3.*

În momentul când aceste sisteme s-au integrat cu informațiile, a apărut termenul C3I. Iar acum, pe măsură ce tot mai multe activități depind de computere, termenul „Comandă, Control, Comunicații, Computere și Informații” dă naștere formulei C4I. Sfârșitul e imposibil de întrezărit¹.”

Într-adevăr e greu de întrezărit sfârșitul. Dar iată câteva indicii asupra situației actuale. Relativ la exemplul oferit de Toffler, C4I a evoluat în C4I2², apoi C4I2SR³ și ulterior în C4I2TSR⁴. Site-ul www.acronymfinder.com⁵ are peste 750000 de definiții ale unor acronime, abrevieri sau inițiale. La o simplă căutare, acronimul ABC – ales la întâmplare - are peste 265 de definiții. Limitând căutarea la domeniul militar, găsim 37 de definiții. Chiar și cunoscutul NATO figurează cu 10 definiții dintre care 2 în domeniul militar sau guvernamental. UE – în afară de Uniunea Europeană, are 5 definiții în domeniul militar sau guvernamental. Numărul mare de definiții asociate unui acronim chiar și în interiorul aceluiași domeniu de interes poate genera confuzii.

Dacă o noțiune apare într-un document de foarte multe ori, există o justificare a folosirii unui acronim asociat, cu specificarea corespunzătoare a semnificației. Dar care e motivația folosirii unui acronim atunci când în document apare o dată sau de foarte puține ori?

În consecință, opinăm că folosirea acronimelor trebuie limitată la situațiile în care realmente aduc un beneficiu, fără a se abuza și fără a risca neînțelegeri ale mesajului. Și, în mod special, credem că evitarea sau limitarea folosirii lor în acte normative, manuale, doctrine, instrucțiuni reprezintă o necesitate.

¹ A.Toffler, H. Toffler-Război și antirăzboi; supraviețuirea în zorii secolului XXI, Ed. Antet, București, pag. 97.

² Comandă, Control, Comunicații, Computere, Informații și Interoperabilitate

³ Comandă, Control, Comunicații, Computere, Informații, Interoperabilitate, Supraveghere și Recunoaștere

⁴ Comandă, Control, Comunicații, Computere, Informații, Interoperabilitate, Tehnologii, Supraveghere și Recunoaștere

⁵ www.acronymfinder.com, consultat în iulie 2009.

EFICIENT SAU EFICACE?

Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN

În una din lecturile mele recente¹, autorul, citându-l pe Tadeusz Kotarbinski, arată că *o acțiune eficientă* este „*o acțiune care conduce la un efect intenționat ca scop*”.

Afirmația de mai sus, coroborată cu alte situații în care termenul „**eficiență**” nu mi s-a părut cel mai potrivit în context, m-a făcut să-mi pun câteva întrebări printre care:

1. Este cuvântul „eficient” cel mai potrivit în limba română pentru a descrie „*o acțiune care conduce la un efect intenționat ca scop*”?

2. Dacă răspunsul este negativ, afirmația de mai sus implică o problemă de traducere a textului original sau o confuzie noțională între **eficiență** și **eficacitate**?

3. Sunt cele două cuvinte interschimbabile?

Încercând să răspund acestor întrebări am plecat de la studiul Dicționarului Explicativ al Limbii Române, edițiile 1958, 1996 și 1998 și Dicționarul Explicativ Ilustrat al Limbii Române, ediția 2007.

Concluzia a fost că, în toate aceste referințe, termenul care corespunde definiției de mai sus este cel de **eficacitate**, explicat ca și „*calitatea de a produce efectul așteptat*”² sau „*capacitatea de a produce efectul scontat*”³ sau „*calitatea de a produce un efect așteptat, scontat, de a corespunde în bune condiții scopului urmărit, unei cerințe, situații*”⁴.

Pe de altă parte, aceleași dicționare „reglementează” confuzia explicând în mod constant termenul **eficiență** prin **eficacitate**, iar pe cel de **eficacitate** prin **eficiență**, punând de asemenea un semn de egalitate între adjectivele **eficace** și **eficient**. Același lucru îl face, de altfel și Dicționarul de Sinonime, ediția 1972, într-un mod categoric, fără nici un fel de nuanțe.⁵ Noul Dicționar Universal al Limbii Române, ediție 2008⁶, lasă loc aceleiași confuzii între cei doi termeni.

Continuând căutarea am încercat să vedem dacă pretinsa sinonimie este prezentă și în limba engleză. Astfel, am consultat Dicționarul OXFORD, ediția a 6-a, 2000, care face clar diferența între **eficace/eficacitate** (efficacious/efficacy – sinonim cu effectiveness) explicat ca și calitatea de a produce efectul dorit și **eficient/eficiență** (efficient/efficiency) explicată ca și calitatea de a face un lucru bine, fără risipă de bani, timp și energie⁷.

Revenind la surse bibliografice românești, am constatat că Dicționarul de Sociologie, ediția 1993⁸, face cuvenita distincție între **eficacitate** și **eficiență**. Conform acestuia, **eficacitatea** este „*măsura în care o activitate satisface o necesitate, realizează un obiectiv sau îndeplinește o funcție*”, iar **eficiența** este „*măsura rezultatelor unei activități raportate la eforturile făcute*”.

¹ Eugen Bădălan - „Sensul Transformării”, Editura militară, București, 2005, pag. 213.

² Academia RPR - Dicționarul Limbii Române Moderne, București, 1958

³ Academia Română, Institutul de Lingvistică “Iorgu Iordan” - Dicționarul Explicativ al Limbii Române, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1996, pag 332

⁴ Dima, Eugenia (coord.) - Dicționarul Explicativ Ilustrat al Limbii Române, București, 2007, pag. 630.

⁵ Bulgăr, Gheorghe (coord.) – Dicționar de sinonime, Ed. Albatros, București, 1972, pag. 147.

⁶ Noul Dicționar Universal al Limbii Române, ediția a treia, Editura Litera Internațional, București, 2008, pag 477.

⁷ Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English, Oxford University Press, 6th Edition, 2000, pag. 402

⁸ C. Zamfir, L. Vlăsceanu (coord.) - Dicționar de Sociologie, Ed. Babel, București, 1993, pag. 209.

Același dicționar arată că eficacitatea poate fi *pozitivă* atunci când se realizează într-o oarecare măsură funcția de referință prin acțiunea exercitată, *nulă* atunci când acțiunea exercitată nu are nici o influență, sau *negativă* atunci când efectul este contrar celui așteptat.

În ce privește eficiența, conform aceleiași surse, definiția de mai sus suportă variante în funcție de domeniul de aplicabilitate. Spre exemplu în economie, unde eficiența se exprimă sub forma rentabilității, ea reprezintă raportul dintre câștig și cheltuieli. În fizică reprezintă randamentul utilizării energiei și exprimă raportul între energia obținută și cea consumată. În limbajul comun și în mod special în domeniul social unde input-ul și output-ul au unități de măsură diferite, eficiența înseamnă maximizarea rezultatelor cu minimalizarea costurilor.

Revenind la afirmația inițială, atribuită lui T. Kotarbinski, credem că ar fi fost mai corect să numim **eficace** o acțiune care conduce la un efect intenționat ca scop. Neavând acces la original, nu ne exprimăm mai mult asupra afirmației lui Kotarbinski, considerând că este posibil și un viciu de traducere, de vreme ce, spre exemplu, unele dicționare lasă loc de confuzie între eficient-eficace⁹, traducând **efficient** prin *eficace*¹⁰ și deopotrivă **eficacitate** și **eficiență** prin *efficiency*¹¹.

Am dori să se înțeleagă faptul că acest demers nu este motivat nici de dorința de a polemiza cu autorul citatului menționat la începutul articolului, nici de o nevoie personală de a critica Dicționarul Explicativ al Limbii Române sau alte dicționare, deși o reevaluare a celor două definiții ar fi utilă, ci de nevoia de a ne referi corect la două calități distincte ale acțiunii militare: eficacitatea și eficiența. Și aceasta pentru că, uneori, eficacitatea acțiunii militare este cea care primează. „*Îndeplinirea misiunii cu orice preț*” este o sintagmă ce vizează în primul rând eficacitatea și nu eficiența.

Sigur că este de dorit ca acțiunea militară să fie cât mai eficientă. Această calitate vine ca un rezultat al unei planificări și organizări judicioase, științifice. Există situații în care ecuația planificării acțiunii militare suportă multe necunoscute ce antrenează luarea în calcul a unor consumuri sau costuri mai mari decât cele necesare, din motive de precauție, tocmai pentru că îndeplinirea obiectivelor respective este foarte importantă. În aceste condiții accentul trebuie pus pe eficacitate, chiar în detrimentul eficienței. Lexiconul militar¹², spre exemplu, definește eficacitatea tragerilor ca „*măsura în care pierderile produse inamicului prin trageri corespund misiunii de foc stabilite*”. Cu alte cuvinte, ținta trebuie musai lovită! Dacă se poate, cu cele mai mici costuri. Adică eficace, dacă se poate și eficient. Un alt exemplu: echiparea cu motoare foarte puternice a mașinilor de luptă, care să le facă apte pentru executarea unor misiuni în condiții extreme, face trimitere la eficacitate nu la eficiență. Eficiența ar presupune să nu misiuni ce poate fi îndeplinită și cu un mijloc mai economic. O acțiune eficace, dar ineficientă poate genera, în unele cazuri, victorii *a la Pyrus*, adică realizări ale căror costuri disproporționat de mari le vor face amare.

Suma summarum: eficacitatea și eficiența sunt două noțiuni distincte, cu conținuturi care se pot întrepătrunde, dar nu se suprapun și nu trebuie confundate. Ca urmare, ele trebuie înțelese corect și folosite în consecință.

⁹ Dicționarul amintit mai jos nu este singurul care lasă loc pentru această confuzie.

¹⁰ Andrei Bantaș - Dicționar englez-român/român englez, Ed. Teora, București, 2004, pag. 132

¹¹ Ibidem, pag. 645.

¹² Academia Militară - Lexicon Militar, Ed. Militară, București, 1980, pag. 289.

O NOUĂ PROVOCARE – MILITARIII BATALIONULUI 96 GENIU ÎN TEATRUL DE OPERAȚII DIN AFGANISTAN. ASPECTE PRIVIND INSTRUCȚIA BATALIONULUI

Locotenent Aurel FOTESCU

Înființarea Batalionului 96 Geniu a reprezentat materializarea concepției privind sprijinul genistic a acțiunilor militare, în deplină concordanță cu diversitatea misiunilor și provocărilor actuale. De fapt, sprijinul genistic este un factor important pentru desfășurarea operațiilor în condiții optime. În operațiile comune, misiunile subunităților de geniu ale Batalionului 96 Geniu, sprijină dezvoltarea câmpului de luptă pentru executarea manevrei, sporește deplasarea strategică și operațională, asigurând infrastructura pentru protecția forțelor.

Astfel, în tot acest context, în ceea ce privește participarea B 96 Ge la misiunile internaționale, după succesul înregistrat în teatrele de operații din Bosnia – Herțegovina și Irak, a venit și momentul unei noi provocări – prezența geniștilor unității noastre în Afganistan. Structura ordonată a participat în noua misiune fiind constituită din două plutoane – plutonul geniu sprijin general și plutonul geniu luptă – cu un efectiv de 38, respectiv 23 de militari, având la comandă doi ofițeri cu o temeinică pregătire militară și de un profesionalism aparte: dl. locotenent Anghelache Valentin și dl. sublocotenent Barbu Valentin.

Înainte de defluirea detașamentului în teatrul de operații, cele două plutoane constituite, ca parte integrantă aflate în subordinea Batalionului 280 Infanterie Focșani a Brigăzii 282 Mecanizate Focșani, au desfășurat conform planificării, etapele necesare pregătirii specifice celor două structuri.

Astfel, perioada pregătirii s-a derulat pe parcursul a două module. Primul dintre ele a avut loc la Focșani iar cel de-al doilea la Cincu, unde întreg detașamentul și, în special, cele două plutoane au fost evaluate pentru întreaga activitate desfășurată în perioada pregătirii.

În tot acest interval de timp, activitatea de instruire a celor două plutoane s-a axat pe următorul specific:

- executarea unui punct de trecere pe podul mobil de asalt;
- marcarea câmpului de mine și zonelor periculoase, precum și culoarele prin acestea;
- verificarea la minare a terenului;

- înlăturarea obstacolelor cu ajutorul explozivului;
- extracția personalului dintr-un câmp de mine sau zonă periculoasă;
- acordarea de sprijin echipelor EOD;
- amenajarea și întreținerea campurilor în care sunt dislocate subunitățile;
- asigurarea cu energie electrică a spațiilor de cazare și de lucru;
- construirea și amenajarea de platforme cu diferite funcții (helipat, parc auto, platformă de întoarcere, etc.);
- construirea și întreținerea căilor de comunicații;
- purificarea, stocarea și transportul apei în punctul de aprovizionare cu apă.

După finalizarea întregii activități de pregătire, cu un rol extrem de important în șlefuirea și fortificarea cunoștințelor și pregătirii fizice, al căror rezultat a constat în omogenizarea colectivului celor două structuri, s-a trecut la defluirea detașamentului în teatrul de operații începând cu data de 24.06.2009.

Misiunea geniștilor Batalionului 96 urma, de la această dată, a se desfășura în partea de sud a Afganistanului, mai precis în zona ZABUL. Se prefigura pentru început o misiune extrem de dificilă și în același timp periculoasă, dar experiența multora dintre militarii geniști în asemenea condiții și-a spus cuvântul și, astfel, momentele grele apărute au fost depășite cu multă fermitate.

Principalele obiective ale detașamentului în noua zonă de responsabilitate ZABUL, a Afganistanului, au fost trasate sub următoarea formă:

- executarea operațiilor militare în A.O.R. ZABUL împreună cu forțele de securitate naționale afgane (A.N.S.F.);
- executarea operațiilor pentru interzicerea infiltrării forțelor adverse în A.O.R. Zabul;
- facilitarea dezvoltării structurilor guvernamentale afgane;
- sprijinirea eforturilor de convingere a liderilor locali pentru a se alătura programului de pace al guvernului afgan;
- operațiuni de escortare convoaie și V.I.P. – delegații I.S.A.F., O.N.U., G.O.A.;
- executarea operațiilor de siguranță nemijlocită a forțelor proprii;
- executarea operațiilor bazate pe informații pentru descoperirea sau distrugerea ascunzătorilor pentru armamente și muniții și dezorganizarea sistemului de sprijin al adversarului în provincia ZABUL.

Până în prezent activitatea detașamentului s-a desfășurat în parametrii normali, iar toate misiunile primite în zona de responsabilitate au fost tratate cu seriozitate, promptitudine și înalt profesionalism, ceea ce dă o notă de mare caracter geniștilor Batalionului 96 în teatrul de operații.

La momentul actual, efective ale Batalionului 96 geniu au încadrat un nou pluton, (plutonul geniu luptă) – subordonat Batalionului 33 Vânători de Munte, Curtea

de Argeș, care urmează să efectueze perioada de pregătire, premergătoare introducerii în teatrul de operații în 4 etape distincte:

- 24.08 – 06.10 – Batalionul 96 Geniu București;
- 06.10 – 27.10 – Curtea de Argeș;
- 28.10 – 17.11 – Cincu;
- 17.11 – 01.12 – Curtea de Argeș.

De asemenea, un alt aspect important în activitatea batalionului îl reprezintă în prezent programul de instruire al personalului încadrat, cu scopul bine definit, de șlefuire a cunoștințelor de specialitate și perfecționarea deprinderilor. Unitate de sprijin de luptă, destinată NATO, subordonată Comandamentului Brigăzii 10 Geniu, Batalionul 96 Geniu asigură instruirea pentru menținerea și dezvoltarea nivelului de operaționalizare în vederea participării independent sau în cooperare cu alte structuri la asigurarea genistică a structurilor de luptă sau sprijin de luptă, pe timpul acțiunilor desfășurate pe teritoriul național sau în afara acestuia. Astfel, perfecționarea pregătirii comandamentului și ridicarea nivelului de instruire a subunităților sunt condiții absolut necesare pentru participarea batalionului la misiuni de sprijin genistic al acțiunilor militare, independent, întrunit sau combinat, pe teritoriul național sau în afara acestuia și pentru executarea intervențiilor la obiectivele militare și civile în vederea limitării și înlăturării urmărilor unor posibile dezastre.

Aceste premise au stat la baza elaborării principalelor activități de instruire în anul 2009, prin exerciții specifice comandamentului și subunităților, cu accent pe tabere de instrucție și îmbunătățirea capacității de efort fizic a personalului unității.

În urma desfășurării acestor activități, în cursul anului 2008, obiectivele pregătirii de comandament au fost îndeplinite prin realizarea unui bun management al resurselor umane și materiale, obținându-se rezultate bune la verificarea anuală a cadrelor, la exercițiile de stat major și la cele de instruire a subunităților. Taberele de instrucție desfășurate în poligonul unității sau în comun cu subunitățile similare din compunerea unităților subordonate Brigăzii 10 Geniu, au contribuit la perfecționarea deprinderilor militarilor și executarea corectă și în timp util a lucrărilor din cadrul instrucției de specialitate și au constituit o bază solidă pentru îndeplinirea cu succes a misiunilor primite pentru intervenția cu personal și tehnică în vederea înfruntării efectelor inundațiilor.

Prin programul de aprofundare a pregătirii militare de specialitate în țară și în străinătate și prin înțelegerea corectă a rolului și locului armeei geniu în structura Armatei Române și NATO, comandantii batalionului au nuanțat direcțiile principale de urmat ale batalionului:

- planificarea și continuarea procesului de operaționalizare;
- asigurarea condițiilor pentru desfășurarea activității de selecție, pregătire, afluire/defluire și sprijin logistic ale detașamentelor românești ce acționează în diferite teatre de operații;
- o preocupare permanentă pentru întreg efectivul batalionului o constituie studiul limbilor străine (cu accent pe limba engleză), aprofundarea cunoștințelor și realizarea nivelului planificat de cunoaștere, pe categorii de personal;
- cu forțele existente la pace, batalionul este în măsură să execute intervenții la obiectivele militare și civile în vederea limitării urmărilor unor eventuale dezastre;

•personalul batalionului desfășoară activități specifice în conformitate cu prevederile „Planului instrucției batalionului” pe anul 2009, în vederea perfecționării deprinderilor și aprofundării cunoștințelor militare generale și de specialitate.

În prezent, Batalionul 96 Geniu, parte componentă a Brigăzii 10 Geniu este o structură bine reprezentată în cadrul Forțelor Terestre, cu o bogată tradiție și experiență dobândită în misiuni externe și pe teritoriul național, cu personal bine instruit și motivat pentru a acționa cu toată priceperea pentru realizarea obiectivelor încredințate de către eșaloanele superioare.

Calitatea personalului batalionului, nivelul de instruire, gradul de profesionalizare și experiența acumulată pe timpul misiunilor în țară și străinătate, sunt garanția reușitei procesului de modernizare pe care urmează să-l parcurgă Batalionul 96 Geniu.

ÎNTOARCERE ÎN TIMP ÎN GARNIZOANELE DE LA DUNĂRE ALE GENIȘTILOR

Căpitan Valeriu SACARISEANU

Aniversarea a 150 de ani de la înființarea armei Geniu a fost momentul prielnic pentru organizarea unor activități omagiale. Astfel, la nivelul fiecărei garnizoane care a găzduit unități de geniu, s-au organizat diferite activități comemorative.

În garnizoana Brăila au avut loc ample activități, datorită faptului că aici este dislocată Brigada 10 Geniu cu două batalioane subordonate, Batalionul Nave Treceeri Fluviale și Batalionul 72 Geniu, aici existând o bogată tradiție în arma geniu.

Batalionul Nave Treceeri Fluviale este o unitate cu tradiție în istoria armei geniu, încă din 1968 când s-a înființat în garnizoana Turnu Măgurele, în cadrul Regimentului 2 Pontonieri „Eftimie Croitoru”. După 31 de ani de la înființare, la aniversarea celor 150 de ani de la înființarea armei geniu regăsim batalionul în Garnizoana Brăila ca unitate independentă. Indiferent unde a fost dislocat, batalionul a desfășurat multiple activități de instruire, de intervenții în situații de urgență civilă.

Pentru a marca importanța celor 150 de ani ai armei geniu, Statul Major al Forțelor Terestre a propus să se realizeze o călătorie pentru a se vizita vechile garnizoane ale unităților de geniu dislocate pe malul Dunării și a rememora activitățile și importanța acestora în cadrul armei geniu.

Ofițerii de la care a plecat această idee au fost col.(r) Gargaz Marian, col.(r) Ene Eugen, col. Mocan Ioan. Această activitate s-a pus în practică prin implicarea Brigăzii 10 Geniu, organizată și executată de Batalionul Nave Treceeri Fluviale printr-un marș pe fluviul Dunărea pentru revederea de către participanți a garnizoanelor care au găzduit de-a lungul timpului unități de geniu sau activități de instrucție deosebite. Marșul s-a desfășurat cu Bacul 366, în perioada 11-17.05.2009, pe itinerarul Fetești – Giurgiu – Turnu Măgurele. De la Turnu Măgurele la Corabia marșul s-a desfășurat pe roți, cu autobuzul Brigăzii 10 Geniu care a fost îmbarcat la bordul Bacului 366.

La bordul navei au fost invitați un număr de 21 de cadre de geniu active, în rezervă sau în retragere. Cadrele în activitate participante au fost col. Mocan Ioan, lt.col.

Anghelache Dragoș, lt.col. Grigore Marian, mr. Drăghici Sorin, mr. Chiroiu Adrian, mr. Mișceac Mircea, iar din partea cadrelor militare în rezervă (retragere) au participat gl.bg.(r) Cucu Mircea, col.(r) Ene Eugen, col.(r) Anghel Gheorghe, col.(r) Vesa Nicolae, col.(r) Iordache Gogu, col.ing.(r) Piersică Paul, col.dr.(r) Strat Mircea, col.(r) Gogu Pandele, col.(r) Patriciu Gheorghe, col.(r) Simion Nicolae, lt.col.(r) Petrea Nicolae, lt.col.(r) Milea Mihalache, lt.col.(r) Popovici Ioan, col. Gologuș Constantin, col. Manole Tudor.

Îmbarcarea personalului la bordul Bacului 366 s-a executat în dimineața zilei de 11.05.2009. Fiecare membru al echipajului și invitații și-au luat în primire cabinele repartizate sau în autodormitoarele de campanie montate pe puntea bacului. Bucurie mare pentru invitații în rezervă sau în retragere care au re trăit emoțiile plecării în aplicații sau tabere de instrucție. Pe tot parcursul călătoriei, tot personalul participant a fost „încazarmat” pe navă, masa fiind asigurată tot la bordul navei. O mare surpriză au avut invitații, care nu au mai fost până atunci la bordul unei nave, pentru o perioadă mai mare de timp, aceștia testându-și rezistența la tangajul și ruliul navei pe timpul călătoriei. Timpul s-a scurs repede, ținând cont că majoritatea ofițerilor retrăiau și vizualizau locurile unde se desfășurau aplicațiile și taberele de instrucție la apă.

Prima zi a fost mai grea, invitații având preocupări de acomodare pe navă. Timpul s-a scurs destul de repede și în jurul orei 16.00 am debarcat în Fetești, prima destinație din planul călătoriei. Acest oraș a găzduit Regimentul 216 Pontonieri timp de 4 ani în perioada 1951-1955. În 1949 în acest oraș se dislocă de la Brăila, Batalionul 2 Pontonieri, sub comanda maiorului Crețu Viorel, în 1950 se transformă în Regimentul 2 Pontonieri, iar în august 1951 primește denumirea de Regimentul 216 Pontonieri. În 1955 se dislocă la Turnu Măgurele și se transformă în Regimentul 2 Pontonieri „Eftimie Croitoru”. Pe parcursul vizitei s-au evocat evenimentele desfășurate în cadrul aplicației de la Giurgeni-Vadu Oii din 1954, mare parte din ofițerii de la bord participând efectiv la acestea. După spusele col.(r) Anghel Gheorghe, la această aplicație au participat trei regimente de geniu, fiecare având misiuni diferite în cadrul sectorului de trecere. Regimentul 270 Pontonieri de la Alba Iulia a executat un punct de trecere pe mijloace ușoare (bărci de asalt), Regimentul 118 Pontonieri de la Brăila un punct de trecere pe portițe, Regimentul 216 Pontonieri de la Fetești un punct de trecere pe pod ușor de 16 t.

Noi, ofițerii activi, ne-am dat seama că avem în față practic oamenii care au scris istoria armei Geniu.

Prima locație vizitată a fost la monumentul eroului necunoscut, unde am depus împreună cu reprezentanții autorităților locale, o coroană de flori pentru comemorarea militarilor cazuți la datorie. După această activitate am plecat să vedem cazarma unde a fost dislocat Regimentul 216 Pontonieri. Aici am fost întâmpinați de actualii administratori ai cazărmii, care ne-au prezentat modificările aduse cazărmii de-a lungul timpului. Cadrele în rezervă care au activat în regiment timp cât acesta a fost dislocat aici, au executat scurte prezentări ale misiunilor, compuneri și modul de organizare a regimentului. Col.(r) Eugen Ene a fost pionul principal având pregătită și o schiță cu dispunerea și destinația clădirilor din cazarmă. Amintirile de până atunci de cei ce au trecut pe aici au demonstrat încă o dată importanța regimentului în contextul vremurilor de atunci. Seara a decurs în mod festiv, toți invitații servind masa de seară la o locație privată de pe malul Dunării.

A doua zi ne-am trezit dis-de dimineață (05.30) speriați de zgomotul motoarelor care suflau „fum pe nări”, dornice de a ne duce mai departe. Ziua am petrecut-o fără opriri, numai la bordul vasului.

Distanța parcursă până la Giurgiu fiind foarte mare, am înnoptat „la ancoră”, îmbinând utilul cu plăcutul, fiecare pasionat de pescuit demonstrându-și abilitățile. Cei mai vârsnici s-au lasat pradă amintirilor din tinerețe, completându-ne lecția de istorie la care implicit am participat.

A treia zi am avut parte de aceeași deșteptare ca în ziua precedentă, urmând foarte multe activități. La ora 10.00 eram deja acostați într-o locație a primăriei municipiului Giurgiu. De acolo am fost preluați de reprezentanții autorităților locale și duși la sediul Primăriei unde era organizată o activitate comemorativă. Am fost foarte impresionat de pregătirea și organizarea celor de la Giurgiu, pionul principal fiind domnul lt.col. Pană Gheorghe.

Activitatea de la primărie s-a desfășurat în sala de ședințe a primăriei, toți invitații făcând cunoștință unii cu alții, au fost rostite alocuțiuni de către col. Mocan Ioan, gl.(r) Cucu Mircea și col.ing.(r) Piersică Paul. În continuare, ne-am îmbarcat în microbuze și am vizitat vechea cazarmă a unității de pontonieri.

Aceasta a fost preluată de către jandarmi, care au adus unele îmbunătățiri, în special la birourile din comandament, cantina, terenul și sala de sport. După încheierea vizitei am purces către cimitirul militar unde am depus o coroană de flori alături de asociația veteranilor de război, autoritățile locale și jandarmi.

Aceștia din urmă au dus tot greul activității, participând cu numeroase efective. În continuare, ne-am îmbarcat la bordul Bacului 366 și am pornit în grabă către Turnu Măgurele. Am înnopțat la 40 km de Turnu Măgurele. Noaptea și-a intrat repede în drepturi, iar țânțarii și-au făcut din plin prezența. Dimineața am avut o surpriză neplăcută, din punct de vedere al navigației, ceața îngreunând înaintarea. Deși nava este dotată cu radar, nu se pot vedea din timp obstacolele de pe fluviu. Ceața s-a ridicat în jurul orei 10, iar la Turnu Măgurele am ajuns în jurul orei 12.00. Acostarea s-a făcut în dana bacului civil din Turnu Măgurele, unde am fost asaltați de colegii noștri trecuți în rezervă, sau mutați la alte instituții (Poliția de frontieră), Batalionul Nave Treceri Fluviale funcționând din 1968 – 2001 în această garnizoană. Câțiva dintre colegi au ajuns cumva acasă (cdt. bac M.M. Precup Sorin și șeful mecanic M.M. Lupu Florin) fiind pe rând ghidul invitațiilor.

Am debarcat autobuzul de pe bac și am purces către Monumentul eroilor căzuți în al doilea război mondial, unde la fel ca și în celelalte garnizoane s-au depus coroane de flori de către participanții la marș.

Organizatorul activității din garnizoană a fost comandantul Batalionului Nave Treceri Fluviale din perioada 1995-2001, col. Mircea Găman. A urmat vizita locației unde a fost dislocat Regimentul 2 Pontonieri „Eftimie Croitoru”.

În prezent, cazarma Regimentului 2 Pontonieri „Eftimie Croitoru” a fost preluată de primăria municipiului Turnu Măgurele și folosită ca depozit de materiale pentru firmele de salubritate.

Impresionant este faptul că odată era o locație înfloritoare, iar acum se poate compara cu jungla africană, dovadă pozele atașate cu vegetația luxuriantă. Altfel spus, am plecat cu o piatră pe inimă, gândindu-mă că la fel s-a întâmplat probabil cu toate cazărmile dezafectate, cu mici excepții.

După această vizită ne-am deplasat cu autobuzul în localitatea Corabia pentru a vizita locul unde a fost construit primul pod de pontoane (1036 m) în 1877, de către cpt. Vasiliu Năsturel, pe timpul Războiului de Independență. Aici s-au jertfit militarii români în încercarea de a respinge inamicul dincolo de malurile Dunării în Războiul de Independență. La monumentul ridicat în cinstea acestora s-au prezentat faptele de arme ale înaintașilor de către col.(r) Vesa Nicolae. La întoarcerea pe Bac s-a servit masa de prânz și au început pregătirile pentru debarcare și înapoierea în orașele de baștină.

Defluirea invitațiilor s-a făcut cu ajutorul autobuzului, pe traseul Turnu Măgurele-București-Buzău-Brăila. Membrii echipajului au defluit către Brăila cu Bacul 366.

ROMÂNI ȘI GERMANI REUNIȚI SUB STATUIA GENERALULUI EREMIA GRIGORESCU

Referent CIMIC Monica ENE

În urma acordului dintre guvernul României și guvernul R.F.Germania, privind mormintele românești de război din R.F.Germania și mormintele germane de război din România, și anul acesta, așa cum se întâmplă în fiecare an din 2007, în luna septembrie Brigada 10 Geniu a primit vizita partenerilor germani, „brothers in arms” în cadrul Taberei româno – germane de îngrijire a mormintelor de război.

Pe data de 2 septembrie 2009, la umbra monumentului Generalului Eremia Grigorescu, simbol și erou al conflictelor româno – germane, a avut loc ceremonia de deschidere a Taberei de îngrijire a mormintelor germane de război de la Brăila. Cei 12 militari români participanți au întâlnit pentru prima dată detașamentul format din 12 militari germani și au avut ocazia să strângă mâna partenerilor lor. Pe chipurile lor se citea curiozitate și nerăbdare. Urmau două săptămâni de muncă, camaraderie, lecții de

învățat și curiozități de satisfăcut, o experiență unică și memorabilă. Aveau multe lucruri de demonstrat și de împărtășit.

Comandantul taberei a fost șeful CIMIC din cadrul Brigăzii 10 Geniu, lt.col. Calenciuc Viorel, cel care a coordonat întreaga activitate, asigurându-se în permanență că lucrurile evoluau conform planului și că militarii nu duceau lipsă de nimic, fiindu-le în același timp comandant și părinte și asigurând o relație fructuoasă cu autoritățile locale.

Planul de lucru a fost foarte încărcat și ambițios pentru puținul timp avut la dispoziție și, în consecință, programul a fost foarte strict și concentrat. Zilnic, participanții la această tabără camaraderească, români și germani, au lucrat cot la cot cu seriozitate și responsabilitate. Au amenajat un platou din pavele de aproximativ 160 m² în locul celui de beton existent, au completat cu pământ vegetal și au semănat gazon pe o suprafață de 400 m², au refăcut înscrisuri de pe monumente funerare. Pe scurt, au cinstit memoria ostașilor germani căzuți la datorie, cu idealul patriei lor în suflet.

La sfârșit de săptămână, militarii serioși și muncitori au devenit tineri veseli și dornici de recreere, iar parteneriatul a devenit prietenie. Tinerii români au profitat de ocazia timpului liber petrecut împreună cu noii lor prieteni, pentru a se mândri cu locurile natale, vizitând obiective istorice și culturale din orașul Brăila și din împrejurimi.

În ziua de 5 septembrie 2009 a fost organizată o croazieră pe Dunăre, activitate susținută de Primăria Municipiului Brăila prin punerea la dispoziție a unui vas de croazieră.

Tabăra de lucru s-a finalizat pe 18 septembrie 2009 cu ceremonii de comemorare la Cimitirul Eroilor români și la Cimitirul Eroilor germani, unde s-au depus coroane de flori din partea celor două detașamente și din partea autorităților locale, mereu alături de militarii brăileni. Cu această ocazie, reprezentantul în România al Uniunii Populare Germane pentru îngrijirea mormintelor de război, dl. Hellman Erwin, a exprimat intenția de a organiza o tabără de lucru și anul viitor, pe parcursul căreia să fie finalizate toate lucrările în cimitirul de la Brăila.

La final, ostașii celor două armate acum aliate și-au mai dat mâna o dată, având de data asta întipărite pe chipuri zâmbete prietenești, dar și regretul despărțirii. Cu siguranță și-au promis că vor păstra legătura și că poate se vor revedea.

CALEIDOSCOP

MAGISTER DIXIT – UN PRINCIPIU DEPĂȘIT

Locotenent colonel Tiberiu OSOIAN

Profesor, comandant sau instructor, toți au ca numitor comun al activității profesionale atribuțiile în domeniul educației și instruirii unor persoane, elevi, studenți sau soldați, militari sau civili. Consecvent, toți sunt investiți cu autoritatea formală necesară desfășurării acestor activități.

Vocațional, unii au și autoritatea informală care devine premisă necesară pentru performanță în activitatea specifică. Garanția acestei performanțe o reprezintă împletirea, optimă contextual, între cele două forme de autoritate.

Dacă autoritatea formală este dată de statut, de funcția sau poziția ierarhică, cea informală este produsul unui complex de factori ce includ probitatea profesională, atitudinea didactică, conduita morală, etc. Dacă autoritatea formală este certă, cea informală este discutabilă, poate fi sau nu recunoscută de cei din jur, în funcție de criteriile după care este evaluată de către fiecare.

Recunoașterea largă a autorității informale a unei persoane într-un anumit domeniu scoate uneori, pentru o parte a auditoriului, unele din aserțiunile sale de sub nevoia subiectivă de argumentare. Când autoritatea formală și cea informală se întâlnesc fericit într-un „magister” efectul este și mai puternic.

„Magister dixit” spuneau romanii apelând la argumentul de autoritate a înțeleptului recunoscut, variantă latină a unei expresii grecești cu referire la Pitagora. Spre deosebire de școala platoniciană care admitea și încuraja diversitatea de părere, în cea pitagorică, atunci când într-o cotroversă lipseau argumentele, se citau cuvintele magisterului, fiecare înclinându-se în față autorității acestuia.

Expresia a făcut carieră în școala tradițională, autoritatea dascălului, bine adăpostită după zidul catedrei, revărsându-se discreționar peste discipoli chiar și atunci când argumentele logicii lipseau. Întreaga societate a fost ocazional tributară acestei concepții. În orânduri sociale autoritariste, expresia a generat mutații la nivelul tuturor formelor de educație. Amintiți-vă, cei născuți mai demult, când propagandiștii încercau să ne convingă că România înaintază spre noi culmi de civilizație și progres, cu argumentul că așa a spus tovarășul la nu știu care congres.

De la acceptarea argumentului de autoritate la atitudinea discreționară nu mai e decât un pas. De regulă, cei care-l fac sunt cei care confundă autoritatea formală cu cea informală și, sprijinindu-se pe cea dintâi, forțează în sensul acceptării de către cei din jur a propriilor păreri, argument de autoritate devenind poziția sa socială, locul în ierarhie sau, uneori, chiar și o gură mai mare.

Despre o reformă a atitudinii dascălului, fie el civil sau militar, se vorbește de foarte mult timp și nu am fi corecți dacă nu am recunoaște că libertatea de expresie a celui aflat astăzi în bancă este sensibil mai mare decât în urmă cu 20 de ani. Totuși există o rezistență a unor stăpâni ai catedrei la discuția liberă cu cel de dincolo de ea. Necunoscând vreun studiu care să pună în evidență cauzele acestei rezistențe, mă

mulțumesc să-i observ doar existența, bănuind că vine dintr-o neîncredere în propriile posibilități a celor în cauză de a stăpâni clasa, din teama de a scăpa situația de sub control sau din teama de a lăsa să se vadă propriile incompetențe.

Efectele unei asemenea atitudini sunt însă grave: lipsa inițiativei și atitudinii critice la studenți întreținută de teama de profesor.

Revenind la învățământul militar, constatăm că, la fel ca și la cel pedagogic, este formator de formatori, adică de profesioniști care, în ansamblul competențelor profesionale, includ și competențele didactice. Ofițeri sau subofițeri, ei vor fi, cu mare probabilitate, responsabili pentru instrucția și, parțial, educația subordonaților.

Un aspect foarte important al formării lor îl constituie stilul de conducere. Sigur, acesta nu se formează doar în cursul celor câteva luni sau ani petrecuți în instituțiile militare de învățământ, dar aici se pun bazele lui. În experiența mea am observat că există patru modalități în care tinerii își proiectează propriul stil de conducere.

1. Prin similitudinea cu un model. Deseori, personalitatea puternică a unui comandant, dascăl, sau pur și simplu a unui mentor, impresionează tânărul care începe să-și dorească să semene mentorului său, copiind într-o măsură importantă aspecte esențiale de comportament ale acestuia („vreau să fiu ca X”).

2. Prin respingere holistică – la polul opus, relația traumatizantă sau cel puțin inconfortabilă a tânărului în cauză cu un comandant, profesor, părinte sau chiar coleg cu ascendență în autoritate poate genera dorința de nonidentificare radicală. Ca urmare a unor comportamente neacceptate ale ascendenților, acestora le sunt etichetate negativ și neacceptate toate aspectele comportamentale („orice, dar nu ca X” și „așa nu, că și X făcea așa”).

3. Prin structurare eclectică – când tânărul își formează propriul stil prin combinarea unor comportamente împrumutate de la diferite persoane (Ex. „centrat pe sarcină ca X și pe oameni ca Y”).

4. Prin autodescoperire – când tânărul găsește o formulă originală care i se potrivește, încorporând elemente preluate de la modele diferite cu elemente proprii, rezultatul fiind un stil foarte diferit de cel al oricărui model.

Sigur că această împărțire este forțată, stilul de conducere al fiecăruia, formându-se în timp, funcție de experiențele personale, una dintre cele patru modalități având doar o anumită preponderență. Cu toate acestea, rolul modelelor nu poate fi negat. Iar modelele trebuie să fie acelea care duc la curaj, inițiativă, creativitate, performanță și responsabilitate. Dar pentru acestea, profesorul nu trebuie să aibă, a priori, dreptate, ci să-și demonstreze dreptatea cu argumente.

Îmi amintesc cu respect de o mulțime dintre dascălii mei și port un profund respect tuturor dascălilor ziditori de competențe sau de conștiințe. Dar am cunoscut și dascăli cărora nu aș fi vrut să le semăn. Și aud, stând de vorbă cu tineri din diferite medii școlare, că modelul mai există încă. Îl descriu mai jos pentru ca cei care doresc să devină profesori, comandanți sau instructori, să-l recunoască și să-l evite.

MAGISTER DIXIT

Magister dixit! Eu sunt dascăl,
Sau, altfel spus, Magister sunt.
Iar voi, studenți, în fața Noastră,
Voi n-aveți dreptul la cuvânt.

Voi sunteți mici acolo-n bancă
Și așteptați umili lumina Mea.
Tăcere-am zis! Nu vreau s-aud o vorbă!
O să vorbiți când am să-ntreb ceva.

Nu doar catedra ne desparte,
Ci însăși propriul meu statut.
Am diplomă de știutor de carte!
Mai mult de-atât...ce vreți mai mult?

Căci adevărul e al Nostru,
Precum și-a lumii știință toată.
Mărunți, în bancă-i locul vostru!
Dar cred că v-am mai spus odată.

Iar de mă supăr, rău vă ard la notă,
Căci catalogul este arma Mea.
Fiți respectuoși și, chiar neștiind o iotă,
Eu pot decide să vă trec și-așa.

Te râde lumea, dascăl prost!
Un secol ai rămas în urmă.
Habar nu ai de al tău rost;
Te simți ca baciul peste turmă.

Te simți puternic fiindcă iei decizii,
Te crezi deștept că cineva te-ascultă,
Dar n-ai curaj să intri-n contradicții
Și-i vrei pe toți, în bancă, mare mută.

SFÂNȚA CRUCE – LEGENDĂ ȘI ISTORIE

Preot Ioan MIHALACHE

LA 14 SEPTEMBRIE, în fiecare an, Biserica Ortodoxă sărbătorește praznicul împăărătesc al Înălțării Sfintei Cruci.

În anul 312 d.Hr., Constantin cel Mare se afla în război cu Maxențiu. Înainte de lupta de la Pons Milvius, împăratul s-a învrednicit de cercetarea Domnului. El a văzut pe cer semnul luminos al Sfintei Cruci, deasupra soarelui, cu inscripția „*intru acest semn vei învinge*”. În timpul nopții, Hristos i-a apărut în vis, cerându-i să însemne cu crucea toate steagurile și scuturile

ostașilor săi. Constantin a ascultat porunca Mântuitorului și astfel, toate steagurile au fost însemnate cu crucea și monograma creștină. Ajutat de Dumnezeu, Constantin a biruit. Acest eveniment a marcat începutul convertirii celui ce avea să devină Sfântul Împărat Constantin cel Mare, alături de mama sa Elena. Împărăteasa – mamă Elena a fost trimisă de fiul său, în urma convertirii acestuia la creștinism, la Ierusalim, pentru a găsi Crucea pe care fusese răstignit Hristos. Ea a găsit toate cele trei cruci și piroanele și, printr-o minune, i s-a descoperit Crucea adevărată: o femeie vaduvă, moartă, a fost atinsă de cele trei cruci. Dacă la crucile tâlharilor nu s-a întâmplat nimic, Sfânta Cruce a adus femeii învierea. În fața acestei minuni, împărăteasa și toată suita s-au închinat Sfintei Cruci și au sărutat-o. Poporul fiind nerăbdător să I se închine, Fericitul Macarie, patriarhul Ierusalimului, a ridicat Sfânta Cruce deasupra amvonului și, astfel, tot poporul a putut-o vedea și slăvi. De atunci a început să fie sărbătorită în această zi înălțarea Sfintei Cruci. **Ziua Crucii** este denumirea populară a sărbătorii ortodoxe „**Înălțarea Sfintei Cruci**”. Sfânta cruce este un obiect excepțional al venerației creștine pentru că, fiecare credincios, atunci când o venerează, vede în ea instrumentul de răscumpărare al omenirii prin pătimirea Domnului, tăria credinței, Biserica și mântuirea. De aceea, simpla facere a semnelui crucii, este un act de devoțiune adresat Sfintei Treimi, o mărturisire a credinței noastre ortodoxe, o certitudine a apărării noastre împotriva satanei și a tuturor relelor care vin de la el, rele care atacă și sufletul și trupul nostru.

Fiind atât de prezentă în viața noastră, pietatea populară a creat o serie de legende evlavioase în legătură cu Sf. Cruce, originea ei și puterea ei isgonitoare de draci. Cea mai interesantă legendă pioasă este legarea crucii de pomul cunoașterii din rai. La moartea lui Adam, fiii săi au hotărât să-i facă sicriul din pomul care semnificase păcatul neascultării protopărinților noștri. Copacul uriaș a fost tăiat. Sicriul lui Adam a consumat o parte infimă din lemn. Tot ce a rămas a fost păstrat ca un semn al amintirii păcatului și a promisiunii răscumpărării noastre. Când Noe a primit poruncă să construiască arca – simbolul mântuirii noastre, Biserica – el a folosit marele copac din mijlocul raiului, tocmai fiindcă era legat de promisiunea salvării. La terminarea

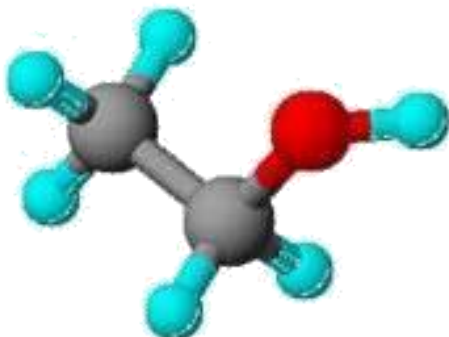
potopului, apele au adus părți din lemnul corabiei până în țara sfântă. Oamenii au văzut lemnul care era dintr-o esență necunoscută și foarte tare. Un dulgher a luat tot ce a găsit din copacul respectiv și a cioplit o masă mare și grea, care s-a moștenit din generație în generație, până în vremea lui Iisus. După ce, prin intrigile și acuzațiile sinedriului, Mântuitorul a fost condamnat la moartea pe cruce, ultimul descendent al vechiului dulgher și-a adus aminte de lemnul special moștenit de la strămoși și a făcut din masă o cruce mare și grea pe care a oferit-o spre crucificarea lui Iisus pe care sinedriul Îl condamnase la moarte, cerând apoi confirmarea sentinței lor de la procuratorul roman Pilat. Astfel a murit Iisus pe crucea făcută din lemnul păcatului adamic, lemn care a devenit instrumentul ispășirii păcatelor omenirii prezente atunci și cea viitoare, până la Judecata Finală.

Legenda, ca orice altă legendă, ascunde în ea o fărâmă de adevăr istoric, dar, mai ales, un sens spiritual pe care evlavia populară l-a însămânțat în ea. Cel mai important element al acestei legende este legarea ei de păcatul adamic și de iertarea neamului omenesc. Acolo unde Adam a greșit, acolo s-a făcut și făgăduința mântuirii viitoare. Istoricește, sfânta cruce a existat și pe ea a fost răstignit Mântuitorul, așa cum ne spun Sfintele Evanghelii, aproape în mod identic: *"Și ducându-și crucea, a ieșit la locul ce se cheamă al Căpățânii, care, pe evreește se zice Golgota, unde L-au răstignit și, împreună cu El, pe alți doi, de o parte și de alta, iar în mijloc, pe Iisus."*(Ioan 19: 17-18)

Acolo, pe cruce și pe sângele curs din trupul Domnului, a fost întemeiată în mod mistic Biserica, pe care Iisus o trece în istorie prin pogorîrea Sfântului Duh peste Apostoli la Cincizecime. De atunci, crucea a devenit simbolul mântuirii prin jertfa lui Iisus care ne duce, prin pocăință, la Învierea Lui și la învierea noastră a tuturor.

ALCOOLUL – PRIETEN SAU DUȘMAN ?

Căpitan medic Teodor ORAC

Alcoolul este cel mai consumat drog în lumea civilizată în ziua de azi. Din punct de vedere chimic, molecula de alcool se prezintă cu următoarea formulă: $C_2 - H_5 - OH$

Alcoolul este un drog puternic, cu potențială dependență, care poate dăuna sănătății. Consumat timp îndelungat, alcoolul poate afecta grav ficatul, creierul, sistemul nervos și inima. Alcoolul descrește nivelul de hormoni, reduce abilitatea sexuală atât la bărbați, cât și la femei. Alcoolul influențează capacitatea de a lua decizii bune, de a gândi și de a controla impulsurile. Dacă ești într-un post de conducere și ești nevoit să iei decizii, consumul de alcool poate duce la pierderea locului de muncă. Dacă lucrezi într-un mediu cu substanțe chimice toxice de tipul

solvenților, efectele combinate ale alcoolului cu cele ale toxicului care intră în organism pot determina apariția unor intoxicații cu sechele grave, cu deces prematur.

Băuturile alcoolice au fost folosite aproape în întreaga lume, încă din timpuri străvechi. Producerea vinului își are originea în Orientul Mijlociu, unde vița-de-vie dădea roade fără îngrijiri speciale. Vechiul Testament îi atribuie lui Noe plantarea primei culturi de viță-de-vie, considerându-l și prima persoana care s-a îmbătat.

În orașul sumerian Nippur, berea și vinul erau folosite ca băuturi tonice în scop medical și încă din anul 2.000 î.Hr., manifestările religioase ale vechilor egipteni și ale asirienilor includeau petreceri la care se consumau băuturi alcoolice și care durau zile de-a rândul. Unul dintre cei mai populari zei egipteni, Osiris, era considerat a fi primul cultivator al viței-de-vie și cel ce produsese berea din cereale. Prin secolul al VII-lea î.Hr., consumarea băuturilor alcoolice devenise o parte importantă a vieții de zi cu zi. Grecii erau însă destul de inteligenți pentru a remarca faptul că, deși vinul poate crea o stare plăcută, poate, de asemenea, să-l determine pe un individ să facă lucruri pe care în mod normal nu le-ar fi făcut sau chiar să-și iasă din minți. Filosofii greci, cum ar fi Socrate sau Platon recomandau cumpătarea și incriminau abuzul de alcool. Oricum, se știe că sfaturile lor au fost adesea ignorate, între cei care le-au ignorat aflându-se și Alexandru cel Mare, despre care se crede că ar fi murit în timpul unei petreceri la vârstă de 33 de ani, după ce cucerise întreaga lume cunoscută. E posibil ca beția pe scară largă să fi dus la căderea Babilonului, în anul 539 î.Hr. Consumul băuturilor alcoolice era răspândit printre reprezentanții claselor superioare și printre conducătorii Imperiului Roman, vânzarea și folosirea acestora ajungând până în Spania, Franța, Germania și Insulele Britanice. Pe măsură ce luxul, avariția și ambiția au condus spre declinul Romei, lăcomia și băutura i-au aruncat pe împărați în decadentă și moarte.

Oamenii au început să producă băuturi alcoolice din motive practice. Producția vinului a început în Egiptul Antic, când egiptenii și-au dat seama că sucii de struguri se strică repede, dar că sucii fermentați sau vinul se păstrează bine. Ei aveau probleme, de asemenea, cu apa de băut, care era impură și au observat că dacă beau vin nu se îmbolnăveau. Mai târziu, vinul a devenit important pentru biserica Romano-Catolică, întrucât era folosit la oficierea sfintei liturghii.

În jurul anului 1300 a apărut o industrie a „berii” în Europa centrală. În această perioadă, vinul a continuat să crească în popularitate. Au apărut, de asemenea, multe sortimente denumite după locul de origine. Deși alcoolul a apărut inițial din motive practice, utilizarea lui s-a schimbat ulterior.

Oamenii au început să încerce diferite tipuri de alcool, iar consumul de băuturi alcoolice a devenit o parte din cultura europeană. Utilizarea lui a adus adesea la abuz.

Este necesar să examinăm cazurile de abuz și să înțelegem efectele dăunătoare ale alcoolului pentru ca fiecare dintre noi să poată lua o decizie rațională și conștientă cu privire la consumul acestui drog. Alcoolul este un drog, o substanță chimică care schimbă modul de funcționare al organismului. Dacă utilizarea lui este larg răspândită, nu înseamnă că este sănătos să-l folosim. Este un drog care tulbură mintea și care schimbă reacțiile chimice din creier, afectând modul de a gândi, a simți, a vorbi și a se mișca al oamenilor. Multe din aceste efecte sunt periculoase și pot fi chiar fatale.

Efectele alcoolului asupra organismului

Alcoolul, spre deosebire de mâncare, nu este digerat în stomac și în intestine. Când alcoolul ajunge în stomac, o parte din el trece în celulele stomacului și apoi în circuitul sanguin. Restul trece în intestinul subțire și apoi direct în sânge. Alcoolul poate afecta țesuturile care protejează stomacul și laringele. Chiar și în cantități mici, alcoolul crește secreția sucurilor digestive din stomac și creează o senzație de foame. Iritarea constantă a învelișului stomacului poate produce gastrita: inflamația cronică a mucoasei. Mâncarea poate încetini absorbția alcoolului în sânge aproape cu 50%. Mâncărurile grase, alături de proteine, cum sunt laptele și brânza, îl pot proteja pe cel care bea de a se intoxica prea repede. Gradul de intoxicație este determinat de cantitatea de alcool consumată o singură dată, precum și de viteza de consumare. Consumul lent și în doze mici permite ficatului să oxideze alcoolul mult mai eficient decât când este consumat dintr-o dată. Rezultatul va fi un grad mai mic de intoxicație.

Alcoolul trebuie descompus de ficat în bioxid de carbon și apă, înainte de a ieși din organism. Ficatul nu poate descompune o dată decât cantități mici. Restul alcoolului circulă în sânge până ce ficatul va fi din nou capabil să-l descompună. Când ficatul devine foarte slăbit, apar simptome în tubul digestiv și în sistemul circulator. Ciroza este o deteriorare a ficatului care distruge țesuturile sănătoase și lasă numai țesuturi grase și fibroase. Ciroza este cauzată de consumul excesiv de alcool de lungă durată.

Pe măsură ce alcoolul circulă prin sânge, el ajunge la toate părțile organismului. În câteva minute el ajunge și la creier. Alcoolul este sedativ și depresiv, el încetinește activitatea creierului. Alcoolul împiedică atât stocarea, cât și obținerea informației din memorie, poate produce halucinații și chiar apoplexie.

Alcoolul poate deteriora atât vederea, cât și auzul. Gustul, mirosul și percepția tactilă pot fi, de asemenea, afectate. Întrucât toți mușchii sunt sub controlul creierului, acest control este tulburat chiar și de cantități mici de alcool. Această deteriorare poate duce în timp la pierderea coordonării și a puterii de reacție.

Greutatea organismului reprezintă un factor determinant pentru efectul alcoolului asupra organismului. Ficatul oxidează alcoolul, ceea ce înseamnă că îl descompune chimic. O persoană mai voluminoasă, cu greutate mai mare, va putea suporta mai ușor efectele alcoolului decât o persoană cu greutate mai mică. Efectul de intoxicație apare atunci când alcoolul ajunge la creier și nu mai poate fi oxidat de ficat. Alcoolul nu este digerat, cum este mâncarea. El este absorbit în sânge, o parte prin stomac și o parte prin intestinul subțire.

Tăria unei băuturi alcoolice determină și efectele sale asupra organismului. „Taria” indică concentrația de alcool în băutură. Conținutul de alcool: bere – 3-6% alcool (făcută din cereale), vin – 10-14% alcool (din struguri), gin, whisky, cognac, rom

– 40-50% alcool (amestec fermentat de cereale și fructe). Nivelul de alcool în sânge reprezintă cantitatea de alcool transportat de sânge la creier, determinând gradul de intoxicație. Un nivel de alcool în sânge de 0,01-0,02% nu are un efect prea mare asupra organismului; 0,10-0,15% cauzează simptome mai grave, printre care deteriorarea vederii, a auzului, a deprinderilor motorii. La un nivel de 0,10-0,15% este foarte periculos pentru șofatul mașinei. La 0,20% apar clar semne de beție: dificultatea de a vorbi, de a merge. Concentrațiile peste 0,40% duc la stare de comă. Cele de 0,60-0,70% cauzează moartea.

Dupa cum se poate vedea, alcoolul are multe efecte asupra organismului. Unele sunt efecte de scurtă durată, altele sunt de lungă durată. Ambele pot fi însă dezastruoase.

Efecte de scurtă durată ale alcoolului: răspunsuri încetinite față de mediul ambiant; scăderea coordonării; scăderea capacității de a gândi limpede; alterarea memoriei; vomă; tulburări de vedere; risc crescut de accidente; dificultatea de a merge sau a sta în picioare; pierderea conștienței; comă; deces.

Efectele de lungă durată ale alcoolului: alcoolismul; pierderea memoriei; ciroza hepatică; deteriorarea creierului; boli de inimă; malnutriția; scurtarea duratei de viață; moarte prin accidente (de automobil); moarte prin alte accidente.

Efectele alcoolului asupra vieții sociale: tulburarea relațiilor interpersonale; reducerea sentimentelor și responsabilităților; neglijarea educației copiilor; delicvență; divorț; pierderea locuinței.

Diverse motive ale consumului de alcool

Consumul de alcool este o metoda rapidă și plăcută de a modifica emoțiile, sentimentele, stările de dispoziție în general. În general se apelează la consumul de alcool când apare teama față de ceva, în așteptarea unui lucru plăcut (celebrare, sărbătorire), în așteptarea unui lucru neplăcut, temător.

Alte motive des invocate de consumatori sunt: supărarea, bucuria, agresivitatea, povara singurătății sau povara psihologică a responsabilităților, bucuria, îmbunătățirea relațiilor cu ceilalți, socializare, alungarea temporară a stresului, apărarea împotriva sentimentelor neplăcute, curajul de a spune ceva, stimulare sexuală temporară, dorința de recompensare, plăcere.

Ce înseamnă „moderat”? Ce înseamnă „un pahar”?

În unele studii, consumul „moderat” de alcool se referă la mai puțin de un pahar pe zi, în timp ce altele se referă la 3-4 pahare pe zi. Ce înseamnă „un pahar” este destul de neclar și nu există o definiție universală acceptată a acestui termen. În SUA „un pahar” este considerat 350 ml de bere, 150 ml de vin sau 45 ml de gin sau whisky. Fiecare conține 12-14 grame de alcool. Definiția consumului moderat de alcool este dată în funcție de cantitatea de alcool care nu este dăunătoare pentru organism. Se consideră această cantitate ca fiind de 1-2 pahare pe zi pentru bărbați și nu mai mult de un pahar pe zi pentru femei. Aceasta este o definiție acceptată în SUA.

Posibile beneficii ale alcoolului

Mai mult de 100 de studii au urmărit interacțiunea dintre consumul moderat de alcool și riscul de infarct miocardic acut, atac vascular cerebral ischemic (prin trombi), boli vasculare periferice, moarte subită cardiacă și deces datorat altor boli ale aparatului cardiovascular. S-a demonstrat scăderea cu 25-40 % a riscului. Această conexiune a fost demonstrată atât la bărbați, cât și la femei. Se aplică la oameni care nu au o afecțiune

cardiacă prealabilă. De asemenea, se aplică și la pacienții care au risc crescut de infarct miocardic acut sau de atac vascular cerebral ischemic (prin trombi) – pacienți cu diabet zaharat tip II, hipertensivi, cei cu angină pectorală, infarct miocardic în antecedente sau alte boli cardiovasculare.

Acest efect protector al alcoolului în cantități moderate este demonstrat științific. Consumul de alcool în cantități moderate crește nivelul de HDL colesterol (colesterol „bun”), iar această creștere se asociază cu protecție cardiovasculară. De asemenea, consumul de alcool în cantități moderate are efect benefic în coagulare, influențând activatorul tisular al plasminogenului, fibrinogenul, factorul VII al coagulării și factorul von Willebrand, ceea ce va duce la prevenirea formării de trombi mici care pot bloca arterele, determinând apariția infarctului (miocardic, cerebral, etc). Efectele benefice nu se limitează la inimă. Este puțin probabil să apară litiază biliară sau diabet zaharat de tip II la consumatorii de alcool în cantități moderate. Un pahar înainte de masă îmbunătățește digestia sau oferă un moment de relaxare la sfârșitul unei zile stresante. Efectul fizic și psihic contribuie la sănătate și la starea de bine.

Partea întunecată a alcoolului

Dacă toți băutorii s-ar limita la un singur pahar pe zi, probabil că nu am mai avea nevoie de atât de mulți cardiologi, gastroenterologi sau psihiatri. Dar nu toată lumea se oprește după un pahar. Consumul de alcool nu îi afectează din păcate doar pe cei care consumă, ci le afectează și familiile, relațiile sociale, prietenii. Conform Institutului Abuzului de Alcool și Alcoolismului din Statele Unite, 14 milioane de americani întrunesc criteriile de a fi considerați alcoolici, alcoolul joacă un rol important în 1 din 4 cazuri de crime violente, mai mult de 16.000 de oameni mor anual în accidente rutiere datorate alcoolului, abuzul de alcool costă mai mult de 180 milioane de dolari anual.

Consumul excesiv de alcool determină un proces inflamator al ficatului (hepatita alcoolică) și poate duce la ciroză, afecțiune care este fatală. De asemenea, poate determina creșterea presiunii arteriale, afectarea mușchiului miocardic (cardiomiopatie). Alcoolul în cantități crescute este factor etiologic în numeroase forme de cancer: al gurii, gâtului, esofagului, colonului și în cancerul de sân. Chiar și consumul moderat de alcool are riscurile sale. Alcoolul poate provoca insomnie. Abilitatea sa de a întuneca judecata este legendară. Alcoolul interacționează cu numeroase medicamente cum ar fi acetaminophen (Paracetamol), anticonvulsivante, antidepressive, antialgice și sedative. Determină dependență mai ales în cazurile care au antecedente în familie de consumatori cronici de alcool. Alcoolul crește riscul apariției cancerului de sân. Consumul a mai mult de două pahare pe zi de alcool de către femei poate duce la creșterea riscului de cancer de sân cu 20-25%. Acest lucru nu înseamnă că 20-25% dintre femeile care consumă 2 pahare pe zi vor face cancer de sân, ci se raportează la procentul actual al acestei afecțiuni. De exemplu, în SUA, 12 femei din 100 au această afecțiune, iar acest procent va crește la 14-15 din 100. Consumul zilnic a 600 micrograme de acid folic scade acest risc.

Sfaturi practice

Datorită efectului complex al alcoolului asupra organismului, consumul acestuia trebuie făcut cu moderație și trebuie să se aibă în vedere raportul dintre beneficii și riscuri. Se ține seama și de antecedentele familiale ale fiecărui individ. De

exemplu, la un individ slab, cu o viață activă, care nu fumează, mănâncă sănătos și nu are antecedente în familie de boală cardiovasculară, consumul moderat de alcool nu va scădea foarte mult riscul de afectare cardiovasculară.

Dacă nu consumați alcool nu e cazul să începeți de azi. Efecte benefice asupra aparatului cardiovascular și nu numai, puteți obține prin exerciții fizice și o dietă sănătoasă.

La un bărbat fără istoric de alcoolism în familie care are risc moderat sau crescut de boală cardiovasculară, un pahar zilnic de alcool poate reduce acest risc.

La o femeie fără istoric de alcoolism în familie care are risc moderat sau crescut de boală cardiovasculară, benefic al unui pahar de alcool pe zi poate fi contrabalansat de creșterea riscului de cancer de sân.

Dacă consumați alcool sau vă plănuți să începeți acest lucru, faceți-o moderat, nu mai mult de 2 pahare pe zi la bărbați și nu mai mult de un pahar pe zi la femei. Și asigurați-vă un consum de acid folic de cel puțin 600 de micrograme pe zi!

RIME ȘI MĂSURI

**REPRODUCERI DIN REVISTELE „TÂNĂRUL GENIST”,
NR.7/1988 ȘI NR. 8/1989**

Maior Sorin PANCU

LACUL

*Lacul era discul proiectat
de bolta translucidă a cerului
în spațiul inundat de ierburi.
Lacul avea un suflet ce
lumina clopotul verii din-lăuntru,
era frumoasa geometrie
abstractă,
a învelișului său.*

GLASUL EROILOR

*Glasul eroilor răsună
Puternic,
În freamătul de frunze,
În susurul apelor,
În ecoul prelung de peșteră.*

*Glasul eroilor răsună
Prin noi,
Năvalnic,
Din străfund de ape,
Din inimă de codru.*

*Glasul eroilor ne cheamă
Neconținut,
Din tot ce e pământ românesc,
Vatră strămoșească.
Din tot ce-i amintire,
Istorie și cronici.*

*Purtăm pretutindeni în noi
Glasul puternic, neconținut, năvalnic
Al tuturor eroilor
Care au scris cu palmele și scutul
Istoria!*

LUI EMINESCU

*L-am adorat pe Eminescu,
Cum nimeni niciodată
N-a fost atras c-un dor de foc
De bolta înstelată.*

*El pentru mine-ntruchipează
Iubire și virtute,
Poet real și patriot
Al vremurilor trecute.*

*Și va rămâne pentru toți
O vie amintire.
Eu ști-voi să-i păstrez, mereu
O veșnică iubire.*

*Corpul de stat major după Unirea Principatelor
(Reproducere după albumul Uniformelor Armatei Române, 1930)*

Coperta față:

POARTA GENIȘTILOR de pe Transfăgărășan

„Înfruntând greutăți deosebite, trupele de geniu ale armatei României au deschis drumul Transfăgărășan, străpungând această zonă, în martie 1971. În amintirea evenimentului, bravii geniști, care s-au dovedit mai tari decât stâncă, au denumit acest loc „POARTA GENIȘTILOR”

Coperta spate:

POARTA ÎNTÂLNIRII de pe Transfăgărășan

„În această zonă s-au întâlnit în ziua de 17 august 1971 două subunități de geniu care lucrau la deschiderea drumului Transfăgărășan din sensuri opuse. În amintirea evenimentului, bravii geniști au denumit acest loc „POARTA ÎNTÂLNIRII”

Plăcile cu textele de mai sus, înscrise pe marmură, au fost refăcute și inaugurate în acest an la împlinirea a 150 de ani de la înființarea armei geniu, prin grija Batalionului 136 Geniu.

